

L I P E T A L O D E ē

C L A S S I S X.

X. L I L I A C E I S A D F I N E S.

I S A T Y R I A.

O R C H I D E ē L I N N. Clas. natur. 7. O E D E R. p. 277.

A D A N S O N. p. 68.

Radices bulbosæ, teneræ, ut in Liliaceis: sic scapi simplices; folia graminea, indi-visa, nervis sibi parallelis. Inter flores stipulæ. Fructus ovato-trigonus (*a**), tri-valvis, valvis angustis (*b*); ad tria lata receptacula (*c*) semina congesta conti-nent. Fructui flos innascitur: matus idem diffilit, ut inter receptacula & va-ginas, fenestræ factis, semina dilabantur. Petala sene (*d*), sed pene constanter tria sibi similia superiora (*e*), & lateralia; duo interiora angustiora (*f*), sex-tum (*g*) in variis varium, saepe calcare auctum longo, breviori, tantum fo-veam moliente, aut nullo. Machina staminea peculiaris, neque tamen in omni-bus eadem. Stamina duo (*g**), plerumque; aut filamentis prædita, in mem-branaceis duobus loculis mobilia, qui pone petalum sextum se efferunt: aut in-sculpta inferiori faciei fungosæ cylindri, solis facta antheris absque filamentis; aut simila, sed distantia, duobusque columnis fungosis insculpta. Tuba, me-judice, nulla, nisi foramen velis, unguine circumdata, in germen ducens, sub staminum columna positum. LINNAEUS stamineam columnam pro tuba habet. Odor omnibus spermaticus.

In classe maxime naturali genera difficillima sunt, neque a flore repeti possunt. Ostendi (*b*), ut puto, abunde, *calcaria* non posse ad generum characteres ad-hiberi, cum in Orchide per sensim subrepentes gradus a calcaribus omnino nul-lis, ad brevissima, & sensim demum ad longiora calcaria Natura progredia-tur (*i*). Neque divisiones labelli bona genera præbent, cum simillimas plantas lacerent, & cogant in quodque genus plantas recipere, alias radice testiculata, alias palmata, alias fibrosa. A staminibus ergo genera repetii, quaæ ita recte even-erunt, ut fere TOURNEFORTIANA genera ex nostra methodo ferventur.

O R C H I S T O U R N E F O R T. t. 247. 248.

O R C H I S L I N N. n. 1009. calcare prædita.

S A T Y R I U M L I N N. n. 1010. calcare brevi, quod cum scroto comparet.

& O P H R Y O S Spec. Ejusdem n. 1011. calcare nullo.

Orchidi radices bulbosæ (*k*), palmatae (*l*), aut integræ. Stamina duo filamentis conspicuis. In staminibus proprii cuculli exstructi sunt, in brevi columna, mem-branacei, velo quasi clausi, quod fissum suo tempore antheras dimittit. Antheræ non sunt capsulæ, sed filum convolutum in globuli speciem, quod undique sphærulas spermaticas sibi adnatas habet. Ophrym excludo, quod stamina abs-que filamento sunt, antherasque habeat fungosæ columnæ innatas.

I. C A L-

(*a**) TOURNEFORT. 248. g.(*g*) Ibid. 2. 4.(*b*) id.(*g**) Duo BURKHARD. Epist. p. 149.(*c*) vs. Orchid. gener. confit. p. 4.(*b*) Orchid. gener. confit. p. 8. seq.(*d*) TOURNEFORT. 6. Nectarium LINN. l. c. Sed(*i*) p. 16.

datur in Orchide virginica curva rubra duo nectaria,

(*k*) TOURNEFORT. t. 248. 14.

a labello diverso Philosoph. Transact. Vol. LIII. p. 83.

(*l*) Lib. nostr. p. 12. conf. in Fucifloræ figura cu-(*e*) TOURNEFORT. t. 247. 1. 2. 3. 4. 5. 6.

cullos, & stamina exenta, tum in musciflora &c.

(*f*) TOURNEFORT. 1. 3. 5.

I. ORCHIS CALCARE NULLO.

OPHRYOS LINN. Species.

His loco calcaris levis fovea parti postremæ labelli imprimitur.

1262. ORCHIS bulbo unico, subrotundo, labello cruciformi t. 22. & Itin. ber-

cyn. n. 6.

Orchis pusilla, alba, odorata CLUS. Pannon. p. 239.*Orchis coele unico, seu monorchis, flosculis pallide viridibus* LOESL. p. 184. t. 61.*Monorchis montana, minima, flore obsoleto, vix conspicuo* MICHELI nov. gen. p. 30. t. 26.*Orchis trifolia, floribus spicatis, herbaceis* SEGUIER. p. 13. t. 16.*Monorchis bifolia, flore pallide vidente, Prussica* MENZEL. pugill. f. 5.*Orchis radice subrotunda, labello hastato* GMELIN. Flor. Sibir. I. p. 18. t. 4. f. 1.*Ophrys bulbo globoso, scapo nudo, nectarii labio trifido, cruciato* LINN. p. 1342.*Icon OEDERI t. 102.*

Plurimæ aliae Caspaci BAUHINI plantæ huc pertinent, ut

Orchis Frisia lateralis LOBEL. ic. p. 186.*Orchis minor Leodiensis* EJUSDEM p. 167.& *Triorchis lutea, flore luteo, seu Basiflora minor* ♂ Serapias ♂ *Triorchis EG-
NETÆ* p. 187.

In omnibus subalpinis & montanis (a) Helvetiæ, inque urbis Bernæ propugnaculo majori, versus septentrionem, abunde. Prope Birseck ultima Lobeliana C B. (b). Radix unica rotunda, cui altera nonnunquam per oblongum filum connectitur. Folia radicalia duo, tria, ex ovatis lanceolata, in caule unicum, lineare. Scapus humilis, quatuor unciarum, aut sex: Spica densa, haec tenus spiralis, ut flores oblique disponantur. Stipulae ex ovatis lanceolatae, germine breviores, ut in universum testiculatis, quam palmatis Orchidibus minores sunt. Germen ovale, sessile. Flos e luteo virens, mellis odore, de petiolo, ex summo ovario oblique nutat (c). Petalum supremum ovatum, lanceolatum (d). Duo exteriora inferiora ex ovatis lanceolata (e). Interiora duo lata basi, fine ad pugionis modum acuto, & ad ortum ex basi incisione aliqua notata (f). Petalum sextum, seu labellum, cruciforme, ad angulos rectos trifidum (g), omnibus partibus acutis. Cuculli staminei duo (h), duæque antheræ, sub iis due columnæ in fauce floris laterales, & in earum cum labello concursu fovea ovalis parum depressa (i).

1263. ORCHIS radicibus subrotundis, labello ovato; utrinque denticulo notato t. 22.

Chameorchis alpina, gramineo folio C. B. Prodr. p. 29. RUDBEK. II. p. 190.*Ophrys bulbis ovatis, scapo nudo, foliis subulatis, nectarii labio indiviso, obtuso, utrinque unidentato* JACQUIN. vindob. off. p. 295. t. 9. LINN. p. 1342.

Planta pure alpina, in descensu Gemmii, in Pané Rossa, Prapioz, monte Fouly, Pennino, Gotthardi M.

Bulbi duo, pro plantæ portione magni (k). Eorum & hic, & in omnibus bulbosis Orchidibus, ea est natura, ut alter hoc anno vigeat, inde periturus, alter nunc minor alterius anni scapum fit editurus. Folia linearia multa, scapo paulo breviora, pulposa, solida. Caulis quatuor unciarum, aut sex, aphyllous. Spica florum duodecim, ad viginti. Stipula germe fere longior, ex ovato lanceolata (l). Germen sessile, subrotundum. Flores semierecti. Petala tria exteriora (m) ex ovatis lanceolata, circa staminum cucullum conflexa, viridia, linea viridi divisa. Interiora duo (n) parva, pene subulata, flava, circa cucullum stamineum conflexa. Sextum ad fauces

(a) It. Hercyn. n. 6.

(b) Basler Mœk. T. II.

(c) Tab. noviss. 22. f. 3. 4.

(d) f. 1. 2. 3. a.

(e) f. 2. b. c.

(f) f. 2. d. e.

(g) f. 2. 3. 4. 5. f.

(b) f. 6. g. OEDER.

(i) f. 6. h. OEDER.

(k) Exemplum nostrum est ex maximis.

(l) T. 22. L.

(m) a. b. c.

(n) d. e.

Nr. 1262
Ophrys Monorchis —
Monorchis
Tab. 22.

Nr. 1263.
Ophrys Apina W.
Chamorchys
Tab. 22.

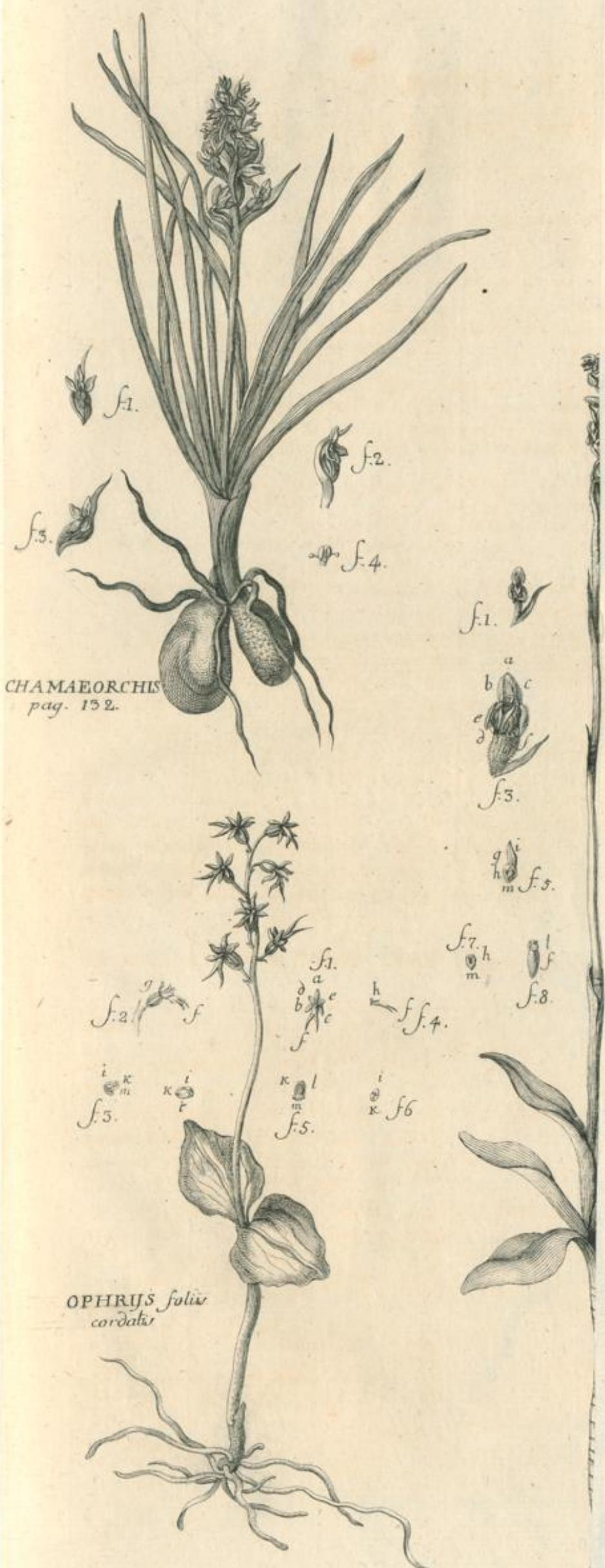
Nr. 1264.
Ophrys anthropophora
T. 23.

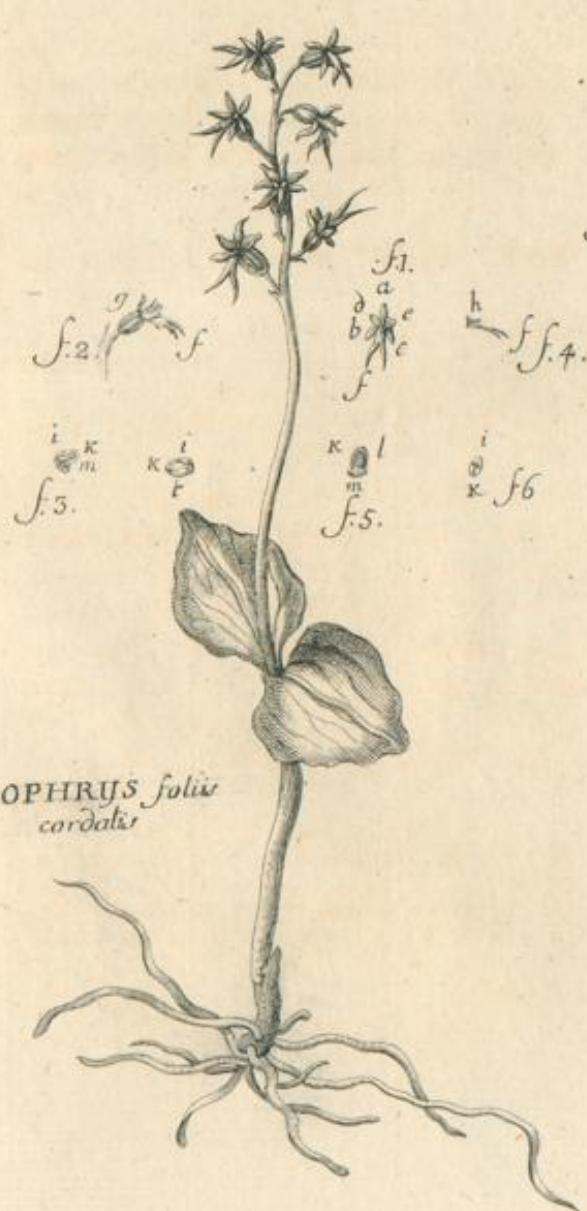
Norges.

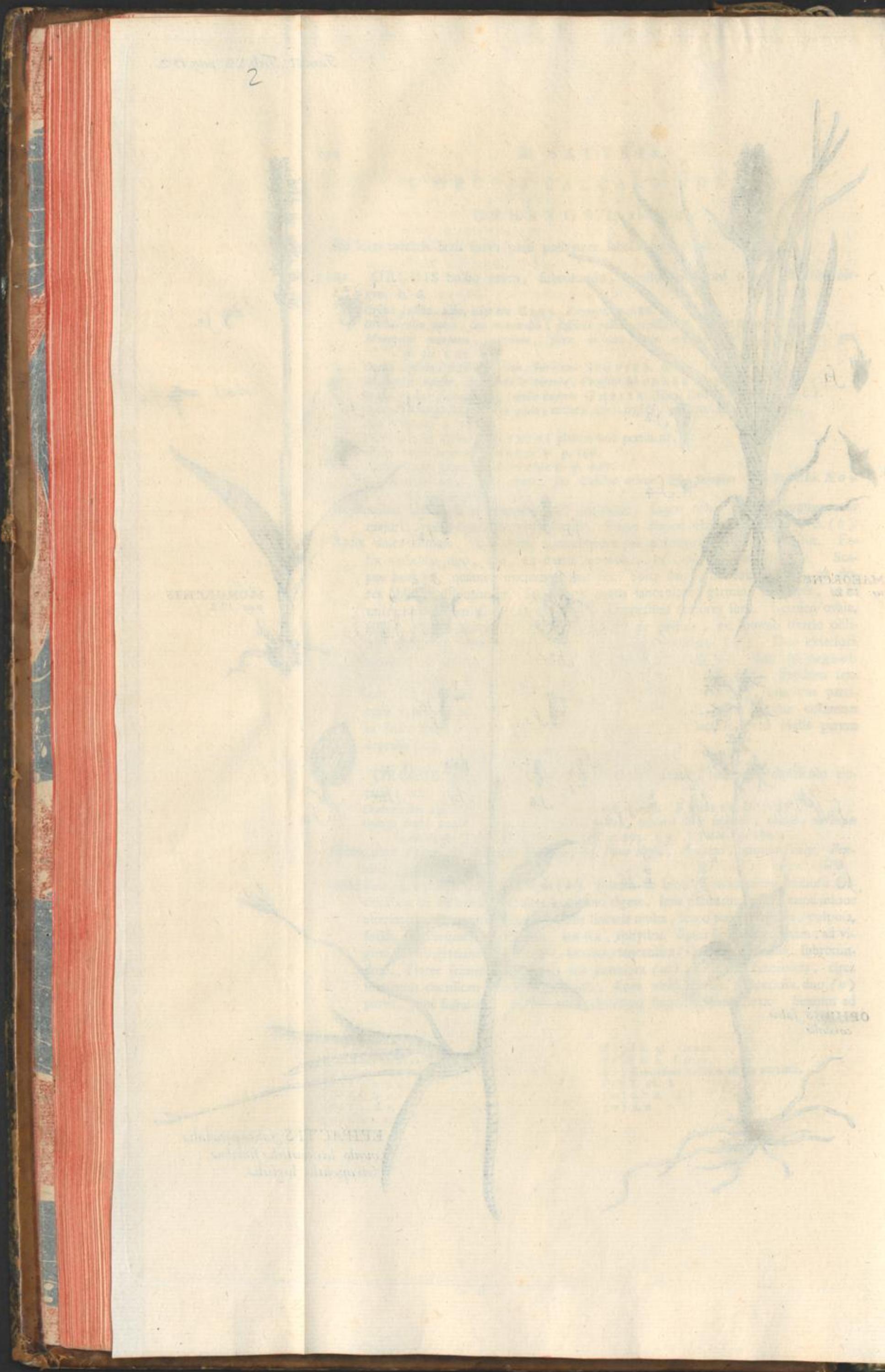
edison
18. 10. 1900

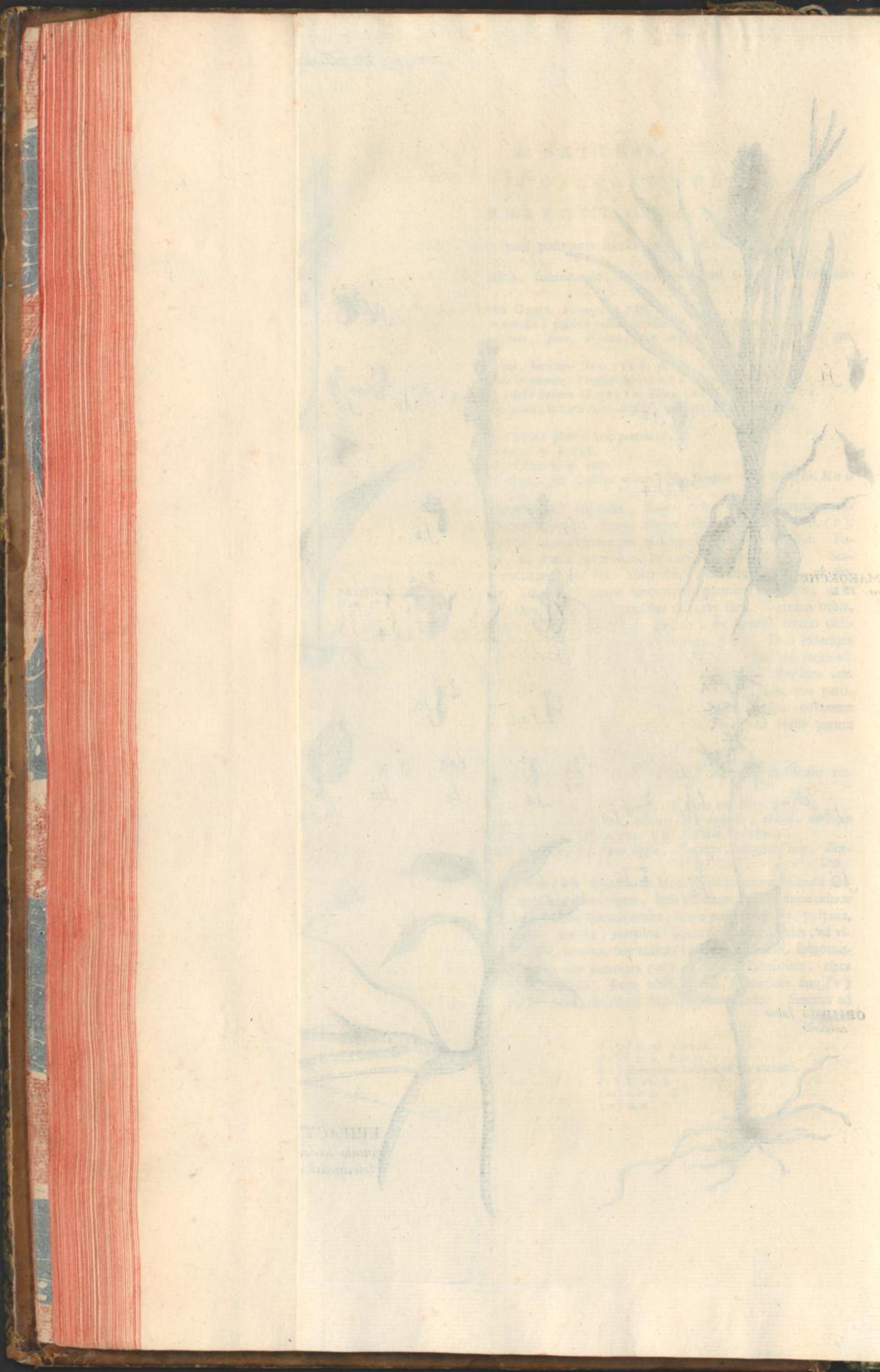
18. 10. 1900

t.

rein, wund wund, alzam, alzal, zaholam 217320
will, wund, alzam, alzal, zaholam
217320

ORCHIS radicibus Subrotundis. Spica longa, flore
inermi, labello angusto quadrifido.
T. II. T. XXIII. p. 133.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

sauces duabus plicis notatum, deinde contractum, duos (o) facit evidentes quasi denticulos; alias ea plica nulla est. Finis labelli linguæ similis, obtusus: initium depresso levem foveam molitur. Color flavus, linea media, qua distinguitur, viridis. Cuculli staminum (p), & petiolatæ (q) antheræ conspicuæ. Odor in flore orchideus.

1264. ORCHIS radicibus subrotundis, spica longa, flore inermi, labello perangusto, quadrifido t. 23. & de Orchid. p. 56.

Orchis anthonae oreades COLUMN. p. 318. 320.

Orchis flore nudi homini effigiem representans, femina VAILLANT. t. 31. f. 19. 20.
GARIDEL. n. 77.

Ophrys bulbis subrotundis, scopo folioso, nectarii labio linearis tripartito, medio elongato, bifido LINN. p. 1343.

In Aquilejenibus vulgaris, au Furet, supra Molendinum Rupense, aux Ganges, versus Echarpigny, aux Chênes supra Bex. Lausannæ in descensu a specula versus viam regiam, austrum versus: prope Moncharand versus la Douvière. Neocomi au pertuis du Sot, inter Plan & Pierabot. STRELINUS in monte Crenzach. Novæ villæ à Croizevaux. Rarus Genevæ ad agrorum margines. Calida aprica sequitur.

Bulbi duo de more, & supra eos radices teretes, veræ, nutritiæ. Caulis firmus, pedalis, cubitalis. Folia radicalia graminea, caulina aliqua, breviora. Spica longissima rarius. Flores numerosi. Stipulæ germe breviores, lanceolatae, aristatae. Germen ovato cylindricum, sessile, sex lineis eminentibus percursum. Flos perpendicularis. Cucullus connivens: ejus petala tria exteriora ad se invicem conflexa, magna, ovato lanceolata, quæ linea perpetua distinguunt, ora purpurea. Interiora duo petala erecta, gracilia. Labellum in origine sua foveola levi depresso duos colliculos, inde discedit, colore subaureo, micante, brevissime quasi villosum, longum, gracile, longaque ex principio filiformia cruscula prodicit, ipsum longe & acute bifidum, parum dilatatum. Cruscula utraque fere cinnabarina. Cucullus staminum perbrevis, habet filamenta, & antheras, & membranaceos nidos. Odor vehemens, orchideus.

1265. ORCHIS radicibus subrotundis, labello sericeo, bisulco, brachiolis brevibus, subulatis T. 24. de Orchid. gener. p. 57.

Orchis serapias tertia DODON. Cereal. p. 222.

Toficula muscaria III. luteus TABERNAMONT. p. 662.

Orchis vespae referens RIVIN. hexapetal. irregul. t. 13.

& Referens muscam EJUSDEM t. 19.

Orchis muscae corpus referens, sive galea & alii herbidis VAILLANT. p. 147. t. 31. f. 17. 18.

Ophrys bulbis subrotundis, scopo folioso, nectarii labio subquinclobulo LINN. Varietates ab æ. ad ζ. Descripsit nostram Oelandsk. res. p. 44. Cypripedium tunc nomine.

In herbidis acclivibus. Bernæ in der Enge, & im Weissnstein. Basileæ in monte Muteto, qua ad pagos Brattelen & Muitenz descendit: in dumeto prope das äußerste Gindelingen, in via, qua a cornu Montis Crenzach ad pagum descendit, in propugnaculo P. albanæ. In Aquilejenibus aux Chênes prope Bex, en Sublins, circa Gryon, ad viam sub villa Bury versus Vevai: in sylva Sauvetel n ad austrum, à Buffigny & Crecy ad vias. Tiguri ad Silam & in monte Utlberg. DIVERNOI sur le Crêt de Pierabot, aux Plans prope Neocomum. MEYER Scaphusæ in der Enge.

Bulbi duo. Caulis cubitalis, firmus. Folia graminea, lanceolata. vix unciæ latitudinem adtingunt, ad caulem etiam inferiorem aliqua. Spica floralis omnium Orchidum rarissima: Flores vix supra octonos. Stipula ovato lanceolata, par germini

(o) f.
(p) i.i.
(q) k.k.

Tom. II.

L 1

mini & longior. Germen sessile, longum, gracile. Flos perpendicularis, omnino muscam cœruleam carnivoram imitatur. Petala diducta (a) sunt, & aperta galea. Tria petala exteriora ex ovatis obtuse lanceolata (b), viridia. Duo interiora minora, gracilissima (c), atropurpurea, pene nigra, per petalorum exteriorum intervalla exeunt. Labelli initium in foveolam depresso, idem recta descendit, cauli parallelum, & continuo duo brachiola obtusa (d), saturate purpurea, edit. Inde paulum contractum quasi thoracem habet, cœrulea macula notatum, quæ obtusum angulum refert (e). Tunc paulum dilatatum, in brevia cruscula inferiora (f) secedit, caprilli pedis similia, cœterum atropurpureum, ferici tonsi modo villosum & nitens. In marcescente flore fuscum sit, & macula albicat. Columna staminea absque rostro (g); antheræ facile evolvuntur (h).

1266. ORCHIS radicibus subrotundis, labello holosericeo, emarginato, appendiculato t. 24. *Orchid. gen. n. 5.*

Innumeræ huc plantæ pertinent. Ecce aliquas icones.

Orchis referens fucum RIVIN. t. 13.

Orchis fucum referens major, foliis superioribus candidis & purpurascensibus C. B. VAILLANT. t. 30. f. 10. II. 12. 13.

Orchis opem referens, Lusitanica BREYN. Centur. p. 98. ic. 43.

The Bee-flower HALE Eden t. 48. confusa descriptio.

Orchis araneam referens SEGUIER. Suppl. p. 244. t. 8. f. 1.

Orchis fuciflora galea & alii purpurascensibus J. B. II. p. 766. bona descriptio.

Ophrytis Linn. p. 1343. Varietates & seqq.

Bernæ vulgatissima, in der Enge in Ottiana villa, in ipso urbis propugnaculo die grosse Schanze, in prædio Bodenaker, &c. In Aquilejensibus etiam vulgo, au Furet, à Chambon, aux Gauges, à Echarpigny, aux Chênes de Bex. Lau-fannæ in descensu sylvæ Sauvebelin. Tiguri in monte Uetliberg, & circa villam der Höckler. Basileæ paulo ultra primam arcem dirutam montis Muteti abunde.

Aliqua utique cum musciflora communia habet, habitum, caulem, folia ad caulem plurimæ, spicam raram, stipulas prægrandes, flores cucullo patulo, antheras flavas. Verum habitus muscifloræ strictior, nudior, huic foliosus & floriger densior, in statura non altiori. Flos totus undique aliis. Petala tria exteriora (a) divergentia quidem, & ex ovatis lanceolata, satis similia, unum superius & duo transversa; sed alba sunt, & virente linea dividuntur, in senescente vero planta, ut in multis Epipactidis speciebus, & in Hellebori purpurascunt. Interiora duo petala a musciflora diversissima, brevia, lata (b), triangula, crassula, etiam albida, & per ætatem subpurpurea. Labellum totum ad ferici tonsi modum percinct & nitet, colore ex fusco spadiceo. Figura tota alia est. In medio forniciatum (c), ad latera depresso, amplum est, ex pentagono pene rotundum, totum circumferratum. Qua fede a columna staminea secedit, duo tumores, quasi glandulæ sunt, fericei & nitidi: sub iis glandulis duo tubera (d) exeunt, gibba, villosa, ex fusco nitentia, quorum loco musciflora crura habet superiores. Ab eo cornu oritur linea, quæ cum simili ab altero cornu, linea convernit (e), latescit, ibi spadicea, inde ad illas glandulas, quas dixi, divaricata definit. Sub eo arcu macula, duæve (f) maculæ videntes in labello sunt, hæc enim omnia ludunt. Imus labelli margo breviter emarginatus est, & ex hilo appendicula pene triangularis, ferrata prodit, quæ in flore integerrimo sursum reflectitur (g). Columna staminea (h) magna, duos habet nidos membranaceos (i), qui antheras flavas recipiunt. Inter eos sola hæc Orchidum Europearum præter 1267 de staminum columnæ firmum mucronem viridem (k) antrorsum producit, qui de latere adspectus, caput refert aviculæ. Imi cuncti utrinque in

(a) Tab. XXIV. f. 1. 3.

(b) f. 2. 3. 4. 5. d. e.

(c) f. 2. 3. 4.

(d) f. 2. 3. g. h.

(e) f. 2. 3. 4. i. i.

(f) Ibid.

(g) *

(h) f. 6. 7. 8.

(i) f. 6. 7. k. k.

(k) f. 2. 3. 4. 5. o. m.

Nr. 1265.

Ophrys my-
odes.

T. 24.

Nr. 1266

Ophrys Arauk-
nites.

T. 24.

Nr. 1267.

Serapias
Lingua.

Nr. 1268

Orrhis hircina
(Satyrium hircinum)

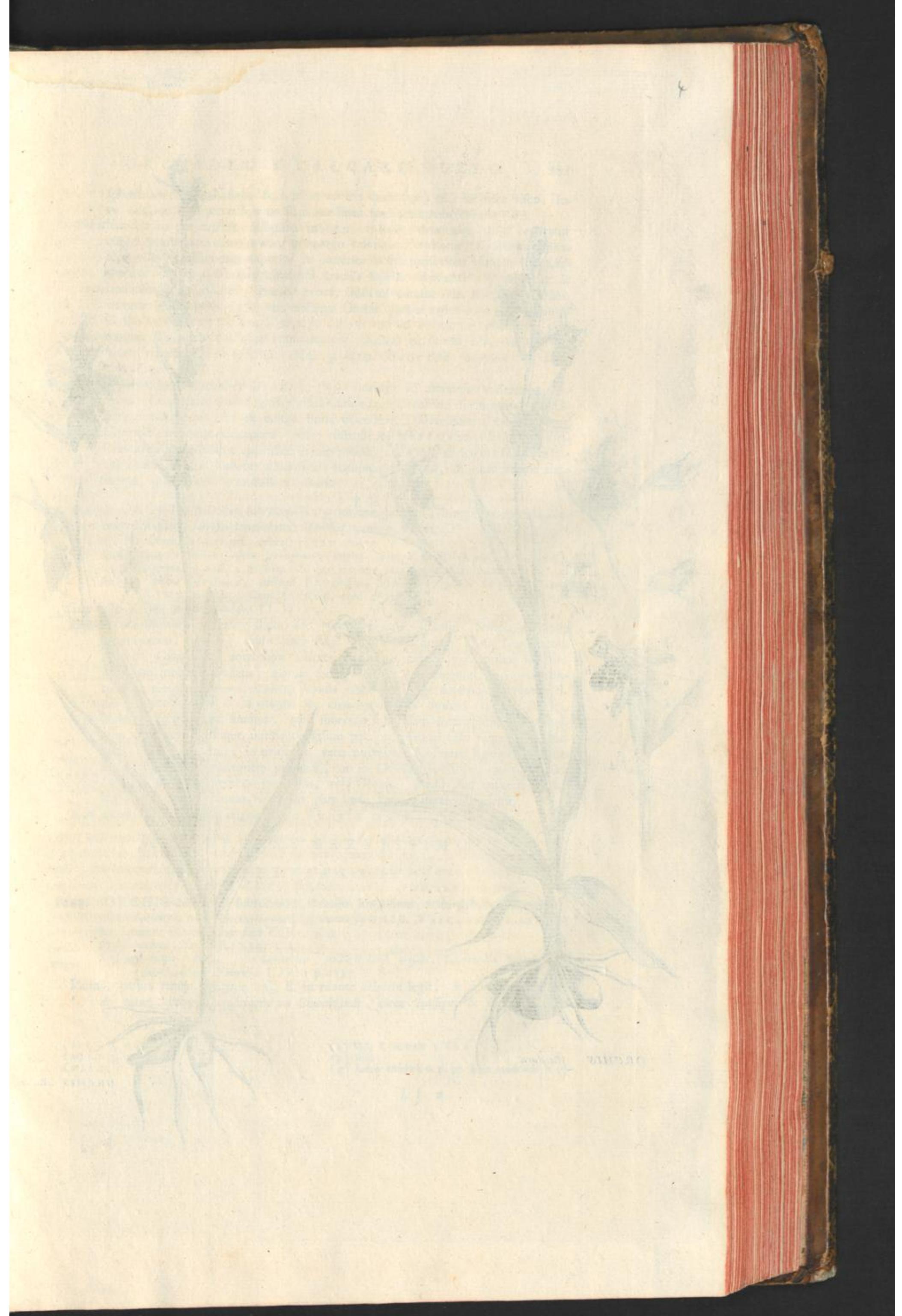
T. 26.

Monsieur
Mazeles

1880
buch sprach
1880
AB

1880
Vaihingen
1880

1880
Vaihingen
1880
AB

sphærulam (*l*) desinunt, & sub iis cavitas cæca (*m*) est, obliqua visco, loco calcaris: finisque columnæ stamineæ linea spadicea circumscribitur (*n*).

3 Eadem Orchis per ætatem insigniter mutatur. Medius denticulus labelli replicatur contra ejusdem cavam faciem, ut margo continuari videatur, & absque appendice esse. Vicissim pars superior & posterior labelli tumoribus globosis vicina introrsum vertitur, & nova tamquam brachia labello accedunt (*o*), quæ inter & labellum incisio adparet. Una illa venosa linea obscuratur, ut labellum villosum videatur & concolor (*p*). Ita nascitur Orchis fucum referens colore rubiginoso C. B. VAILLANT. t. 50. f. 9. t. 31. f. 15. 16. uti ex exemplis video, quæ mecum DILLENIUS olim communicavit. Eadem est Orchis araneam referens, rostro recurvo MAPP. Flor. Alsat. p. 219. SEGUIER. Suppl. p. 246. t. 8. f. 2.

Orchides insectiferae arachnites OSBEKII (*q*) videntur ad utramque varietatem pertinere. Et constat, non fugitivis oculis inspectam Orchidem fucifloram a muscifloræ nos separare, sed ex intimo floris charactere. Muscifloræ petala interiora filiformia, fucifloræ lanceolata. Huic rostrum in summa columnæ staminea, muscifloræ nullum. Nostræ appendix in imo petalo, cuius loco musciflora bisulcum habet finem; nostræ tumores globosi sub staminum columnæ, & linea venosa mar morea, quæ omnia a musciflora absunt.

* 1267. ORCHIS radicibus subrotundis, galea conglutinata, longissime rostrata, labello trilobato, ovato lanceolato. *Orchid. gen.* p. 61. n. 6.

Orchis macrophylla COLUMNÆ epibras. p. 321 322

Orchis montana Italica, flore ferrugineo, lingua oblonga C. B. RAY. SEGUIER Suppl. p. 248. t. 8 f. 4. ubi pro dubiis petalis galeæ tibi numeri.

Serapias bulbis subrotundis, nectarii labio trifido, acuminato, petalis longiore, glabro. LINN. p. 1344. Conf. OSBEK. resa. p. 99.

In Valle Tellina prope Dubino Cl. DICK.

Habitu cum prioribus convenient. Bulbi duo. Caulis pedalis, foliosus. Stipulae maximæ, subpurpureæ, lineatæ, ovato lanceolatæ. Spica pauciflora. Floris fabrica tota alia est. Galea longe antrorsum rostrata, fit tribus petalis exterioribus lineatis, ex ovato longe lanceolatis: eorum faciei interiori adglutinantur duo petala interiora, ejusdem figuræ, rotata, lineata. Sextum longe descendit, vomeris simile, lanceolatum, & in origine sua duas appendices ovatas, obtusas exigit, hactenus Epipactidum similius, quæ subrecte valleculam intercipiunt, & itamnum columnam utrinque sustinent: ipsum petalon inferiori sede serpentinis, elevatis, lineis percurritur, in principio vero pubescit. Columna staminea ad anteriora longissimum mucronem producit, ut in Orchide fuciflora: cæterum duos culculos habet & antheras petiolatas, vera Orchis. Mediis sub antheris globulus eminet, sub columnæ staminea pars ima, cava, unguine repletur.

Non differt *Orchis Italica* lingua trifida RUBEK. p. 204.

II. CALCARE BREVISSIMO.

SATYRIA LINNÆI.

1268. ORCHIS radicibus subrotundis, labello longissimo, tripartito, plicato. t. 25.

Orchis barbata, odore hirci, breviore & latiore folio C. B. VAILLANT. t. 30. f. 6.

& Longiore & angustiore folio C. B.

Orchis barbata, farcta RAYN. t. 18.

Satyrium bulbis indivisis, foliis lanceolatis, nectarii labio trifido, intermedia linearis elongata, oblique tremorsa LINN. p. 1337.

Rarius, passim tamen nascitur. C. B. in monte Muteto legit, & ad Rhenum bey der Baar. Prope Lautannam en Chamblande, circa Bussigny & Crecy ad vias.

In

(*l*) f. 6. 7. n. n.

(*o*) Vide f. nostram §. sub c.

(*m*) f. 6. 7. o.

(*p*) Ibid.

(*n*) f. 7.

(*q*) Labio trifido l. c. p. 55. Labio quadrifido p. 57.

In Baronatu Gex prope nostros limites, à la vallée de Mison D. Commerçon.
A Croisevaux Cl. Chatelain. Circa Pierabot, au Pertuis du sot & au bois de
Piter GAGNEBIN. In monte Randenberg prope Scaphusiam Cl. AMMAN.

Radices bulbi sunt oblongi, conici, omnium in hac gente maximi, ovi mole, & su-
pra triuncem longi. Folia radicalia & caulina amplissima, semipedalia, & ul-
tra, ad tres usque uncias lata. Culmus cubitalis, bicubitalis. Spica multiflora,
in planta senescente praelonga, etiam curva. Stipulae (a) graciles, acutæ, ex
albo virentes, germinibus (b) duplo longiores. Tria petala exteriora (c) in
subrotundam galeam consentiunt (d), obtusa, ovata, exterius lineata & macu-
lata, virentia, intus rubiginosa, lineis purpureis distincta, quas puncta comi-
tantur, & maculæ. Duo petala interiora (e) & parva, subulata, amant se
circa staminum columnam conlectere, & media linea dividuntur, cui rubiginosæ
maculæ adsident. Denique labellum in principio (f) calcar (g) habet, linea
longius, crassum, obtusum, contra germen retrogradum. Ex eodem labello
sursum appendices eminentes adscendunt; inde idem promissum, tænia [ruban] (h)
simile, curvulum, duas & tres uncias longum, incerto ductu fluctuat: initium
fulci alba pubes occupat: sequuntur brachiola (i) fuscuncialia, repetito plicata,
angusta, undulata: media vero tænia plicata, in quatuor, aut quinque dentes (k)
latiori fine definit, nonnunquam quasi bifida, alba eadem cum maculis purpu-
reis; senescenti rubiginosus color obrepit, & brachiola obscure purpurascunt. Co-
lumna staminea brevis, suas in binis loculis antheras habet, spinalamque inter
loculos, & mucronem ex ea sede versus calcar descendantem, sub qua semicir-
culus purpureus fossam unguine plenam circumlegit, quod in duas purpureas
maculas colligitur.

Fætor floris singularis, hircinus. Hieme animalibus pro lacte augendo radix infundi-
tur (l), & ea armenta utiliter pascuntur.

1269. ORCHIS radicibus palmatis, galea connivente, labello trifolco, calcare bre-
vissimo Gener. Orch. p. 67. n. 12. tab. 26. Conf. GMELIN. p. 21. n. 18.

Orchis palmata, batrachites C. B. VAILLANT. t. 31. f. 6. 7. 8.

Orchis palmata, flore viridi C. B. PRODR. p. 30. RAJ. Cantabrig. p. 7. RUDBEK p. 216.

Serapias opacivox λαρυγνός RICHER.

Orchis palmata, flore galericulato, dilute viridi LUESSEL. p. 182. ic. 59.

Icon OEDERI t. 87.

Satyrium foëtis palmatis, oblongis, obtusis, neçarii labio linearis trifido, intermedia ob-
soleta LINN. p. 1337.

In Helvetiæ montosis gramineis & subalpinis frequens. Inter alpes legi in mont.
Gemmio, Stukhorn, Luan, Tombey, Prapioz, Richard, la Varaz, Enzeindaz.
Inde in planitiem descendit, & ad sinistra paguli Chambon prope Rupem in pra-
tis abundat. In montosis reperi, in Vogelberg, Falconario, Feuerstein, dent de
Vaulion. Cl. GAGNEBIN circa Ferrière.

Radices duæ palmatae, trifidae, quæ perinde, ut bulbi, alterne vigint & flaccide sunt.
Culmus vix dodrantalis. Folia lata, ovata, ad caulem pauca, lanceolata. Spi-
ca rior & longior: stipulae ovario longiores, lanceolatae. Galea pene clausa (a),
quam faciunt tria petala exteriora, ovata, lanceolata (b), pallide virentia, linea
divisa. Petala interiora duo subulata, gracilia, secundum columnam stamineam
producta. Labellum læte, aut obscure flavum, recta descendit (c), & latecit,
fine trifolco (d), segmentis lateralibus longioribus, acutis, medio breviori,
triangulo: etiam inique (e) dividi vidi. Totus flos per ætatem obscure rufes-
cit. Calcar brevissimum (f), crassum, ovatum, vix adparens. Scapus stami-
neus,

(a) f. 2. 3. 5. k.

(b) Ibid. i.

(c) f. 2. a. b. c.

(d) f. 3. a.

(e) f. 2. 4. 5. d. d.

(f) f. 2. 5. e. o. d. 2. m. 3. m.

(g) f. 3. 5. l.

(h) f. 2. 3. 4. 5. m.

(i) f. 2. 3. 4. 5. f. f.

(k) f. 2. 3. 4. 5. n.

(l) SAGAR. de lue pecorum p. 17. vsu

(a) Tab. XXVI. f. 1. 2. a. b. c. f. 3.

(b) a. b. c.

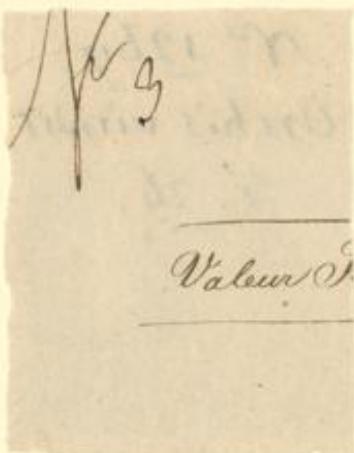
(c) f. 1. 2. f.

(d) f. 1. 2. 3. 4. f.

(e) f. 2.

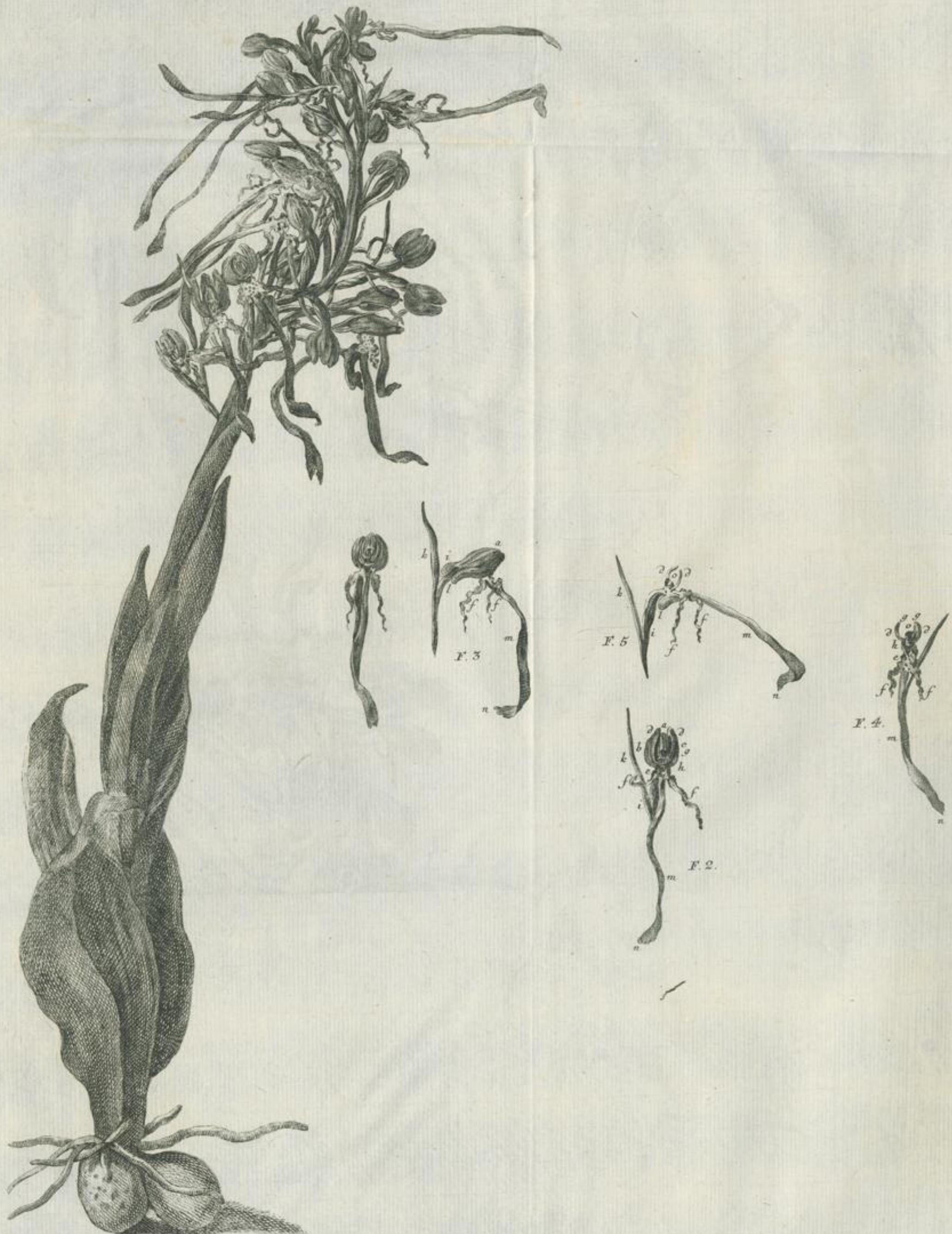
(f) 3. 4. 5.

N°. 1269
Orchis viridis
T. 26.

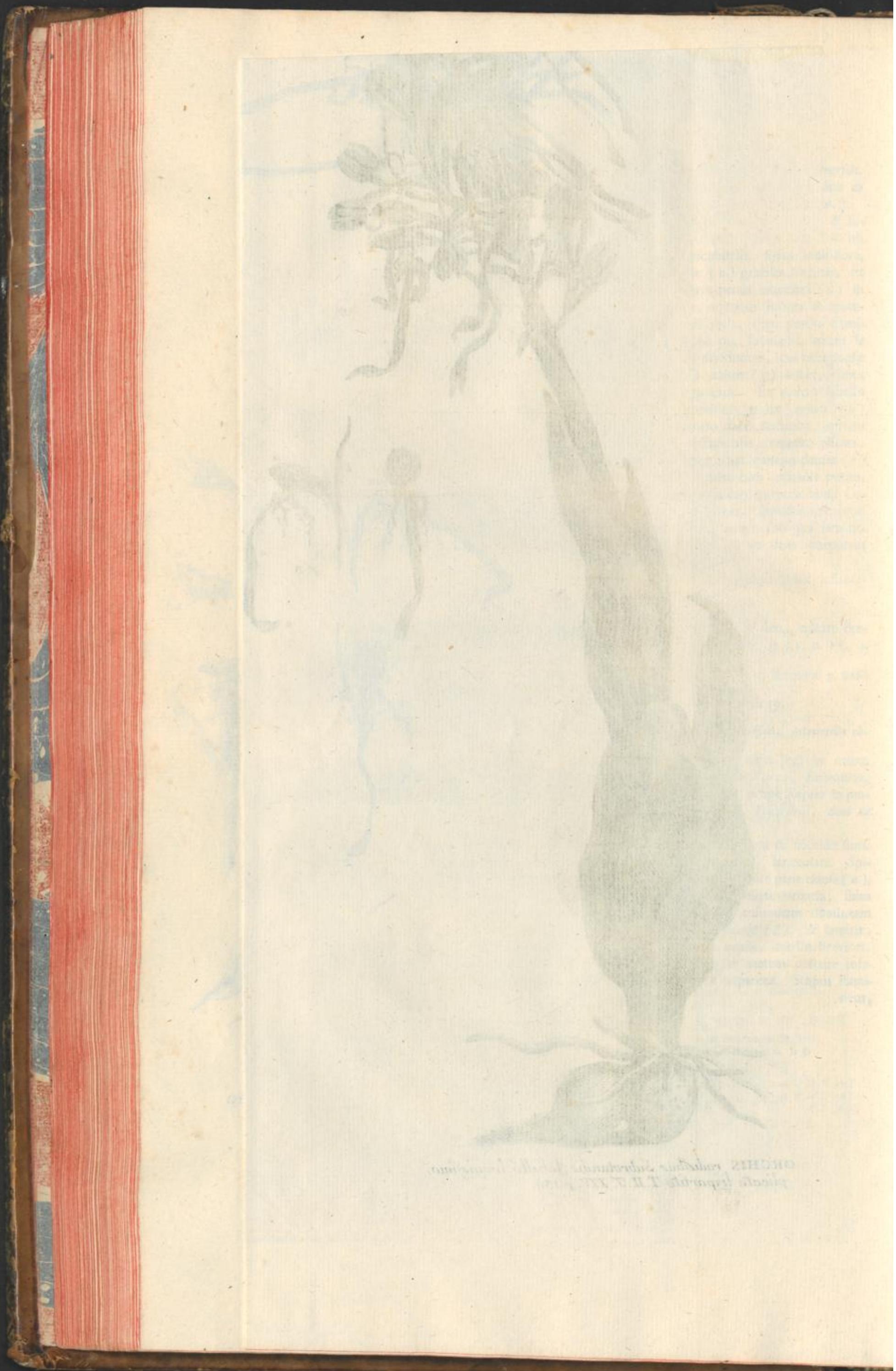

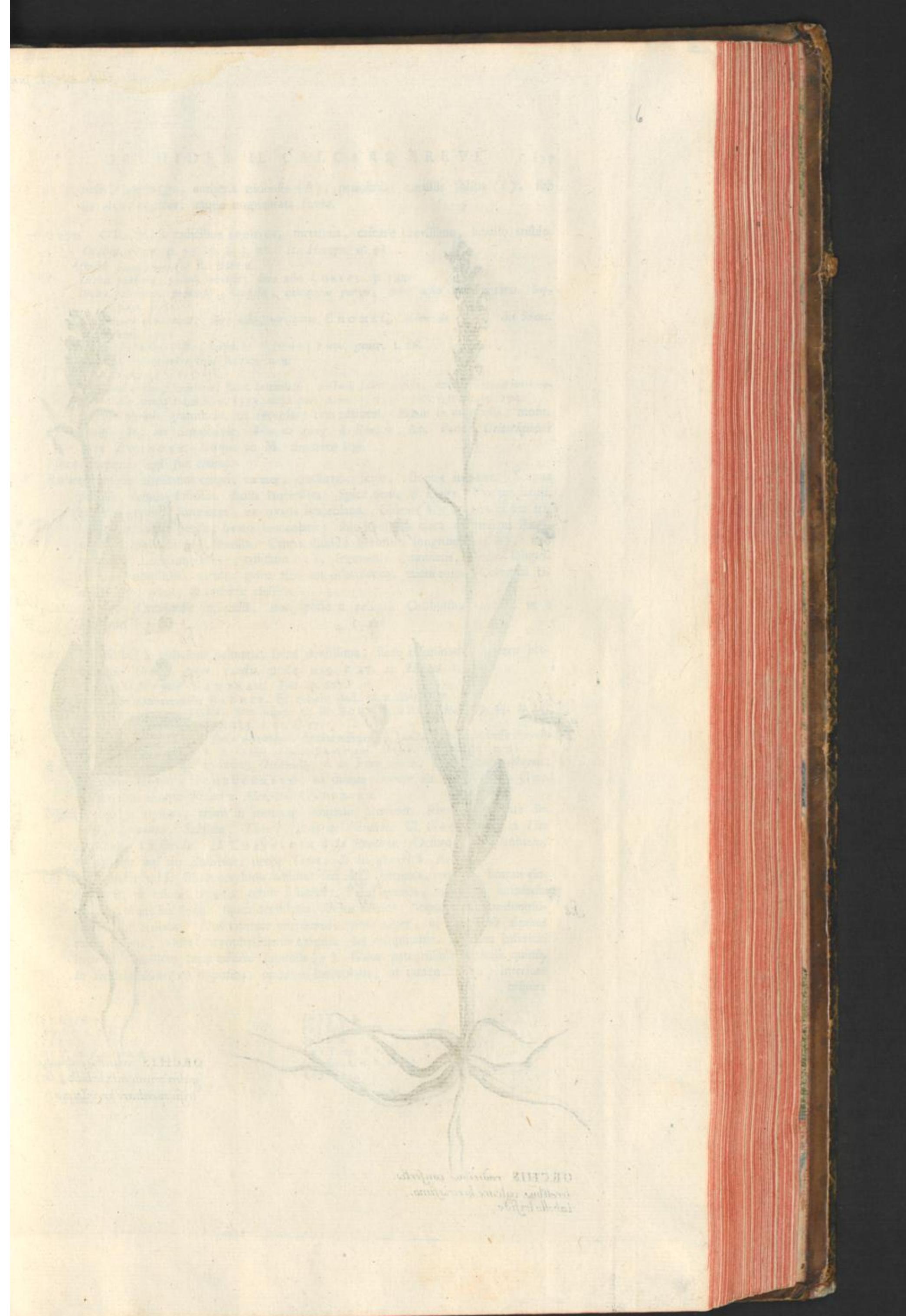

ORCHIS *rad-*
plicato tripa

ORCHIS radicibus Subrotundis, labello longissimo,
plicato tripartito T. II. T. XXV. p. 130.

neus, brevis (*g*), antheris globosis (*b*), petiolatis, cucullis solitis (*i*), sub iis arcus conicus, atque unguentata fovea.

* 1270. ORCHIS radicibus confertis, teretibus, calcare brevissimo, labello trifido.

Orchid. gener. p. 63. n. 8 t. 26. It. H. rogn. n. 41.

Orchis oreopetalum RICHER.

Orchis palmata, palmis inversis, flore albo LOESEL. p. 182.

Orchis palmata, pratinis, latifolia, calcaribus parvis, flore albo HELWING. Sup. pl. p. 51.

Limodorum montanum, flore albo, virecente CHOMEL. Mem. de l'Acad. des Scienc. ann. 1705

Pseudorchis alpina, flore herbaceo MICHELI nov. gener. t. 26.

Helleborine Broczenbergensis RIVIN. t. 3.

Icon Oederi t. 115.

Satyrion bulbis fasciculatis, foliis lanceolatis, nectarii labio trifido, acuto, lacinia intermedia obtusa LINN. p. 1338. add. Iter. Scan. p. 153. JACQUIN. p. 194.

In omnibus alpinis gramineis, ut recensere non adtineat. Etiam in montanis, mont. Chasseralle, die Schafhalde, Tête de rang, à Roulier, &c. Prope Gelterkinden Frid. ZWINGER. Utique in M. Brüdero legi.

Flore purpureo legi sur champ.

Radices abique communi carpo, teretes, confertæ, senæ, octonæ, novenæ. Scapus pedalis, firmus, foliosus. Folia lanceolata. Spica densa & longa. Flores patuli. Stipulae germe longiores, ex ovatis lanceolatae. Galea (*k*) conjuncta ex tribus exterioribus petalis, ovato lanceolatis: duo interiora circa columnam stamineam complicata (*l*), similia. Calcar dimidiis germinis longitudine (*m*), fine recurvo. Labellum breve, trifidum (*n*), segmentis acuminatis, medio longiori (*o*), obtusiori, viridi: galea alba aut ochroleuca, etiam rosea. Columna staminea (*p*) adest, & antheræ elasticæ.

Calcar hujus Orchididis ostendit, non posse a reliquis Orchidibus avelli, ut a sequente.

1271. ORCHIS radicibus palmatis, spica densissima, flore resupinato, calcare brevissimo. *O. chid. gener. constit. p. 64. n. 9. t. 27. It. Helvet. n. 32.*

Palma Christi minor CAMERAR. Epit. p. 627.

Orchis pusilla RICHER. & minor. ibid. cum charactere.

Orchis palmata angustifolia. flore nigra C. B. SCHEUCHZER. It. I. p. 45. It. IV. p. 339. SEGUIER. p. 133. t. 15. f. 17.

Satyrion bulbis palmariis, foliis linearibus, floribus resupinatis nectarii labio indiviso, ovato acuminato LINN. p. 1338. Conf. JACQUIN. vindob. off. p. 293. n. 91.

β Flore roseo lecta a me in mont. Ovannaz, à la Jaux verte, in Ezeindu, Mayen; in monte Sursee a SCHEUCHZERO, in monte Gamor ab ILL. Viro J. GESNERO: in monte Pilato a Mauricio CAPPEIER.

Nigra vulgo in alpibus, etiam in montanis, abunde provenit. Reperi in monte Soubet, Grandvi, Salevaz, Thuri, dent de Vaulion. Cl. GAGNEBIN in Tête de Rang, Chasseralte. D. CHATELAIN à la Brévine. Descendit in planitem, & nascitur auf der Rosweide, prope Thun, & in glareis fl. Kander.

Ob folia linearia valde Chamæorchidis adfinis: sed radix palmata, trifida. Scapus dorinalis, & minor, firmus, etiam foliosus: Folia linearia, tamen & latiuscula vidi, ad usque sex lineas. Spica densissima, ovato conica. Stipulae germe longiores, longe aristatae. Flos saturate purpureus, pene niger, in altioribus alpibus rarius roseus, odore caryophyllorum eximio. Ita resupinatur, ut galea inferiori loco sit, labellum cum calcare superius (*q*). Galea patentissima, petalis quinis, in semicirculum (*r*) dispositis, omnibus lanceolatis, ut tamen duo (*s*) interiora minora

(*g*) f. 5. 6. 7.

(*b*) f. 5. 6. 7. h.

(*i*) f. 6. 7. i.

(*k*) T. 26. f. 5. a. b. 4.

(*l*) f. 5. d.

(*m*) f. 7. f.

(*n*) f. 5. e.

(*o*) Ibid.

(*p*) f. 8.

(*q*) T. 27. f. 1. 2.

(*r*) f. 1. 2. a. b. 6.

(*s*) d. e.

Tom. II.

M m

minora fint. Labellum simplicissimum, vomeris simile (*t*), ovato lanceolatum, reliquis petalis majus, ora dentata. Calcar dimidia linea non longius (*u*). Staminum columna solita, & bini staminum nidi (*x*). Antheræ clavatæ, & inter cuculos spinula.

Incocta radix dicitur lac in fervorem ciere. Flores spiritum vini violaceo colore tingunt (*y*).

1272. ORCHIS radicibus subrotundis, spica densissima, petalis exterioribus aristatis t. 27. It. Helvet. II. n. 31.

Orchis rotundus Dalechamp. LUGD. p. 1556.

Orchis bulbis indivisis, nectarii cornu brevi, labio trifido, petalis in setam apice spathulatam abeuntibus JACQUIN. Vindob. obs. 88. p. 292.

Orchis bulbis indivisis, nectarii labio trifido, medio trilobo, cornu brevi, petalis apice subulatis LINN. p. 1332.

In Helvetia paullim provenit, potissimum in Aquilejensibus, aux Gauges, prope Roche, & au Furet, in monte Prapioz, Javernaz, la Varaz, in Wängenalp, Robtenborn, & in Sattel Abbatiscellanorum. In Montanis pariter frequens, in monte Grandvi, Pouilleret, Tête de Rang.

Bulbi oblongi, conici. Scapus firmus, pedalis, cubitalis, foliosus. Folia lanceolata. Spica brevis (*a*), confertissima. Stipulae germinis longitudine. Flores saepe resupinati, ut labellum spicæ basin (*b*) respiciat, galea ab ea recedat. Galea fit tribus (*c*) exterioribus petalis, circa columnam stamineam conflexis, ovatis, sed aristam dimidio petalo æqualem producentibus, cuius finis latior & pene clavatus est (*d*). Duo petala interiora scapum stamineum tegunt, lata, lanceolata (*e*), arista breviori. Labellum breve, tripartitum (*f*), segmentis lateralibus quadrangularis, medio latiori, emarginato, cum spinula de incisione eminenti (*g*). Totus flos late purpureus, labellum maculis saturati coloris varium. Calcar (*h*) tertie parti longitudinis germinis æquale. Columna staminea classica, cum loculis, antheris (*i*) & spinula inter loculos.

1273. ORCHIS radicibus subrotundis, labello quadrifido, calcare brevissimo t. 28.

Orchis Pannonica IV. CLUS. Pannon. p. 236. 238.

Orchis militaris pratensis SEGUTIER. p. 123. t. 15. f. 4. humilior C. B. VAILLANT. t. 32. f. 35. 36.

Orchis militaris minor RIVIN. t. 17. & *Minima* ibid.

Icon OEDERI t. 103.

Orchis bulbis indivisis, nectarii labio quadrifido, punctis scabro, cornu obtuso, petalis di-

stinctu LINN. p. 1333. Oland. k. p. 45.

Absque maculis SCOPOLI.

In Helvetia frequens, Bernæ etiam potissimum, ultra Seelhofen, ad Arolam. Circa Wiffenburg. Prope Roche, circa Chambon, aux Gauges, à Bex. In montanis circa Dornach, au Creux du vent.

Culmus dodrantalis, foliis radicalibus octonis, ad unciam latis, caulinis paucis. Spica brevis, densa, per senium laxatur. Stipulae albæ, linea purpurea divisæ, germine breviores, ex ovatis lanceolatæ. Galea, conjuncta ex tribus petalis exterioribus: mucronata eadem & quasi aristata: medium extus saturate purpureum, qui color in spica juniori dominatur: duo lateralia exterius eundem colorem præ se ferentia, interius ex albo viridia. Petala (*k*) duo interiora (*l*) parva, lanceolata: ea quinque petala interius lineis & maculis purpureis pinguntur. Labellum lacteolum, purpureis guttis adspersum (*m*), planum, latiusculum; duo superiora (*n*) brachiola ad angulum rectum producit, lata, lanceolata.

non

moquin

(*t*) f. 1. 4. 8.

(*u*) f. 3. f.

(*x*) f. 4. h.

(*y*) f. 4. i.

(*z*) LINN. plant. tinctor. p. 24.

(*a*) Tab. XXVII. f. 1. 2.

(*b*) Vide t. 2.

(*c*) f. 4. 5. 6. a. b. c.

(*d*) f. 6.

(*e*) f. 6. d.

(*f*) f. 3. 4. 5. 6. f.

(*g*) f. 5.

(*h*) f. 6. g.

(*i*) f. 7. h.

(*k*) T. 18. f. 1. 2. 3. 4. a. b. c.

(*l*) f. 2. 5. 6. d. e.

(*m*) f. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. f.

(*n*) f. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 9. g. g.

N^r. 1272.
Orchis globosa.
Tab. 27.

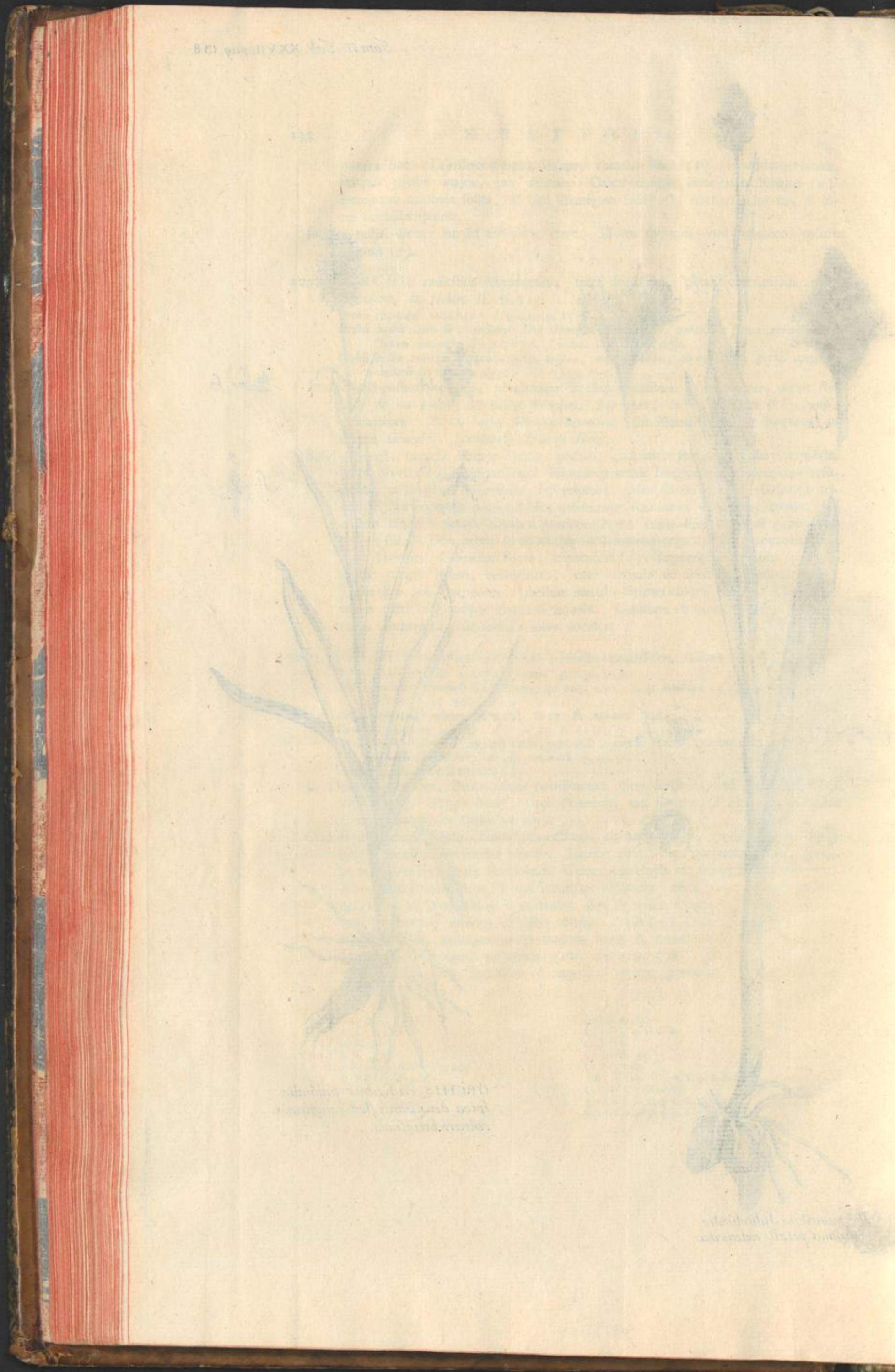
N^r. 1273.
Orchis ustulata
Tab. 28.

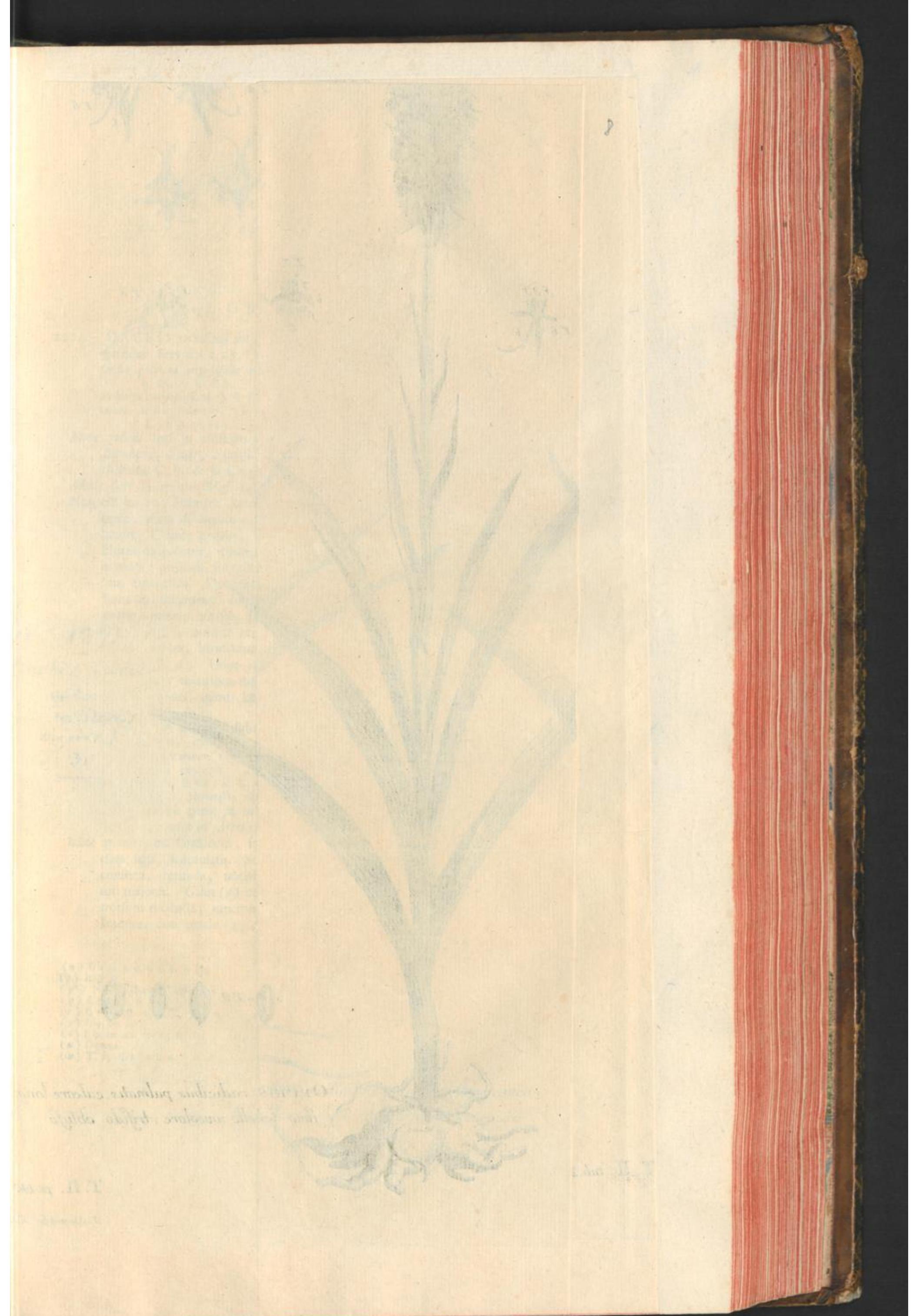
14
Monsieur C
A Poete M

EX 81 78
andreas valdes
1818

ORCHIS radicibus Subrotundis,
spica densissima, petali exterioribus
carinatis

*Or radicibus palmatis, calcare longis-
ello unicolo, trifido obtuso*

T. II. tab. 29. p. 139.

T. II. p. 147.

E. Stevreklin Sculp.

N. 1275.
Orchis varie-
gata
(— *militaris*
minor)
T. 30.

• . 252 v.
— anno 1570
—
Cordat —)
(—
. 10. v.

ORCHIDES III. CALCARE LONGIUSCULO 139

non raro uno dente incisa. Ex medio corpusculo duo crura ulteriora (o) ad angulum obtusum discedunt, & per ætatem curvantur, atque acutiora adparent. Ea inter spinula (p) minuta exit. Calcar curvulum (q) dimidio germine paulo brevius. Columna staminea (r) parva, suos habet loculos (s) & pallentes antheras (t), & inter nidos spinulam, & sub staminibus viride unguen (u).

III. CALCARE LONGIUSCULO.

ORCHIDES LINN.

1274. ORCHIS radicibus palmatis, flore concolore, labello obtuse trifido, calcare germe breviore t. 29. *Gen. Orchid.* p. 68. n. 13.

Orchis palmata angustifolia minor, odoratissima C. B. *Basf.* p. 24. *SEGUIER Suppl.* p. 25. t. 8. f. 6.

Palmata caryophyllata J. B. II. p. 777.

Orchis bulbis palmatu, nectarii cornu recurvo, labio ovato, acuto, foliis linearibus LINN. p. 1335.

Flore rubello legi in altissimo monte la Boulaire, supra Enzeindaz, in mont. St. Bernhard, Fouly, Sanetsch; milit etiam ex monte Pilato Cf. CAPPELER. *Mischelfeldæ* C. B. & la CHENAL.

Albido flore in monte Wiffersfall. Versus Melimpesch HUBERUS.

Non est varietas Palmatae calcaribus oblongis; et si multa convenient. Duriori est caule, duris & sursum rigidibus foliis, linearibus, quatuor & quinque uncias longis. Culmus pedalis, cubitalis. Stipulae germe longiores, longe aristatae. Flores concolores, dilute, etiam suaviter, purpurei. Petala tria exteriora (x) expansa: medium subrectum, ovatum, modice serratum, lateralia transversa, paullum lanceolata. Duo interiora brevia, lanceolata (y), leviter ferrata, circa columnam itamineam conflexa, quam curvata tegunt. Labellum parvum (z), petalo supremo brevius, pene æqualiter, neque profundè trifidum, medio segmento (a) latiori, modice acuminato, lateralibus paulo angustioribus. Calcar (b) ovario brevius, latiusculum, mucronatum. Columna (c) staminea brevis. Antheræ flavæ (d). Odor singularis, gratus, validus.

A Palmata longis calcaribus differt, calcare duplo breviori, latiori, petalis ferratis, labello longiori, minus lato, lacinia media magis producta, firmitate sui habitus.

1275. ORCHIS radicibus subrotundis, spica brevissima. Labello breviter quadrifido, circumferrato, punctato. *Gener. Orchid. constit.* p. 77. n. 20. tab. 30.

Orchis militaris minor. C. B. & in tabula nostra ad RUPPIUM addita VI. quæ humi- horem expiimit.

Orchis militaris RIVIN. t. 15. quæ altior.

Orchis militaris, pratinis, elatior, floribus variegatis SEGUIER. t. II. p. 123. t. 15. f. 3. C. B. suam Basileæ ponit in monte Matto, in Saleva monte RAJUS; incertum an nostram, quam in Germania & Gottingæ abunde; in Helvetia nondum legimus. Inter minores est Orchidum, foliis radicalibus numerosis, dodrantem unciae & unciam latis, lanceolatis. Scapus dodrantalis, pedalis, ubi altior. Spica brevis, conferta, rotunda, uncialis. Stipulae coloratae, lanceolatae; germini æquales, aut majores. Galea (e) connivens, quam tria petala exteriora (f) faciunt, antrorsum producta, mucronata, extus subpurpurea; linea media purpurea divisa. Interiora duo petala (g) gracilia, longe lanceolata, supremo adglutinata, su-

(o) f. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 9. h. h.

(p) Ibid. i.

(p*) Nullum ROSEN. obs 49.

(q) f. 3. 7. 9. i.

(r) f. 6. 8. 10. k.

(s) f. 9. 10. l.

(t) f. 9. 10. 11. 12. m. m.

(u) ORDER.

(x) T. 29. f. 2. a. b. c.

(y) f. 2. 3. d. e.

(z) f. 2. 3. f.

(a) Ibid. g.

(b) f. ib. h.

(c) f. 2. 4. k.

(d) f. 2. 4. i. i.

(e) T. 30. f. 2. 4.

(f) f. 2. 3. a. b. c.

(g) f. 2. 4. d. e.

M m 2

per stamineam columnam conflexa. Labellum (*b*) latius, brachiolis duobus (*i*) & totidem crusculis (*k*): superiora brachia descendantia, obtusa, ferrata: inferiora brevia, parum a se invicem discedentia, lata, ferrata, cum spinula (*l*) ex angulo divisionis egrediente: totum labellum album est, & purpureis lineis pingitur. Calcar (*i**) germine brevius, curvulum, descendens, cis finem latius. Columna staminea angusta, cum purpureis cucullis, flavis antheris, & unguentata sede, in qua fovea, quæ ad caveam germinis ducere videtur.

1276. ORCHIS radicibus subrotundis, spica longa, labello quadrifido, brachiolis angustis, crusculis latis, ferratis. *Orchid. gen.* p. 78. n. 21. t. 31.
Orchis militaris major J. R. H. VAILLANT. t. 31. f. 27. 28. 29. RIVIN. t. 16.
Orchis magna, lati foliis, galea fistula seu nigrante J. B. II. p. 759.

Orchidum fere speciosissima. Bernæ passim provenit, ut in sylvula supra fratri mei villam die Holl. J. GESNER *Tiguri* legit. C. B. in monte *Muteto*, mont. *Grenzach*, *ZWINGERUS* beym neuen Haufe (*m*). RAJUS ad latus sylvosum montis *Saleva*. Cl. le CLERC à Ruth, à la Pierrière de Cologny, dans le *Nant de trainant*.

Bulbi oblongi. Folia ad terram amplissima, tres, & quatuor uncias lata, semipedem longa & ultra, neque caulinæ pauca. Scapus cubitalis & altior. Spica longa, cylindrica. Stipulæ pro portione minores, latæ, longe aristatæ. Flos triplo major, satura purpura conspicuus, quæ galeam extus tingit. Ea connivens (*t*), antrorsum producta. Petala tria exteriora (*o*) ex ovatis lanceolata, medium æ qualiter, lateralia extus latiora, omnia tribus nigris lineis percursa, saepe etiam punctata, extus atro sanguinea, intus pallidiora. Petala interiora (*p*) staminum columnæ longiora, subulata, erecta, divergentia, pallida, punctata. Labellum (*q*) juniori flori angustius, in adulto valde latum, pallidum, punctis purpureis pictum, quæ sunt brevium pilorum fasciculi: oræ purpureæ, brachia duo, crura duo. Brachiola (*r*), quam in 1277. longiora, gracilia, cruscula (*s*) duplo latiora, divergentia. Pectus latisculum & deorsum latecens, spinula media (*t*), eminente, quæ in vetusto flore evanescit. Calcar (*u*) dimidiæ germinis longitudine, in duos quasi globulos divisum. Columna staminea (*x*) brevis, in duo tubercula terminatur: cuculli (*y*) purpurei, antheræ globosæ (*z*), spirales, flavescentes: vallecula (*a*) sub columnæ unguentata, cum via, quæ ad ovarium ducere videtur.

1277. ORCHIS radicibus subrotundis, spica conica, labello quadrifido, brachiolis & peccore perangustis. *Gener. Orchid.* n. 22. tab. 28.

Orchis latifolia, biante cucullo major J. R. H. VAILLANT. t. 31. f. 21.
Orchis mascula RIVIN. t. 15.

Orchis galea &² alii cinereis J. B. II. p. 755. Conf. LINN. *Olaus* ref. p. 45.

In Helvetia vulgatissima, Bernæ etiam potissimum, auf der grossen Schanze, unterm Sandrein, &c. Sic circa Rocbe aux Gauges, à Chambon. Laufannæ en Chamblande.

Multo priori 1276. humilior, pedalis, vix cubitalis. Folia unciam & fescuncem lata, longa ad quatuor, acutiora, quam *majori* 1276. Spica conferta, conica, bicuspidata. Stipulæ breves, latæ, lanceolatæ, aristatæ. Floris proportiones totæ diversæ. Galea (*b*) ex conjunctis, mucronatis petalis facta: sed tria petala exteriora (*c*), extus peculiariter, subcæruleo candore conspicua, lineata, acutiora, acumine longiori, quam 1276. Lineæ eorum petalorum purpureæ ternæ, & quasi effusa per albam naturam purpura. Duo petala interiora (*d*) similia, erecta,

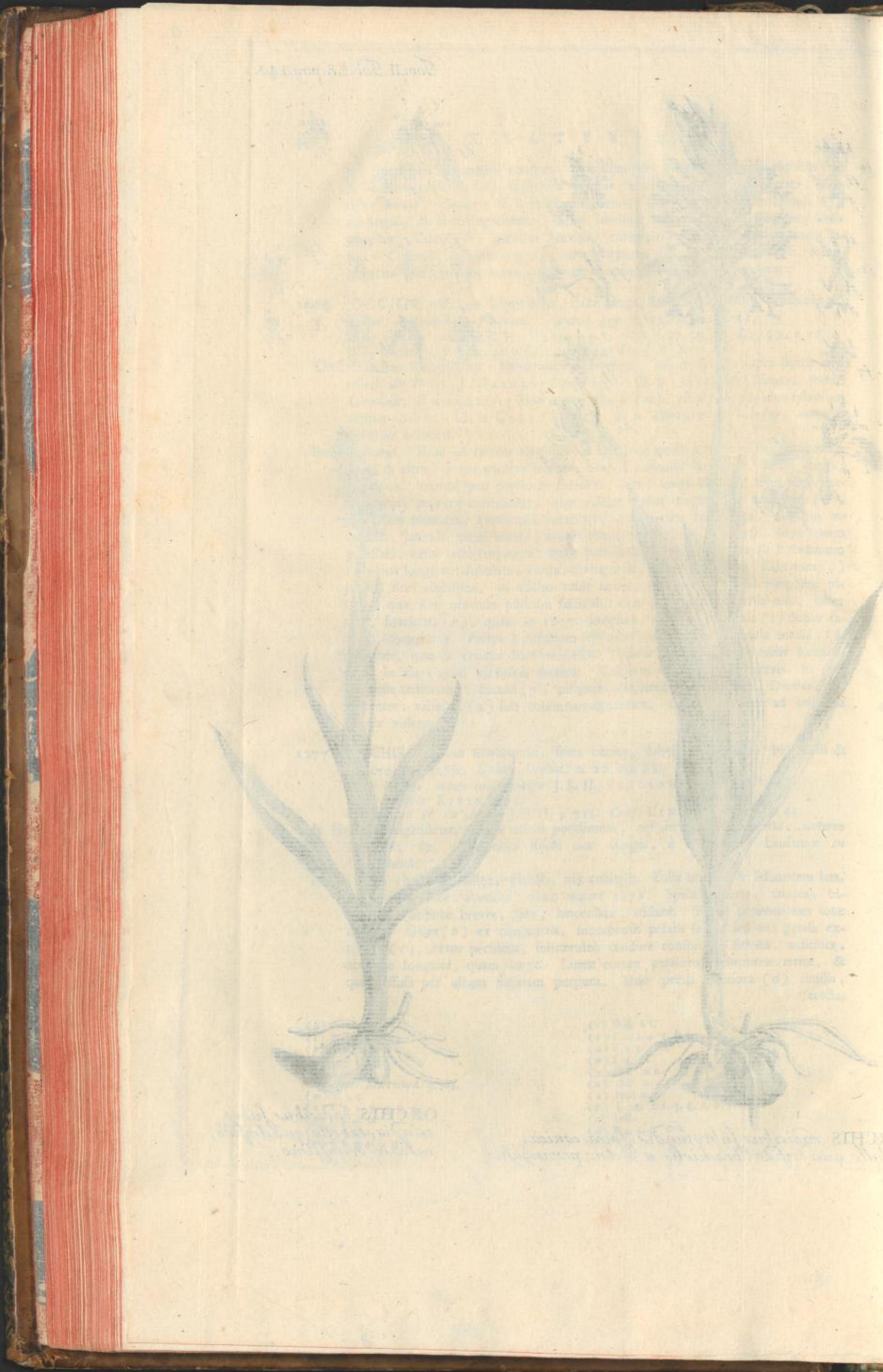
- (*b*) f. 2. 3. 4.
(*i*) Ibid. g. g.
(*k*) Ibid. h. h. h.
(*l*) f. 3. k.
(*l**) f. 4. i.
(*m*) Basler Merkwürd. p. 763.
(*n*) f. 2. 5.
(*o*) f. 2. 3. 5. a. b. c.
(*p*) f. 2. d. e.
(*q*) f. 2. 3. 4. 5.
(*r*) f. 2. 3. 4. 5. g. g.

- (*t*) Ibid. i. i.
(*t*) f. 2. 3. 4. 5. k.
(*u*) f. 2. 3. 5. h.
(*x*) f. 4. m.
(*y*) Ibid. n. n.
(*z*) Ibid. o. o.
(*a*) Ibid. p.
(*b*) T 28. f. 1. 3. 4. a. b. c.
(*c*) Ibid.
(*d*) f. 4. 5. 9. d. e.

ORCHIS radicibus subrotundis, spica conica,
labello quadrifido, brachiolis et pectore perangusti.

ORCHIS radicibus subro-
tundis, labello quadri-
fido, calice brevissimo.

10

ORCHIS radicibus subrotundis, labello
quadrifido, brachiolis angustis, erus
culis lati servatis

31. pag. 140.

erecta, subulata, purpurea, quæ majori punctata, unica linea distincta. Labello multo (e), quam in 1275. & 1276. angustius, & longius peclus, sive ea labelli pars, quæ est inter brachiola & cruscula. Brachiola fere (f) similia 1276. ad dimidia cruscula protensa, fere versus ovarium curvula: cruscula breviora (g), multo angustiora, quam priori, suis brachiolis duplo latiora, modice ferrata. Spinula (b) de divisione evidens: labellum fere album, penicillis pilorum purpureis pictum, deorsum non latecens. Calcar (i) simile, germine dimidio brevius, fine diviso. Columna staminea (k) brevis, in obtusum mucronem terminata (l), sub quo unguentata vallecula (m), & vix ad germen vestigium. Antheræ (n) manifestissimo funiculo fiunt, in spiram convoluto, ad quam sphe-ruæ spermaticæ flavæ adhærent. Cuculli soliti (o).

- I. Hujus speciei duæ insignes varietates sunt. Prior sola gracilitate brachiolorum, pe-
ctoris, & crusculorum diversa.

Orchis simiam referens J. R. H. VAILLANT. t. 31. f. 22. 23. 24. 25. 26. SEGUIER.

t. 15. f. 9. RUDBEK. p. 194. iste Cercopithecum nominat.

Orchis altera Oreades cercopithecophora COLUMN. Ecbras. p. 320.

Orchis cercopithecum exprimens, Lusitanica altera BREYNE centur. ic. p. 42.

Orchis flore nudi hominis effigiens representans mai EHRHARO. & MAPP. p. 256.

Passim legi; etiam Michefeldæ provenit, Genevæ, & in Brittenwald Glaronensium a Cl RAMSPEK reperta est.

- II. Flore immaculati candoris, crusculis recta protensis, spinula de-crusculorum in-
tervallo insigni; Seduni lecta. Eam cum iconibus J. BURMANNI & BER-
NARDI de JUSSIEU comparavi, cumque planta Veronense a Cl. SEGUIER
missa: eamque habeo pro Orchide antropopthora Oreade COLUMN. Ecbras. II.
p. 9. uti dudum Tancredus ROBINSON (p).

Reperitur etiam carneo colore, cum lineis in galea purpureis, punctisque rubris,
pectore labelli rubris maculis picto.

LINNAEUS *Orchidum priorum commentationem* (q) plurimum emendavit, veras-
que species restituit. *Orchides tamem* 1275. 1276. & 1277. etiam in nuper-
rima editione conjunctas reliquit, & nomen fecit *Orchis bulbis indivisis, nectarii abio quinquefido, punctis scabro, cornu obtuso, petalis confluentibus* p. 1333.

Facilibus tamen notis differunt, in aliis similes, *Orchidi minori* 1275. statura humili-
lis, bractæ majores, spica brevissima, labellum breve, totum punctatum, bra-
chia, & cruscula brevia, petala interiora duo circa columnam stamineam
conflexa.

Orchidi militari majori 1276. statura altissima; bractæ minores, flores triplo majo-
res; floris galea extus atropurpurea, brachiola angustiora, quam 1275. neque
ferrata, cruscula & peclus latiora, petala interiora recta.

Orchidi mascula RIVINI ut a 1276. distinguatur; galeæ petala exteriora longiora,
longius antrorsum mucronata, extus alba, internis lineatis, non punctatis,
corpusculo longiori, & crusculis, & iisdem gracilioribus. Statura humilior.

1278. ORCHIS radicibus palmatis, caule solido, labello trifido, ferrato, medio
segmento acuminato. *Orchid. gener.* p. 69. n. 14. t. 32.

Orchis palmaea, montana, maculata J. B. VAILLANT. t. 31. f. 9. 10.

Paludosa maculata RIVIN t. 8. & non maculata RIVIN. ibid.

& *angustifolia, maculata* EJUSDEM t. 11.

*Orchis bulbis palmatis, patentibus, nectarii cornu germinibus breviore, labio plano, petalis
dorsalibus patulis* LINN. p. 1335. *Oclandisk ref.* p. 48.

Vulgatissima in gramineis montosis.

Flore albo circa Echarpigny & alias lecta.

Vulgaris

(e) f. 2. 3. 4. 5. 6. 9.
(f) f. 2. 3. 4. 5. 6. 9. f. f.
(g) f. 2. 3. 4. 5. 6. 9. g. g.
(b) f. 2. 3. 4. 5. 6. h.
(i) f. 4. 6. i.
(k) f. 5. 6. 7. 8. k.

(l) f. 6. o.
(m) f. 6. 7. n.
(n) f. 7. 8. 9. m. m.
(o) Ibid. l. l.
(p) RAJ. letters p. 369.
(q) Ad. Uppsal. ann. 1740.

Tom. II.

N n

Vulgaris planta ab Orchide 1279. distinguitur foliis aliquanto angustioribus, caule solidio quam ea fistulosum educit, aliquanto altiori, cubitali, qui ei pedalis sit, flore serius erumpente. Notræ etiam folia frequentius nigrioribus maculis variant. Spica nostræ magis triangularis, in vulgatissima palustri magis cylindrica est; stipulæ multo minores, etiam lanceolatæ; flos pallidior, dilute violaceus. Petalum supremum (r) subrectum, etiam revolutum, purpureum, lateralia bina semi subrecta (s), antrorsum cava, ex ovatis lanceolata, maculata. Duo interiora (t) circa columnam stamineam complicata, pallida purpurea. Labellum (u) profundius trifidum, quam in palustri 129. segmentis ferratis (x), triangularibus, medio acutiori (y); solet idem lineam purpuream inscriptam habere, in universum peripheriæ (z) parallelam, interque eam & fauces puncta, lineas & maculas saturate purpureas. Alba etiam suas lineas, sed pallidas habet. Calcar (a) ovario aliquanto brevius, obtusum, modice incurvum. Cuculli staminei lati, spinula distincti: sub iis fedes unguine plena, in qua fovea (b), quæ ad cavitatem germinis ducere videtur.

1279. ORCHIS radicibus palmatis, caule fistuloso, bracteis maximis, labello trifido, ferrato, medio segmento obtuso. *Orch. Gen. confit.* p. 70. n. 15. t. 32. Innumeræ veterum plantæ huc refero, ut *Orchidem palmatam pratensem*, *latifoliam* C. B. VAILLANT. t. 30. f. 14. 15. t. 31. f. 1. 2. 3. 4. 5. 9. 10.

& *Orchidem palmatam palustrem alteram* C. B.

& *Orchidem palmatam palustrem, totam rubram* C. B.

& *Orchidem palmatam palustrem, tertiam* C. B.

& *Orchidem palmatam palustrem, latifoliam* C. B.

& *Orchidem palmatam pratensem, maculatam* C. B.

& *Orchidem palmatam palustrem, maculatam* C. B.

Hac palmata palustris latifolia, spica foliosa RIVIN. t. 9.

& *Maculata, spica foliosa* ibid.

Orchis bulbis subpalmatis, rectis, nectarii cornu conico, labio trilobo, lateribus reflexo, bracteis flore longioribus LINN. p. 1334. *It. Oeland.* p. 48.

Icon OEDERI t. 266.

Saxrium femina BLAKWELL. t. 405.

In omnibus pratis humidis.

Folia ei, quam in 1278. latiora. Caulis mollis, fistulosus humilior: Stipulæ floribus longiores, peculiarem spicæ foliosamque faciem impertunt: spica cylindrica, obtusa; flores majores: petalum (c) supremum ex ovato lanceolatum, imminet petalo quarto & quinto, & staminum columnæ. Duo lateralia petala (d) ex ovatis lanceolata, latiora, partim eriguntur, partim recta exeunt. Petala interiora (e) ovato lanceolata, purpurea, se circa scapum stamineum conflueant. Labellum latum (f), convexum, lateribus retrosum cedentibus, ora circumferrata, manifesto trifidum, segmento medio breviori (g), ferrato. Maculæ & lineæ purpureæ, minus bono, quam in n. 1279. ordine. Calcar (h) germine brevius, conicum, incurvum, obtusum. Columna staminum purpurea; sic cuculli, antheræ virentes, quas spinula distinguit.

Flore albo ludit & roseo.

* 1280. ORCHIS radicibus palmatis, bracteis coloratis, labello circumferrato, trilobato, lobo medio emarginato.

Orchis palmata, latea, labio florū maculato SEGUIER Suppl. p. 249. t. 8 f. 5.

Orchis bulbis palmatis, nectarii cornu conico, labello obsolete trilobo, ferrato, petalis dorsibus reflexis LINN. p. 1335. Cur vocat *Incarnatam Flor. Suec. II.* p. 312. Emend. III. n. 178.

Primum legi in monte *Joux verte*, deinde etiam super *les Plans* & ad alpes Griseas lecta est.

Palmata

(r) f. z. 3. a.

(s) Ibid. b. c.

(t) Ibid. d. e.

(u) Ibid. g. h.

(x) g. g.

(y) h.

(z) Integra LINN.

(a) f. 3. i.

(b) f. z.

(c) f. z. 3. z.

(d) Ibid. b. c.

(e) Ibid. d. e.

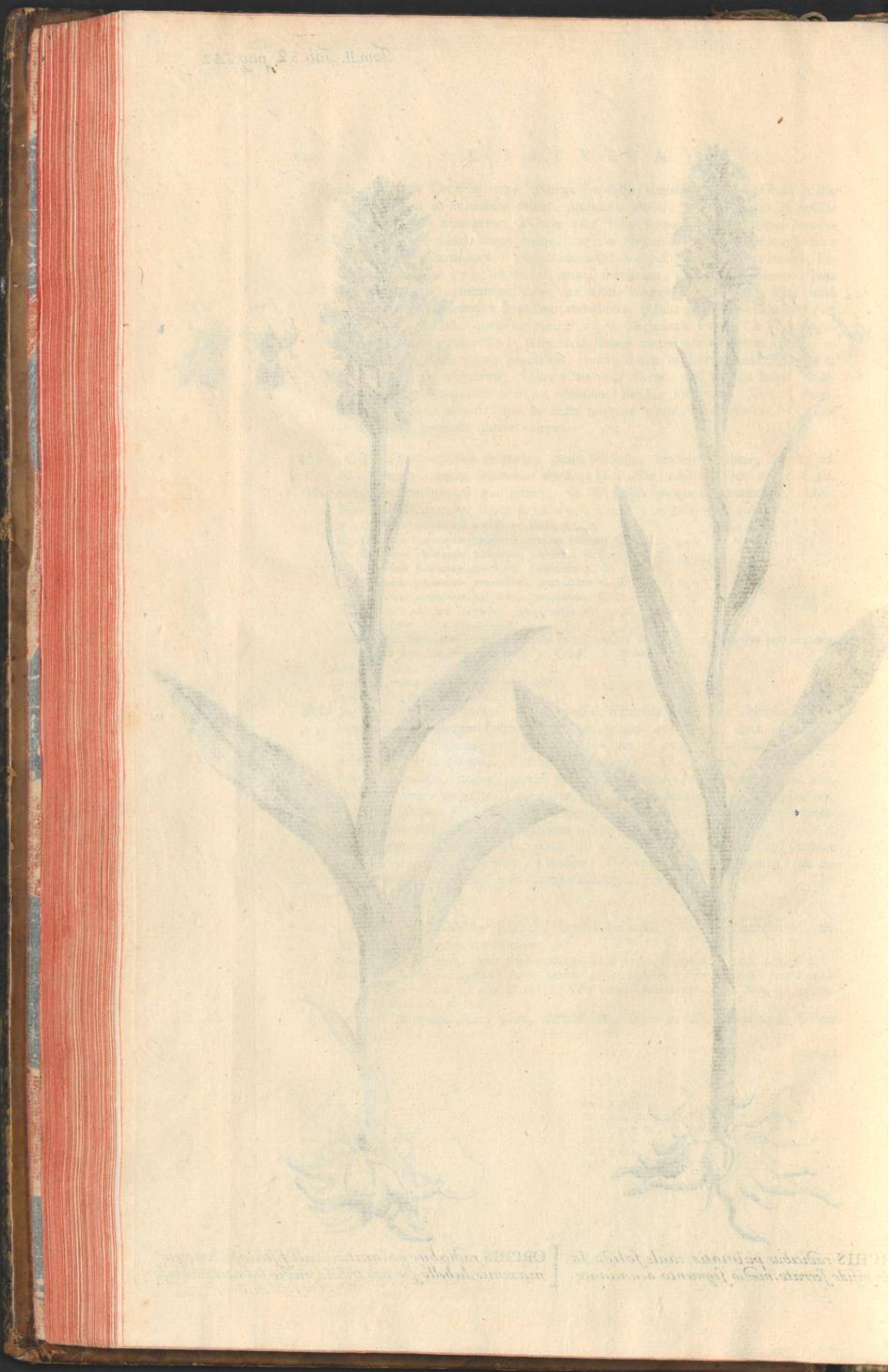
(f) f. 4. g. h.

(g) f. 5. h.

(h) f. 6. g.

ORCHIS radicibus palmatis, caule solido, la-
bello trifido ferrato, medio segmento acuminato. I ORCHIS radicibus palmatis, caule fistuloso, bracteis
maximis, labello ferrato trifido, medio segmento obtuso.

Nr. 1281
Orchis pal-
lens.
Tab. 30.

1881 27
Long Island
County
SC. 3.37

Palmata, carpo, ut in specie 1278. crasso. Folia quatuor, quinque, uncta latiora, quadruplo longiora. Culmus pedalis, spica densa, ut priori, bracteis lanceolatis, multo flore longioribus, albis. Galea pene clavata, petalum primum super quartum & quintum conflexum, ista super scapum flamineum: ea quinque petala ex albis sublutea: in secundo & tertio linea flavescens: eademque per attenuem a primo ad angulum rectum recedunt. Petalum sextum circumferratum, trifidum, medio segmento emarginato, flavum, maculis in principio petali inque fascibus purpureis, sex lineis flavescens, sibi parallelis, pictum. Perinde forniciatum est, reflexis lateribus. Calcar obtusum, emarginatum, germini æquale. Ad latera cucullorum flamineorum cornicula brevia, & inter eos spinula. Sub ea columna spatium unguinosum, duabus lineis rufis interceptum. Nullus ei odor. Valde dubito a n. 1279. diversam esse, et si nobilis est varietas.

B. *Orchis palmata*. *Savonci odore* C. B.

Orchis pannonica VII. CLUS. *Pannon* p. 239 240.

Savonum flore luteo RIVIN.

Orchis famosa LINN. p. 1334. *Olausk. ref.* p. 148. *Flor. Suec.* n. 803. quam Vir Cl. stipulis multo minoribus differre autumat, omnino non differt, & bracteas perinde coloratas habet, ut nunc video, comparatis Jenensibus & Helveticis exemplis.

* 1281 ORCHIS radicibus subrotundis, petalis galeæ lineatis, labello trifido, integrimo. *Orchid. gen.* p. 73. n. 17. t. 30. f.

Orchis prezox alba, *barba luteola* RUPP cum icono in priori edit.

Orchis bulbosa, *floribus flavescentibus* SEGUIER *Suppl.* p. 247. t. 8. f. 3.

Detexi à la Joux verte secundum oram sylvæ Traversin, qua descenditur a torrente des males pierres. In alpibus Grifos, Jena im Raubenthol.

In plerisque palmatae precedenti convenit. Bulbos tamen rotundos habet. Folia valde lata, ad duas uncias, acuta, radicalia Scapus nudus est, vix dodrantalis. Spica pauciflora, rara. Bracteæ perinde coloratæ, subluteæ, germine breviores. Petala quinque sursum verba, reflexa, ut in morionibus. Petalum supremum (i) super flamineum scapum se conflicit, ovatum idem, tribus lineis distinctum. Petala duo lateralia (k) subrecta, ex ovatis lanceolata, obtusa, tribus lineis divisa, ochroleuca: petala interiora (l) luteola, quam morioni feminæ latiora & obtusiora, unica virente linea divisa. Labellum (m) flavum, trifidum, convexum, ad fauces villosum, lateralibus segmentis (n), quam in 1282. minoribus, medio breviori o, latiori, emarginato, neque dentato, ut in n. 1282. Calcar (p), etiam gracilis, germinis fere longitudine, fine sursum recurvato, tamen subgemello. Non habet ulla maculas.

A sequente differt foliis latioribus, lineis petalorum paucioribus, petalo quarto & quinto latioribus, calcare longiori, sursum curvo, labello non ferrato.

Cir omittit LINNÆUS, qui *sambucina* abundat?

Urinæ felis odore est, ut feminas teneras fere in animi deliquium præcipitet.

1282. ORCHIS radicibus subrotundis, galeæ petalis lineatis, labello trifido, crenato, medio segmento emarginato. *Orchid. gen.* p. 72. n. 16. t. 33.

Orchis morio femina C. B. VAILLANT. t. 13. f. 31. 14. SEGUIER. t. 15. f. 7.

Orchis RIVIN. t. 13.

Orchis morio femina, *calcare extuberante bifariamque diviso* SEGUIER p. 126. t. 15. f. 8.

B. *Orchis morio femina pro-erior*, *majori flore* J. R. H. VAILLANT. t. 31. f. 33. 34.

Orchis angustifolia RIVIN. t. 19.

Icon OEDERI 1. 253.

Orchis bulbis involvis, *nularii labio quadrijugis*, *crenulato*, *cornu obtuso*, *petalis omnibus conniventibus* LINN. p. 1333. *Olausk. ref.* p. 46.

In

(i) f. 2. 2. a.

(k) f. 2. b. c.

(l) f. 3. d. e.

(m) f. 9.

(n) f. 5. f. f.

(o) f. 6. g.

(p) f. 3. h.

N n 2

In paucis aridioribus vulgatissima
Scapus dodrantalis, in β tamen altior, etiam pedem superat. Folia semuncem lata, lanceolata. Spica cylindrica, in β rarer, pauciflora, ceterum vix excedit 12. flores. Stipulae coloratæ, gramine paulo longiores. Gæla connivens (q). Exteriora r. tria petala obtusa, lanceolata, lineis parallelis distincta, cujusunque flos coloris fuerit, semper viridibus: supremum incurvo mucrone se super columnam stamineam conflredit, tribus fere lineis distinctum; secundum & tertium lineis fere senis pinguntur, eademque eriguntur, & latera gæla perficiunt, neque, ut in morione mare, retrorsum vertuntur. Petala duo interiora (s) ovato lanceolata, linea, pariter se super columnam stamineam curvant. Labellum medium convexum t, ea sede maculosum, lateribus retrorsum plicatis, ut spatium intercipiant. Ejus ambitus ferratus est u, & emarginatus: deque eo hilo exit segmentum brevius x quam segmenta lateralia, & angustius denuo ferratum & emarginatum. Calcar (y) germini æquale, fine emarginato. Scapus (z) stamineus magnus. Cuculli colorati (a), subque iis duo tubercula, deinde vallecula (b) unguine obducta, quæ ad ovarium dicit anthera globosæ (c), virides: inter filamenta spinula. Color flori purpureus, robus, albus.
Varietatem β floribus distantibus & violaceis alium habitum vidi affectasse.

1283. ORCHIS (d) radicibus subrotundis, petalis lateralibus reflexis, labello trifido, segniente medio longiori bifido. *Orchid. gen. consti.* p. 74. n. 18 t. 33. *Orchis morio mas.*, *folia maculatis* C. B. VAILLANT t. 31. t. 11. 12. LINN. It. *Oriental.* p. 171.

Satyrion mas BLAKWELL. t. 53.

II. *Orchis morio foliis sessilibus maculatis* C. B.

III. *Orchis morio mas foliis sessilibus, non maculatis* C. B.

Orobis morio foliis non maculatis flore roseo SEGUIER. p. 225. t. 15. f. 6.

Orchis folio Gladioli flore magno, roseo RIVIN. t. 21.

IV. Caule ad terram tessili, nana.

V. Floribus resupinatis.

I. III. *Orchis bulbis indivisis, neckarii labio quadrilobo, crenulato, cornu obtuso, petalis dorsali bus reflexis* LINN. p. 1333

In felvis, & in pratis vulgaris: albo flore ludit, foliisque maculatis aut puris.

Bulbi grandes, hircum olentes, inter orchides potissimum in officinas recipiuntur.

Culmus pedalis & cubitalis, foliosus. Folia ad secundem lata, ad caulem sessilia. Spica speciola, longa, rara, aliquot unciarum. Stipulae germinis longitudine, purpureæ, lanceolatae. Floris petala vaga (e) nunquam in gælam connivent; supremum (f) ex ovato lanceolatum imminet (g); columnæ stamineæ, sed subrigitur. Secundum & tertium (h) pariter erecta, in maturiori flore etiam versus ovarium retroversa, discedunt a primo: purpurea omnia, lineis picta concoloribus. Petala interiora (i) similis figuræ, pallida, super stamineam columnam se conflidunt. Labellum quam in hactenus dictis speciebus, longius, tripartitum, circumferratum, marginibus dorsum reflexis, maculis & lineis purpureis minus numerosis varium, neque in universum flos discolor: ejus segmenta lateralia (k) quadrangularia, obiter ferrata, medium longius (l) productum, bifidum, dentatum, nonnunquam ita longum, ut *Orchis* (m) quadrupartite longioris

(q) f. 4. s.

(r) f. 2. 3. 6. a. b. c.

(s) f. 2. 3. d. e.

(t) f. 3. 4. 6.

(u) f. 2. 3. g. g.

(x) f. 2. 3. 7. h. h.

(y) f. 3. 9. 11.

(z) f. 8. 9. 10. 11.

(a) f. 8. 10. 11. k. k.

(b) f. 10.

(c) f. 8. 10. 11. l. l.

(d) *Cynorkis* foliis circa caulem, & ima ejus parte in terra stratis, oleæ molli similibus, longioribus, angustioribus, levibus, caule dodrantali, floribus purpureis, radice bulbofa, oblonga, Olivæ modo angusta, dupli ordine; superiori, quæ pla-

nior est, inferiore, quæ melior & rugosior DIOSCO-

RID. III. c. 24. PLIN. L. XXVII. n. 43

Orchis altera, *Serapias*, foliis Porti latioribus, oblongis, pinguis, ex alatum finu inflexis, cule palmato, floribus pene purpureis, radice testiculis simili DIOSC. III. c. 121. PLIN. L. XXVI. n. 62 Addit, radicem alterne renasci & intumescere.

Satyrion abenum est, flore Lilli c. 126. PLIN.

L. XXVI. n. 63

(e) T. 33. f. 2. 3.

(f) f. 2. 3. 4. 5. 6.

(g) f. 1. s.

(h) Ibid. b. c.

(i) f. 5. d. e.

(k) f. 6. h. h.

(l) f. 7. i.

(m) Tetr. irreg. t. 20.

*Orchis
nervosa
N: 1282.*

*Orchis
mascula
N: 1283.*

110

111

112

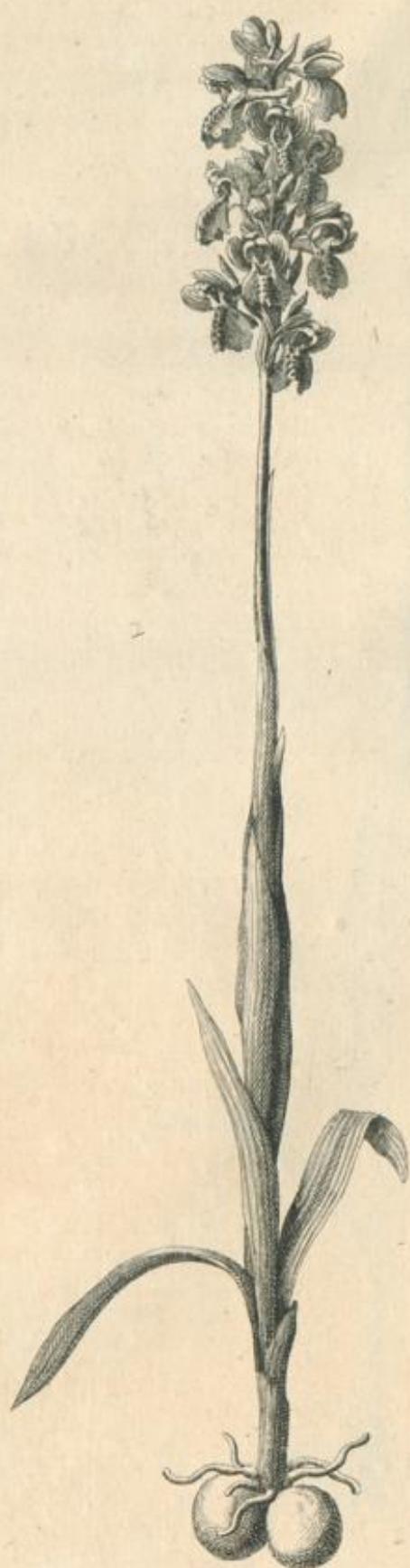
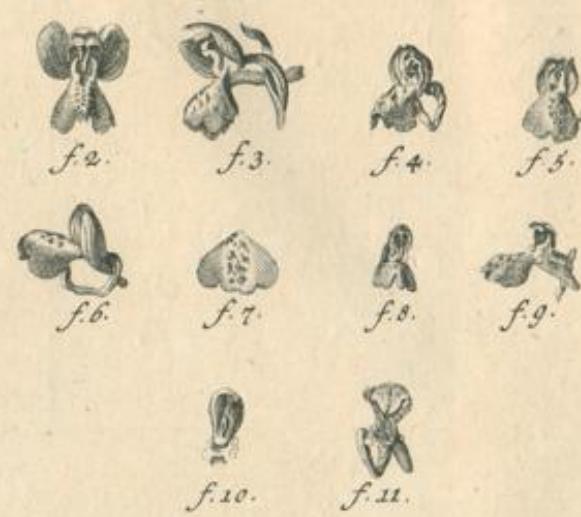
113

114

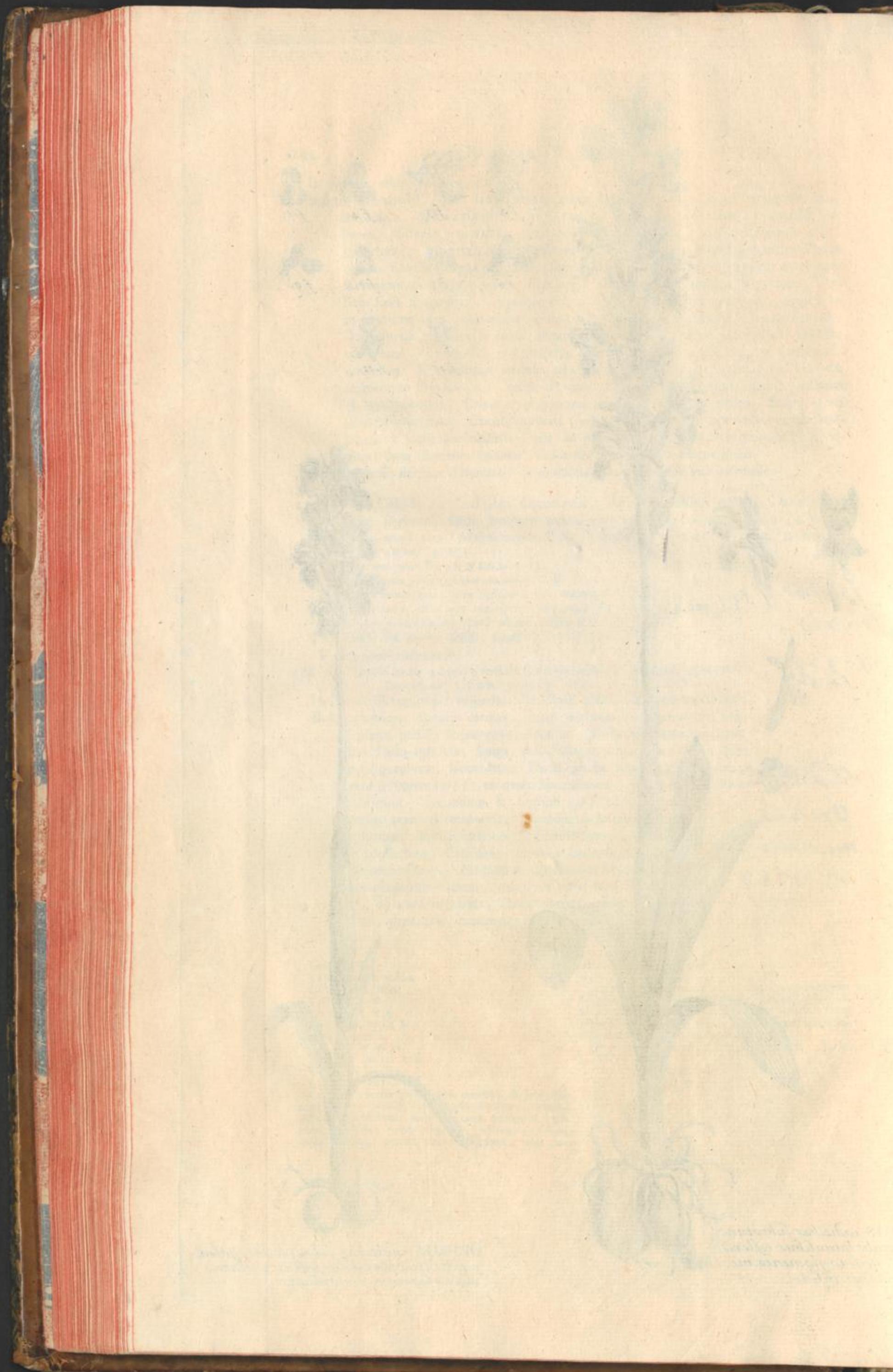
115

ORCHIS radicibus subrotundis, petalis lateralibus reflexis, labello trifido, segmento medio longiori trifido.

ORCHIS radicibus subrotundis, galea petalis lineatis, labello trifido crevato, medio segmento emarginato.

73

ORCHIS radicibus Subrotundis.
petioles galeae linearis labello
quadrifido intergerrimo
T. III. p. 139.

ORCHIS radicibus Subrotundis. Spica
brevisima. labello brevitas quadrifido
et non sernato. punctato T. II. T. XXX. p. 139.

ORCHIS radicibus Subrotundis.
galea conuerte. labello trifido
reflexo. T. II. T. XXXIV. p. 145.

*dis. Spica
quadrifido
XXX. p. 159.*

WV

N° 1284
Orchis Corio-
phora.
Tab. 34.
— *hirsi* oder
minor.

AB 21 "A
with notes
study
DO dat
—
—

gioris punctata nomine a RIVINO separata sit: ceterum labellum pallide purpureum, maculae ad fauces coloris saturationis. Calcar *n* rectum, transversum, germini par aut longius, crassum, fine, ut in precedentibus, dilatato, compresso Spinula inter cucullos: hi ex purpura ferruginei; antherae obscurae: sub earum filamentis productus mucro, & sub eo sedes glabra, unguine obducta.

A precedente differt petalis exterioribus acutioribus, longioribus, cucullo vago, labello longiori, medioque ejus segmento etiam longius ultra lateralia producto, lineis viridibus nullis, habitu altiori, foliis latioribus, etiam maculatis.

Palmata major RIVIN. t. 10. est optima icon hujus speciei.

Veteres ad stimulum venereum (*o*), cum lacte exhibebant. Nuperiores in electarium diafatyrion ciendae veneri destinatum hanc Orchidem jusserunt recipi *p*. Ipsi radices Satyrii, quae in aqua fundum petunt, cum panis mica contusas, irroratas spiritu vini malvatici, in alembico digestas, expressas, liquorem rubrum dare. *Hunicus ab Heers* (*q*) docuit, qui veneri faveat. Memini etiam Principem, cum sobole careret, vim magnam radicum plante nostrae saccharo conditarum absolumisse, & fructra quidem Non tamen putem hos bulbos emeticos (*r*) esse, qui manifestum seminis odorem representent.

Sed alia hujus Orchidis est utilitas. Radices nempe [evidem etiam aliarum Orchidum] siccatae in gummi speciem abeunt. Quare Persae Orchidis radicem, nomine *Salap*, ad dysenteriam (*s*), ad phthifin (*t*), & ubique lenire oportet, in medicinam recipiunt: inque dysenteria Clar. DEGENERUS utilem comperit. Veram autem radicem Salap ex nostra radice Cl. RETZIUS paravit, quam epidermide nudatam per triginta minuta cum aqua coxit, deinde in umbra siccavit: ita mucilaginosi bulbi fiunt, & perfici Salap simillimi *u*, in aqua in gelatinam discessuri. Male ergo du BUISSON Salap (*x*) non radicem, sed fructum esse, qui in Palæstina proveniat. Vitium in dysenteria habet: quod siccet & adstringat (*y*). Ob easdem vires emollientes, PAULI jam tempore, Alexandriæ ex Orchidis Serapiadis radice, cum mica panis, cataplasma parabant, ad carbunculos utile (*z*).

1284. ORCHIS radicibus subrotundis, galea connivente, labello trifido, reflexo *Gen.*

Orebid. confit. p. 76 n. 19 t. 34. *ster. Hercyn.* n. 7.

Orchis hirci odore minor. C. B. VAILLANT. t. 31. f. 30. 31. 32. 37.

Orchis flore varvo, viridi purpureo RIVIN. t. 20.

II. Varietas purpurea *Orchis Batavica* IV. CLUS. p. 268.

Orchis bulbis indivisis, neclarii labio trifido, reflexo, crenato, cornu brevi, petalis conniventibus LINN. p. 1332.

STAEHELINUS ad remotissimam villarum, quae dicuntur Gundelingen. Ibi frustra quædam, reperit Clar. la CHENAL in pratis nonnullis circa Wyl. RAJUS prope Genevam, trans Rhodanum. Ego legi circa Echarpigny Aquilejenium. In pratis pagi outre Rhône ad Rhodanum.

Folia radicalia semuncem lata, caulinæ minora. Scapus pedalis. Spica biuncialis. Flores numerosi. Stipulae lanceolatae, germini æquales. Flores minores, quam prioribus, cimicum odore, juniores tritii subrufo & vidente colore, qui per ætatem in fuscum obscurum degenerat. Galea fit quinque petalis arcte conjunctis, ut trifolia videatur. Quinque nempe petala minora circa stamineum tubum conflentunt, eumque protegunt; exteriora tria lata, ex ovatis lanceolata, lineis picta concoloribus: interiora angusta, subulata. Labellum ad fauces rufo maculatum, fere æqualiter trifidum, segmentis lateribus latis, ferratis, argute mucronatis, medio longiori, angustiori, breviter mucronato: totum cæterum labellum contra germen reflexum, rigens. Calcar descendens, germini parallellum, curvum. Dum flaccescit, perdite fætet.

IV.

(*u*) f. g. k.

(*o*) DIOSCORID. PLIN.

(*p*) COSTÆUS ad MESUEN. p. 94. b.

(*q*) OEFF. 98. 99. add. Bresl. Samlung. ann. 1724.^{ab}

m. Jul.

(*r*) FLOREB. pharmacobus. p. 159.

(*s*) DEGENER. de dysent.

Tom. II.

(*t*) Epib. Nat. Cur. Vol. I. app. Vol. IV. obf 62.

(*u*) K. Swensk wetensk. bandl. 1764 trim 3.

(*x*) Aoud DEGENER de dysenteria Ed. II. p. 177.

(*y*) Omnia Orchis est Cl. ZIMMERMAN.

(*z*) ZIMMERMAN von der Rubr. p. 518.

(*s*) L. IV. c. 25.

O o

IV. ORCHIDES CALCARE LONGISSIMO.

1285. ORCHIS radicibus oblongis, labello linearis. *Gen. Orchid.* p. 82. n. 23.
Tab. 35.

Tesliculi species V. CAMERAR. Epit. p. 625.

Orchis alba bifolia, calcare oblongo C. B. VAILLANT. t. 30, f. 7.

Satyrium flore albo RIVIN. t. 12.

Orchis bulbis indivisis, nechterii labio lanceolato, integerrimo, cornu longissimo, petalis patens
tibus LINN. p. 1331.

Icon OEDERI t. 235.

Vulgo provenit in sylvis, aut apricis pratis, serotina: odorem vesperi, & summo
mane (z*) gratissimum spargit.

Radices oblongae, conicae. Folia ex maximis, radicalia duo, tria, ad duas & tres
uncias lata. Caulina nulla, nisi breves stipulae. Caulis cubitalis; spica longa,
& rara. Stipulae magnae, germinis longitudine, ovato lanceolatae, virentes.
Flos apprime apertus, ut tota columna staminea (a) libera adpareat, in uni-
versum albus, cum admisto virore. Petala tria exteriora ex ovatis lanceolata:
supremum (b) pone columnam stamineam subrectum, lateralia (c) deorsum la-
tiora, ad angulum a columna staminea rectum recedunt, etiam descendunt.
Petala duo interiora (d) angusta, lanceolata, se super eam columnam confe-
lunt. Labellum simplicissimum, praelongum (e), latitudine fere ubique eadem,
fine obtuso, vidente, nullis omnino brachiis. Calcar (f) longissimum, duplo
germine longius, gracilissimum, fine conico, liquorem continente. Columna
staminea peculiaris (g) fabricae, brevis, lata, obtusa, antheris longe (h) di-
stantibus: cuculli albi, antherae subflavae, columna absque spina, arcu obtuso,
inferne terminatur, & aliis arcus utrinque ad latus utriusque antherae venit. Se-
des sub antheris unguentata, & vulvae species, ut in aliis Orchidibus.

1286. ORCHIS radicibus subrotundis, spica densa, calcare longissimo, labello bi-
corni, æqualiter tripartito. *Orchid. gener. constit.* p. 83. n. 24. tab. 35.

Bonam iconem habet RICHER cum nomine αλπικο σκιαδιωθης.

Orchis purpurea, spica congesta, pyramidali R. A. J. Syn. III. t. 18. SEGUIER.
t. 15. f. XI.

Orchis militaris montana, spica rubente, conglomerata J. R. H. VAILLANT. t. 31.
f. 38. C. B. prodr. p. 28. (*Cynosorchis*).

Orchis flore conglomerato RIVIN. t. 14.

Orchis bulbis indivisis, nechterii labio trifido, æquali, integerrimo, cornu longo, petalis sub-
lanceolatis LINN. p. 1332. JACQUIN. off. p. 292.

β. Flore albo MAPPUS.

In Juræ montis apricis pratis, Muteto, versus Doff, Grandvi. Au Plan près de
Neufchatel, circa Moncharan; Chafferalle. Circa Roche aux Gauges.

Elegans planta. Folia & radicalia & caulina sex & ultra, semuncem & unciam lata,
ad semipedem longa. Culmus pedalis, cubitalis. Spica juniori plantæ conferta,
late conica, pene umbellata, convexa: adultæ cylindrica. Stipulae germini pa-
res & longiores, lanceolatae, aristatae. Flos suave purpureus, colore durabili;
exteriora petala paulo saturatioris coloris, interna rosea. Galea (i) fit ex petalo
exteriori (k) medio, & interioribus (l) duobus, quæ terna columnam stami-
neam protegunt, dum petala exteriora (m) lateralia ad angulum rectum rece-
dunt, omnia ovato lanceolata. Labellum breviter trifidum (n), segmentis ro-
tundis, pene æqualibus, ut tamen medium (o) paulo angustius fit: ejusdem ra-
dix ad fauces utrinque, in oblongum gibbum (p) intumescit. Calcar (q)
fructu

(a*) Conf. GLEDITCH. method. botan. p. 17.

(i) Tab. 35. f. 2. 4. a. d. e.

(a) Tab. 35. f. 2. 4. 5.

(k) f. 2. 4. a.

(b) f. 2. 3. 4. 5. a. c.

(l) f. 2. 4. d. e.

(c) f. 2. 3. 4. 5. 6. b. c.

(m) f. 2. 4. b. c.

(d) f. 2. 4. 5. 6. d. e.

(n) f. 2. 3. 4. 5. f. k.

(e) f. 2. 4. 5. 6. g.

(o) Ibid. 9.

(f) f. 3. 5. 6. l.

(p) f. 2. 3. 5. i.

(g) f. 2.

(q) f. 2. h.

(h) f. 2. 5. 6. f. f.

N: 1285.
Orchis bifolia
— *alba*
(*labellum lineatum*)
Tab. 35.

N: 1286
*Orchis pyra-
midalis.*
Tab. 35.

N: 1287.
*Orchis cono-
psis.*
T. 29.

2851 70
- 1999 1999
- 1999 1999
- 1999 1999
- 1999 1999

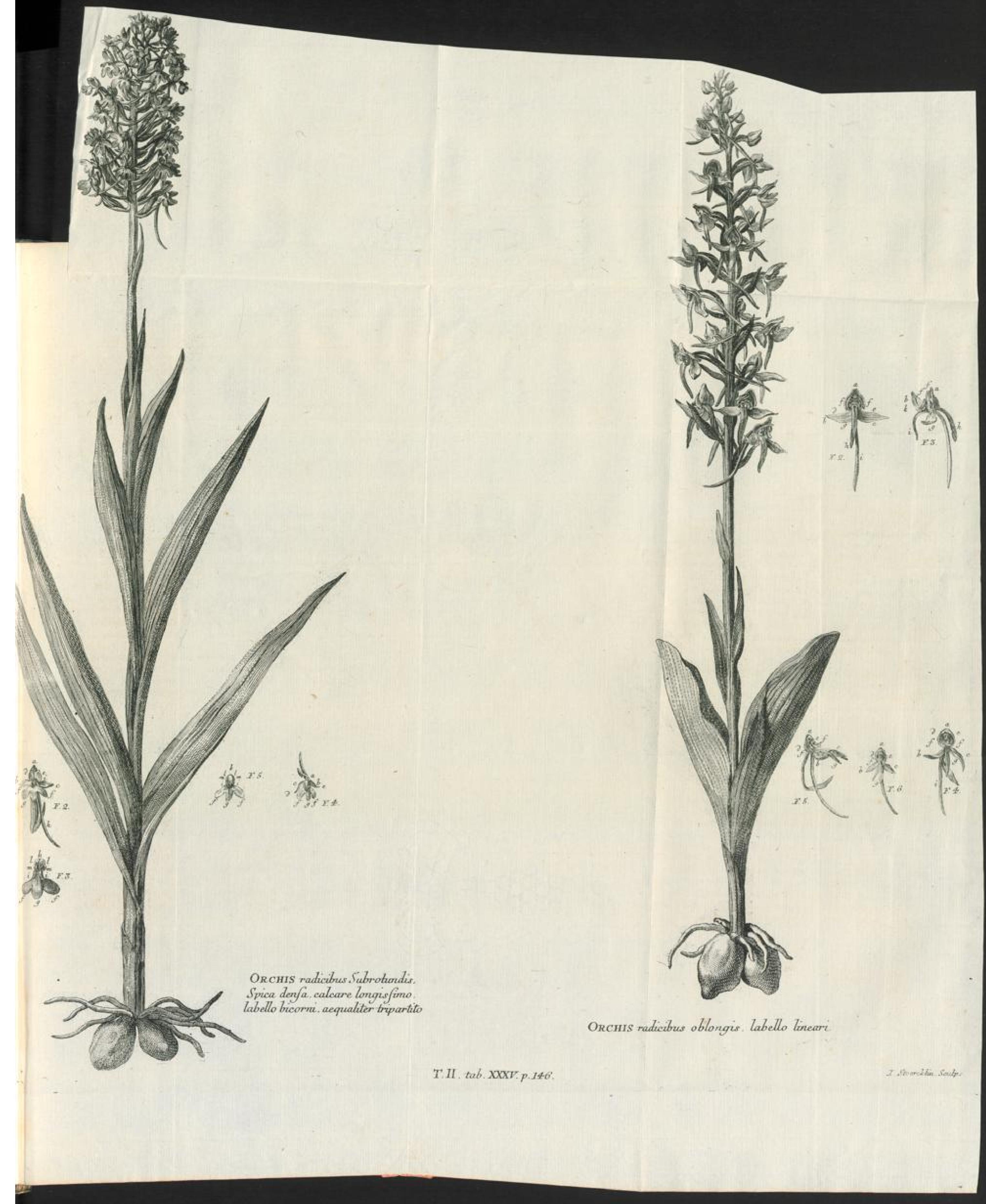
2851 70
- 1999 1999
- 1999 1999
- 1999 1999

2851 70
- 1999 1999
- 1999 1999
- 1999 1999

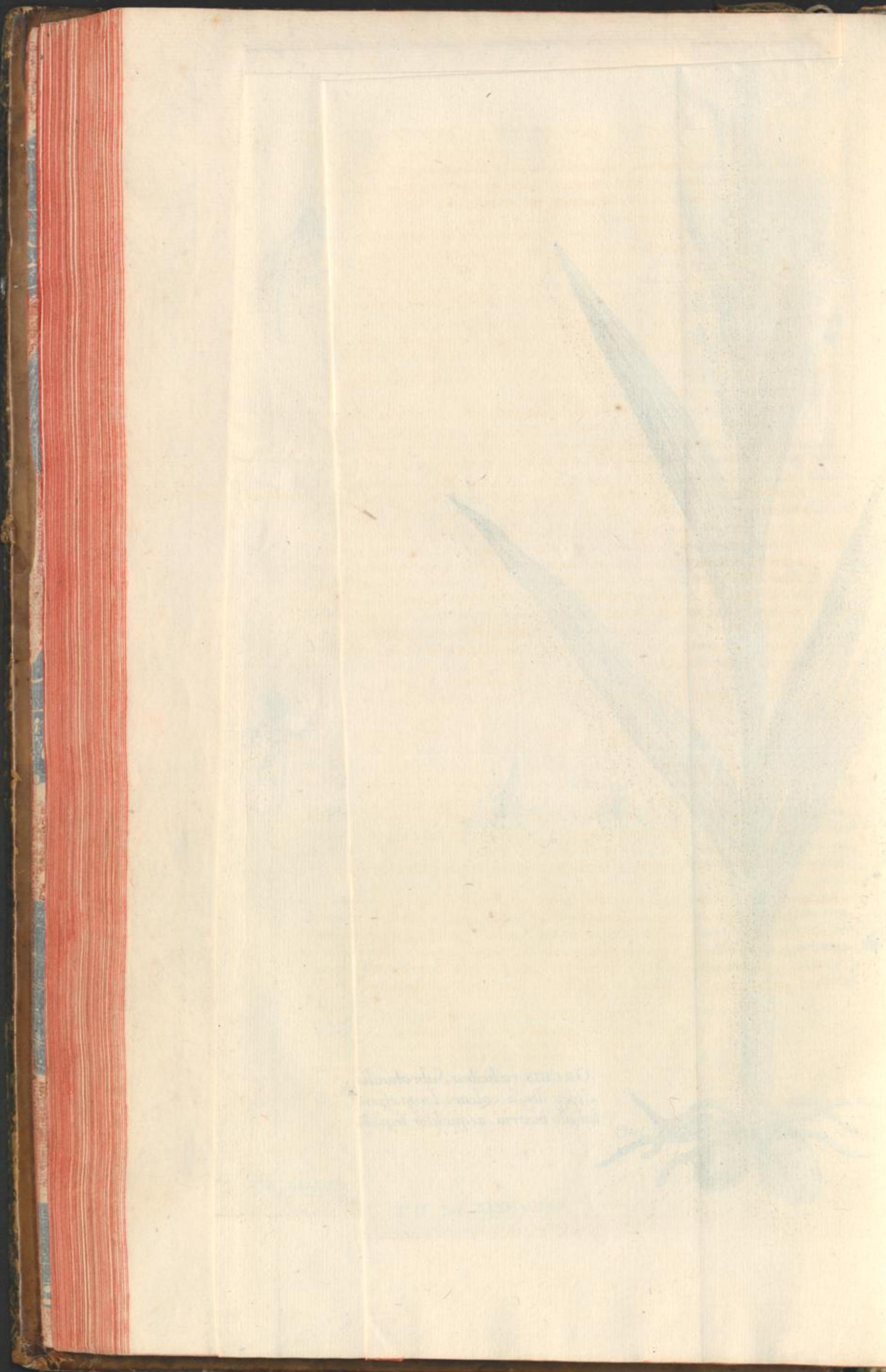

Epipactis oblongis. labello linear

J. Stevercklin. Sculp.

16

fructu longius, cylindricum, gracile. Columna (*r*) staminea lata, brevis; cu-
cullis separatis, filamentis flavis, antheris fuscis (*s*): ad utrumque antherarum
latus, torus in arcum (*t*) flexus eminet, ut in 1285.

1287. ORCHIS radicibus palmatis, calcare longissimo, labello trifido, obtuso, uni-
colore *Orchid. gen. constit.* p. 84. n. 25. tab. 29.
Orchis palmata, minor, calcariis oblongis C. B. VAILLANT. t. 30. f. 8.
Orchis palmata pratinis maxima C. B.
Orchis palmata, montana, maxima EJUSDEM prodr. p. 31
Orchis palmata, angustifolia, minor EJUSDEM.
Palmata angustifolia, non maculata RIVIN. t. II.
Orchis radicibus palmatis, nictarii cornu setaceo, germinibus longiore, labio trifido, petalis
duobus patentissimis LINNÆI p. 1735. & OELANSK. ref. p. 46. JACQUIN.
p. 293. n. 90.

Icon. OEDERI t. 224.

♂ Flore albo paucim reperta.

Ubique in pratis, sed etiam in alpes adscendit, tunc humilior. In *Gemmio* monte re-
peri, & in M. *Orgetiaux*.

Flos multa habet similia cum 1286. colorem, calcar prælongum, labellum æquali-
ter trifidum, etiam id signum, quod supremum petalum, cum duobus interio-
ribus, columnam stamineam protegat, exterius secundum & tertium ad angulum
rectum recedant. Differt radicibus, foliis angustioribus, semiuncem vix adtin-
gentibus, & spica prælonga. Ab Orchide 1274. separatur calcare germen su-
perante, gracilissimo labello breviori, medio segmento minus producto.

Cæterum caulis foliosus est, cubitalis. Stipulae ovato lanceolatae, aristatae, germinis
longitudine. Floris color purpureus, concolor, odor plerumque subgravis, alias
suavior. Petalum supremum (*u*), & lateralia (*x*), & interiora (*y*) ovato lan-
ceolata: secundum & tertium sœpe convolvuntur. Labelli segmenta (*z*) obtusa:
etiam acutiuscula (*a*): pars media ovata, neque ferrata, neque punctata, partes
laterales quadrangulares, leviter ferratae: staminum (*b*) cuculli angusti, sub iis
ad latera eminentia amplæ; columna brevis, pars unguentata similis, & vulvæ
imago. Calcar prælongum (*c*).

EPIPACTIS (*d*) *Gen. Orchid.* p. 20.

HELLEBORINE TOURNEFORT. t. 249.

OPHYRS TOURNEFORT. t. 250.

NIDUS AVIS TOURNEFORT. ibid.

LIMODORUM TOURNEFORT. ibid.

SERAPIAS LINN. n. 1012.

OPHYRDIS LINN. *Species* n. 1011.

Rationes diximus, quare a fabrica partium genitalium genera in hac classe definia-
mus. Epipactis cum Orchide communia habet petala quinque, in speciem ga-
leæ conjuncta, quorum exteriora tria majora, rectiora, duriora, duo interiora
tenuiora, minora, & magis ad se mutuo conflexa sunt. Labellum, sextumve pe-
talum, perinde ut in Orchide, incerte est figuræ, integrum aut divisum, sœpe
ad originem appendiculatum, sœpe in foveam depresso, rarius in verum calcar.

Staminea

- (*r*) f. 3. 5. k.
(*s*) f. 3. 5. l. l.
(*t*) f. 2. 5. m. m.
(*u*) Tab. 29. f. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. a.
(*x*) ibid. b. c.
(*y*) f. 2. 3. 4. 5. 7. 8.
(*z*) f. 2. 3. 6. f. f.

- (*a*) f. 4.
(*b*) f. 3. 4. l.
(*c*) f. 2. 3. 4. 5. 6. h.
(*d*) Epipactis, ab aliis *Helleborine* DIOSCORED.
L. IV. c. 104. Epipactis FRVIL'SÆ Journ. t. I.
t. 57. seqq.

O o 2

Staminea columnna ab Orchide differt. Ex germine nempe, superius & posteriorius, firma, carnea, columnna semicylindrica erigitur, pene convexa, anterius plana. Ea columnna gerit superne ex filamento articulatum corpus fungosum, subrotundum, crassum, superne gibbum, inferne planius, duabus non profundis foveis exsculptum. In iis foveis sedent absque filamentis immersæ duæ antheræ ovales, pulveriferæ, anterius sibi propiores, posterius remotiores, nunquam omnino quidquam habentes filamenti simile, sed velum, quo lacerato tota cohærens antheræ massa exit, visco aliquo cohærens, & ad sustentaculum retinetur.

Sub antheris nempe staminea columnna anterius duabus foveolis, per eminentem linam separatis, distingui solet, & marginem, plerumque acuminatum, antrorum producere. Ei sustentaculo antheræ innituntur. Sub eo, in columnæ anteriori facie, fovea ut in Orchidibus est, plena unguine, quæ interius profundiior vulvam efficit, ducentem ad ovarium, quam ipsam eminens margo ambit.

Ordo I.

F L O R E C A L C A R E D O N A T O.

L I M O D O R U M T O U R N E F O R T . t 250.

*Limodorum abortivum** 1288. EPIPACTIS aphylla, calcare longo, labello ovato lanceolato tab. 36. Gen. Orchid. p. 49. n. 14. It. Helvet. II. n. 24.

Limodorum (a) *Austriacum* CLUS. Pann. p. 241.

II. *Limodorum Creticum* flore magno, lineis purpureis striato TOURNEFORT Coroll. BUXBAUM Cent. III. t. 1. f. 1.

Orchis bulbis fasciculatâ, filiformibus, nectarii labio ovato, integerrimo LINN. p. 1336.

Passim in Helvetia; in Gubernio Aquilejensi frequentius, en Chalet: supra Cuilly & St. Saporin. Agauni sub fano Eremitæ. In Neocomenibus, au bas des Chênes, & circa Fontaine André; legi etiam supra Moncharant, qua rivus la Douvière ex præcipitio advenit. Genevæ. In Valesia.

Radio ex scabro tubere transversos, numerosos, crassos, teretes, aliquot uncias longos bulbos absque ordine producit. Caulis cubitalis & ultra, firmus, erectus, stipulis brevibus, lanceolatis, totus adspersus, totus cum flore violaceus, qui tam color, perinde ut in violaceis fungis, facile in ligneum degenerat. Spica rara, pauciflora. Stipulae germinis longitudine, erecti. Fructus inter omnes Orchideas maximus est, ovato triquetrus (b), tribus eminentibus jugis distinctus, & tribus intermediis (c) lineis. Inter eas lineas aperitur, & feminalem scobem dimittit. Receptacula in quaque valva (d) duo, undulata (e), rugosa, femina retortarum similia, ima parte ovali, crassa, collo gracili. Ex valva, in fructu marcescente, de lineis intermediis secedunt (f). Flos violaceus, speciosus. Galeæ petalum supremum (g) ex ovato lanceolatum: duo reliqua petala externa angustiora (b), viridia, cum lineis violaceis. Petala duo interiora (i) minora, ensiformia, angustiora, inæquali latitudine, ut sèpe in Orchidibus, circa stamineam columnam (k) conflexa, violacea. Labellum superne calcare mittit, conicum, rectum, germini æquale (l); inde pergit obtusius, ex ovato lanceolatum (m), oris introrsum elevatis, venis quinque, ad septem, violaceis pictum, oris lète violaceis, parte media pallente. Columna staminea crassa, incurva (n). Fungus filamento innoxius, crassus, convexus, nidis duobus excavatus, septo membranaceo distinctis. In his nidis duæ antheræ (o) sessiles, inferne paulum distantes, superne sibi proximæ, pollinem tenerima membrana continent. Sustentaculum breve (p), ovatum

(a) *Austriacus* Cumino & Fœnogræco adnascitor, caule breviori, quam Orobanche, superne instar capituli quid gerente, radice subrotunda THEOPHRAST. L. VIII c. 8.

(b) Tab. 36. f. 5.

(c) Ibid. h.

(d) f. 6. i. k. i.

(e) m.

(f) TOURNEFORT. E. ☺ ☺ ☺

(g) Tab. nostr. 36. f. 3. a.

(h) Ibid. b. c.

(i) Ibid. d. e.

(k) f. 3. 4. i.

(l) f. 3. 4. TOURNEFORT. B.

(m) Tab. 36. f. 3. 4. f. f.

(n) f. 3. 4. i. TOURNEFORT. A.

(o) Tab. 36. f. 3. 4. b.

(p) f. 3. 4. L.

N: 1288
Limodorum
abortivum.
Orchis abortiva
Epipactis Hall.
T. 36.

N: 1289:
Limodorum
Epipogium.
Satyr. Epip. L.
Epipactis hall.

N: 1290
Epipactis
Nidus avis.
Tab. 37.

8821

marculani
miseritudo a
eternam uictori
M. I. M. 1593

8821

marculani
miseritudo
M. I. M. 1593

8821

marculani
miseritudo
M. I. M. 1593

ovatum, obtusum, superne duobus levibus vestigiis inscriptum, quibus antheræ nituntur. Sub eo sustentaculo vallecula parabolica, modice excavata, unguine viscido plena: super inferiorem marginem fovea depressior. Is margo valleculam finit, brevis, semicircularis. Sub eo in columna staminea due sedes leviter depresso, colliculo medio distinctæ.

* 1289. EPIPACTIS caule aphylo, flore supinato, labello ovato lanceolato, calcare *Armeniacum Epipactis*.

ovato turgido Emend. V. n. 18.

Epipactis GMELIN. Flor. Sibir. p. 12. t. 2. f. 2.

Satyrion bulbis compressis, dentatis, caule vaginato, corollis resupinatis, negarii labio inverso LINN. p. 1338.

In sylva Saufedaz ad latus dextrum viæ ducentis in montem Pont de Nar, & vallem Chapuis, supra les Plans. In vicinia sylva Combaniavaz, locis semper umbrosis, & sole carentibus.

Peregrinus hujus plantæ habitus est. Radix ramosa, Corallorrhizæ, minus tamen composita. Caulis tener, debilissimus, dodrantalis, & semipedalis. aliquot stipulis adpersus, aphylos, latus, & prope terram quasi bulbosus. Florum spica rara, saepe triflora: stipulae magnæ, ovato lanceolatae. Germen sphaericum, album, maculatum. Flos araneam longiore refert, supinatus idem ut calcar superiora petat. Petala quinque interiora in diversum abeunt, ovato lanceolata, flava. Labellum ovatis appendicibus ornatum, ut in multis Epipactidis speciebus; catenum vomeris simile, ovato lanceolatum, pictum duabus lineis penicillorum pilosorum, per latera ductis, & macula in medio tricuspidata, omnibus purpureis. Calcar breve, curvum, lineatum & maculatum, intus pingue. Columna staminea versus calcar valleculam habet, quam ambit colliculus. Eadem posterioris fungosum capitulum educit, inferne bilocular, cui duæ antheræ immarginantur. Sustentaculum anterius crassum, obtusum, farinosum, album, ex eo margo lateralis eminens retrorsum it, & in vallecula duo loculi pro anthesi excurrentur. Augusto mense floret.

Ob supinatum florem non magis ab Epipactide separari debet, quam ab Orchide *gra palmata*.

II. CALCARE DESTITUTA.

I. LABELLO BIFIDO.

OPHRYS TOURNEFORT.

& NIDUS AVIS TOURNEFORT.

* 1290. EPIPACTIS aphylla, flore inermi, labello bicorni tab. 37. *Orcidæ* gem. p. 47. n. 13.

Satyrion nonum TRAGI L. II. p. 783. 785.

Nidus RIVIN. t. 7.

Ophrys bulbis fibroso fasciculatu, caule vaginato, negarii labio bifido LINN. p. 1339.

Icon OEDERI t. 181.

In umbrosis Helveticæ nemoribus non rara. Bernæ in sylva versus villam Drakan, in sylvula versus villam Bodenaker, in nemore Duffano. In pinastroto montis Crenzach, in sylvis montis Falconarii. Circa Ferrière GAGNEBIN. Cirea Ti-gurum J. GESNER, &c.

Radix fere Bifolia, fibræ tamen carnosæ, cylindricæ, numerosiores, in unum glomerem sub imo caule collectæ, ad rectum cum eo caule angulum. Pedalis is est & cubitalis, rectus, crassus, firmus, pro foliis vestitus squamis siccis, sex & octo, caulem amplexis, etiam uncialibus, solidè albis, fuscisque lineis pictis. Spica longa, cylindrica, inferne laxior, superne densa. Flores numerosi, ad quinquagenos. Germen ovato trigonum, tribus convexis majoribus, tribus mi-

noribus (*q*) jugis percursum, illis valde solidis, pene ligneis. Caurinæ in mediis valvulis, de generis more. Stipulæ graciles, germine breviores: petioli germinum fere longitudine. Galea spatium (*r*) intercipiens, in fenio laxatur, ut petala (*s*) patula fiant, quina, ex ovatis lanceolata, obtusa, exteriora tria (*t*), duo interiora (*u*). Color omnibus ligneus & rufus, odor gravis. Labellum in principio foveam habet, calcaris (*x*) quasi initium, deinde latiusculo pectore in duo obtusa & incurva crura divericatur (*y*). Columna staminea (*z*) posterius convexa, anterius cava. Capitulum fungosum, hemisphericum (*a*), subitus duobus loculis inscriptum, in quibus duæ ovales antheræ (*b*) sedent. Squama superior Bifolii hic nulla. Sustentaculum longum, ex ovato acuminatum, sursum cavum (*c*), epiglottidis simile, duobus finubus (*d*) antheras fulcit. Sub eo sustentaculo vallecula transversa, in qua vulva, manifestus hic canalis, versus ovarium dicit. Eam arcus semicircularis, in medio quasi emarginatus, inferior ambit.

E291. EPIPACTIS foliis binis, ovatis, labello bifido. *Orchid. gen.* p. 45. n. 121.

Tab. 37.

Ophrys A. GUILLEPIN p. 229. FUCHS p. 566. MATTHIOL. p. 1225. CAMERARI. Epit. p. 943.

Bifolium RIVIN. t. 7.

Icon OEDERI t. 137.

Ophrys bulbis fibroso, caule bifolio, foliis ovatis, nectarii labio bifido LINN. p. 1340.

B. Trifolia C. B. &c.

In pratis, pomariis, tylvis, ubique.

Radix ex tubere oblongo innumerabiles fibras teretes demittit. Caulis subhirsutus, culmalis, nudus, præter duo folia, quæ a terra distant, & medio pene loco radicem inter & spicam ponuntur: non adeo opposita, quam proxima, ovata semper, lata, nervis percursa plantagineis, pallide viridia, alias obtuse ovata, alias lanceolata. Supra ea folia fere unica, & minima, in caule stipula supereft. Spica longa, sex unciarum & ultra, florum ad quadraginta, rara, & distincta, ex petiolis brevibus, germinis longitudine. Stipulæ minimæ, latæ, aristatæ. Germin rotundum (*e*), crassius, quam in aliis Orchidibus, sex lineis percursum, ex clavico more apertum, pollinem suum dimittit.

Flos ex luteo viridis, apertus & hians (*f*), Petala exteriora ex ovatis lanceolata (*g*); interiora duo angustiora, lanceolata (*h*). Labellum in principio ventricosum, in foveam depresso, cymbæ (*i*) similem, quæ calcar orditur: inde recta descendit, sine dilatato, ad dimidium fisso, crusculis obtusis, ad angulum peracutum discedentibus (*k*). Ad latus emergentis a cymba labelli plicatus & eminens margo aliquid denticuli simile efficit (*l*). Columna staminea (*m*) brevissima, supremam edit squamam (*n*): distinctam, ovalem, viridem, deorsum cavam, quæ in aliis Epipactidis speciebus cum fungoso capite continuatur. Id aliquanto macilenterius (*o*), petiolatum, mucronatum, superne convexum, subitus concavum, duobus nidulis inscribitur, in quibus duæ antheræ (*p*), anterius conjunctæ. Sustentaculum (*q*) sursum cavum, ovato lanceolatum, acutiusculum, cui antheræ innituntur, aliquanto, quam in aliis speciebus longius. Squama superna cum sustentaculo forcipem quasi imitatur, qua anthera cum suo fungoso nido continetur (*r*). Sub sustentaculo vulva (*s*) unguinosa, minus eminente margine cincta, quam in Nido avis.

Vis

(*q*) TOURNÉFORT. L. 250. G.

(*f*) f. 1. 2.

(*r*) Tab. 37. f. 1.

(*g*) f. 2. 3. 4. ad A. a. b. c. TOURNÉF.

(*s*) TOURNÉF. C.

(*b*) IDEM ibid Nobis f. 1. 2. 3. 4. d. e.

(*t*) Tab. 17. f. 1. 2. a. b. c.

(*i*) Supra B. Nobis f. 5. h. h.

(*u*) Ibid. d. e.

(*k*) TOURNÉF. B. B. Nobis f. 1. 2. 3. 4. 5. f.

(*x*) f. 1. g.

(*l*) Tab. 37. f. 5. h. h.

(*y*) f. 1. E.

(*m*) f. 6. 7.

(*z*) f. 3. 5.

(*n*) Ibid. i.

(*a*) f. 3. 5. k.

(*o*) k.

(*b*) f. 3. 5. i.

(*p*) Ibid. m. m. m.

(*c*) f. 3. m.

(*q*) f. 6. 7. 8. n.

(*d*) f. 4. n. n.

(*r*) f. 6. 7. i. n.

(*e*) f. 2. 4. 6. 7. 8. 9.

(*s*) f. 8. o.

T. II. t. XXXVII.
p. 150.

EPIPACTIS aphylla
flore inermi, labello
bicorni T. II. p. 149.

J. Starklin Sc.

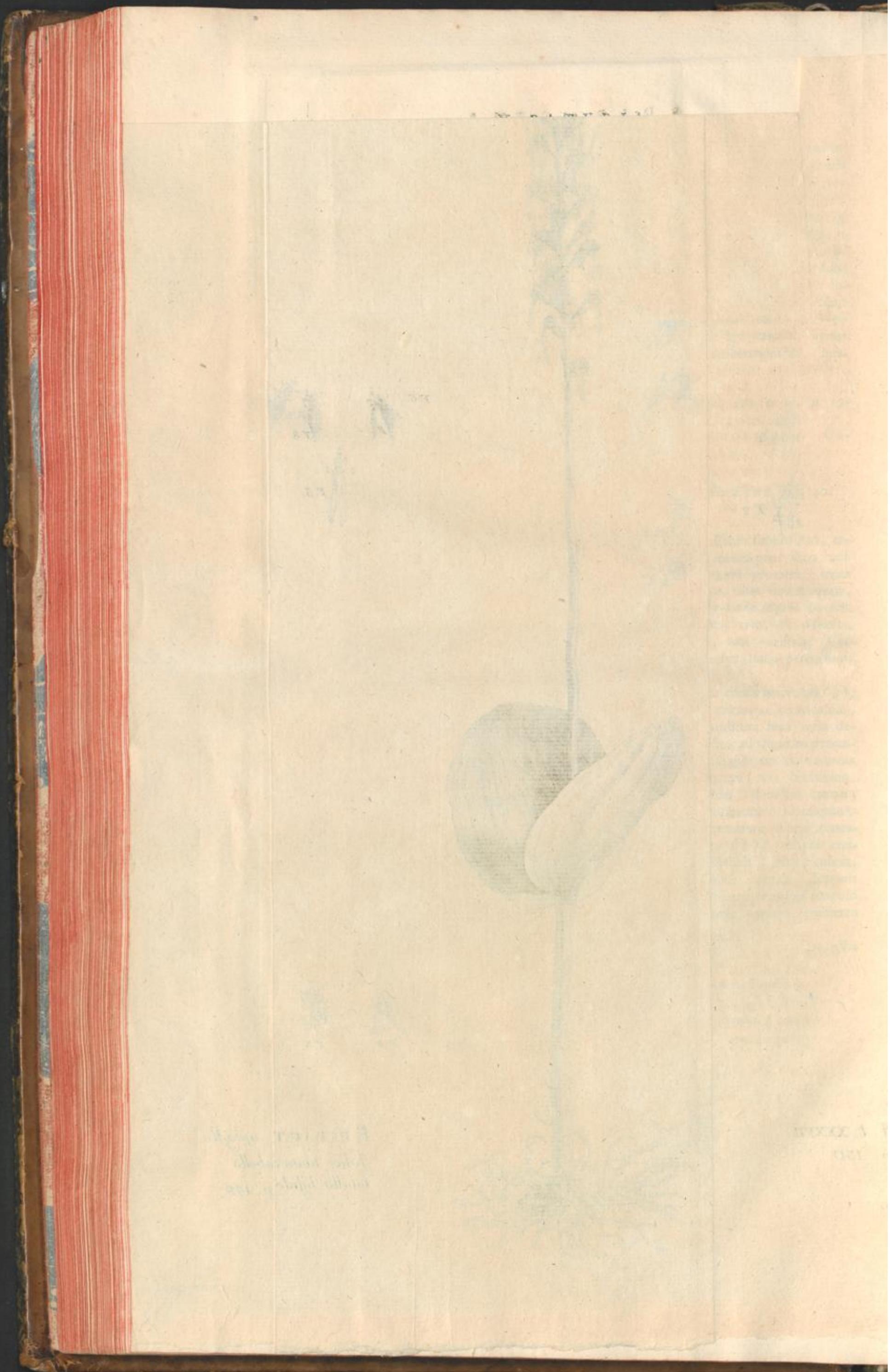

T. II. f. XXXVII
p. 150.

EPIPACTIS
folia bona ovata.
labello hyalino

EPIPACTIS aphylla
flore inermi, labello
incurvo T. II p. 140

ESPECIAS
que
se
utilizan
en
el
país

Fig. 1.

Fig. 4.

Fig. 5.

Fig. 2.

Fig. 6.

Fig. 3.

Fig. 7.

EPIPACTIS *bulbis*
radicalibus oblongis labello
orbiculato crenato.

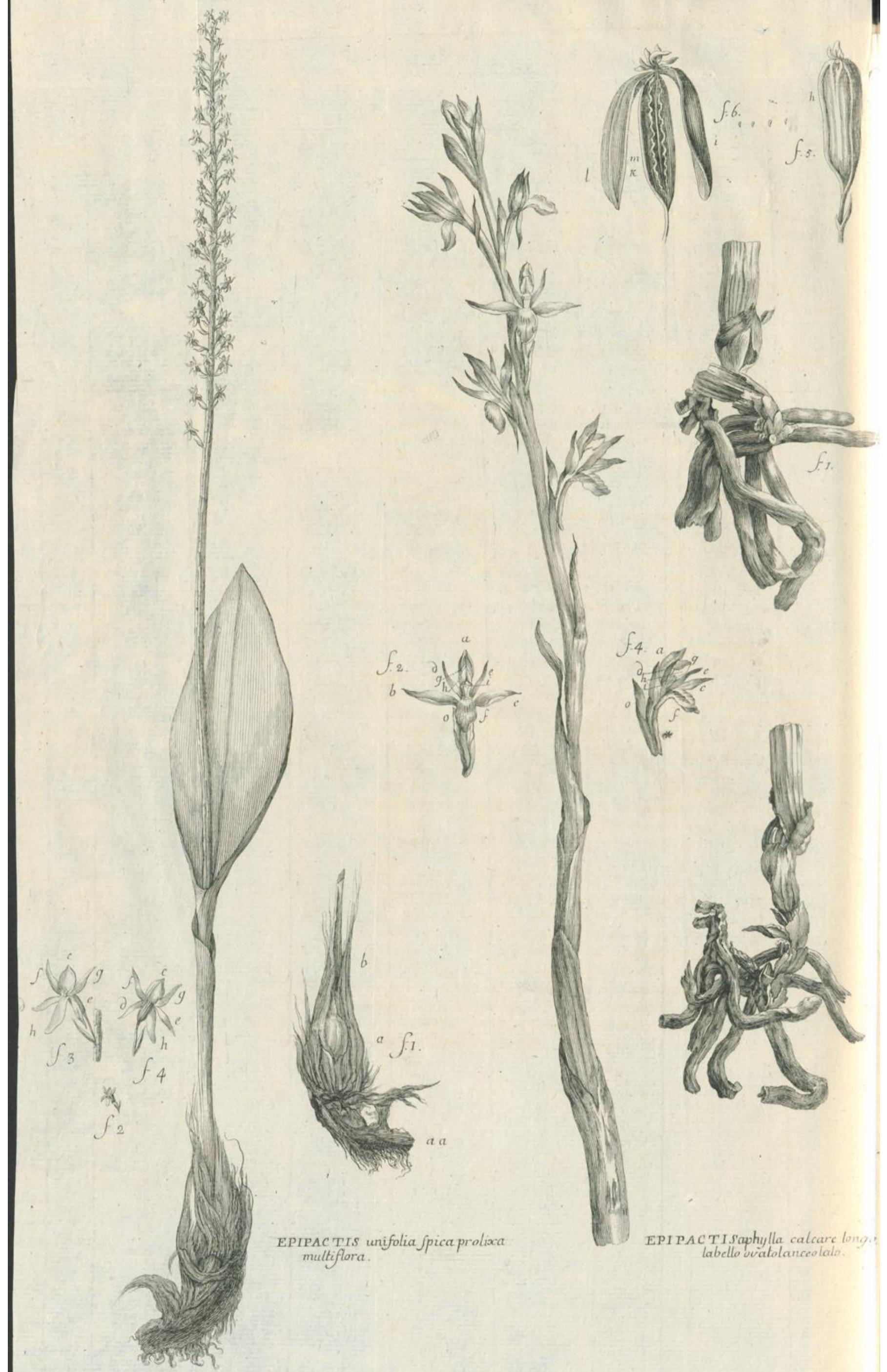

L. M. Seligmann sc. Nürnberg ac.

17

Salvinia natans

Talaxis monos
phyllous

*EPIPACTIS unifolia spica prolixa
multiflora.*

*EPIPACTIS aphylla calcare longo-
labellum oval-lanceolata.*

nifolia spica prolixa

EPIPACTIS saphylla calcare longo
tabello ovatolanceolato.

Vis aliqua vulneraria Bifolio tribuitur, quod totum glutinosum sit. Parco tamen in usu est.

* 1292. EPIPACTIS foliis binis, cordatis, labello bifido, postice bidentato Gen. Orchid. p. 43. n. 1. tab. 22. f. 4.

Ophrys monima C. B. Prod. p. 31. cum descriptione. RÜDBERG. II. p. 227.

Ophrys foliis cordatis GAGNEBIN. Act. Helv. T. II. p. 70. cum icono.

Ophrys bulbo fibroso, caule bifolio, foliis cordatis LINN. p. 1340.

In umbrosis sylvis & uliginosis Helvetiae pallim. Inter stabula du milieū, & montana pascua Biennenha, sub monte Chasseralte. Aux Pontins haud longe a Ferraris vallis Erguel officinjs, aux Prunts Cl. GAGNEBIN. En Chapuis & Combani-vaz Aquilejenium legi, & versus St. Bernard Cl. CLARET. In montibus supra vallem Kiental Cl. DICK.

Radix fibris facta teretibus, multo, quam Ophry vulgari simplicior. Caulis semipedalis, pedalis, ut totus plantæ habitus tener. Foliorum par unicum, aliquanto propius spicam floriferam positum. Cordiformia haecenus, sed absque hilo, latis basibus fibi obvertuntur, extrorsum sensim in mucronem coitura. Aliquando tertium foliolum ovato lanceolatum, aliquanto minus, proxime spicam accedit. Spica rara, florum fere duodecimi. Stipulae lanceolatae, minimæ. Petiolus germe brevior. Germen breviter ovatum (t), sex lineis percursum. Flos patulus (u). Petala tria exteriora ovato lanceolata (x), linea obcuriori distincta. Duo interiora minora (y), linearia fere, viridia omnia, aut per ætatem sanguinea. Labellum concolor, acutius, quam in vulgati Ophry, bifurcatum (z) cruculis curvulis, peracutis, pectore longioribus, purpureis. idem ex principio duas spinulas (a) educit, quales sunt in Lychnidum floribus.

Columna staminea lentis vitrea ope inspecta speciei 1291 similis. Columna brevis (b); fungulus superior convexus (c). Sustentaculum lanceolatum (d) antheræ due intermediae (e): sub sustentaculo vulva, suo eminente margine terminata. Non vidi supremam squamam liberam fuisse.

II. FLORE ABSQUE CALCARE.

II. LABELLO INTEGRO.

Bifolium palustre, vera planta, & Helleborine bifolia, radice ovali, encullo sparso Comm. Goetting. T. I. p. 215. t. 14. nondum in Helvetia repertæ sunt.

* 1293. EPIPACTIS folio unico, amplexicauli, spica prolixa, multiflora. Gen. Orchid. conf. p. 41. n. 9. tab. 36.

An Pseudorchis monophylla CLUS. bist. p. 269? Ob unicum folium, & vaginas, quæ radices evolvunt.

Ophrys monophylla LOESL. II. Ed. 1654. p. 54. Ed. 1703. p. 180. ic. 57. planta matura.

Monorchis ophioglossoides unifolia PRUSSIA MENZEL. pugill. rar. t. 5.

Orchis bulbo rotundo, scapo nudo, folio ovato, nectarii labio integro LINN. p. 1342.

Unico loco, vere tamen a Cl. RAMSPEK, Professore Basileensi reperta est, in adscensu montis Fronalp Glaronensem.

Bulbus rotundus (f), multis foliis lacris & siccis cinctus. A bulbo radix transversa (g), fere ut in Allio umbellifero, in terram continuatur, multis & ipsa vaginis foliosis & aliorum caulinum vestigiis obducta, fibrasque dimittens teretes. Culmus cubitalis, firmus, simplicissimus. Folium unicum, ex evolutione vaginæ natum, vere Ophioglossoides; nempe caulem ex parte amplexum, ex ovato lancéola-

Malaxis monophylla

(t) Tab. 22. f. 2.

(b) f. 5. 1.

(u) f. 1.

(c) f. 3. 4. 5. 1.

(x) f. 1. 2.

(d) f. 5. 6. m.

(y) f. 1.

(e) f. 1. e. 5. 6. k.

(z) f. 1. 2. & *

(f) Tab. 36. f. 4. a.

(a) Ad *

(g) a. a.

P p 2

lanceolatum, pollicem fere latum, triplo longius. Stipulae minimae, argute lanceolatae. Spica semipedalis, praelonga, florum ad octoginta, non tamen valde conferta. Petioli erecti, germine longiores. Flores in tota gente Orchidearum minimi (*b*). Germen ovatum, breve. Petalum supremum ovatum (*i*), breviter acuminatum, multo reliquis petalis latius, secundum & tertium lanceolatum (*k*): Sic interiora duo (*l*). Labellum fere simile, linguæ adfine (*m*), reliquis latius, & minus acutum. Totus flos viridis.

Cum, in hac sola specie, de tota Orchidea classe, recentem plantam non viderim, sed sicciam, cum iconē a Clar. inventore missā, non possum columnam staminēam describere.

Nicotia spiralis

2294. *EPIPACTIS* bulbis cylindricis, spica spirali, labello crenulato *Gen. Orchid. consti.* p. 36. n. 7. tab. 38.

Multiplex hujus plantæ memoria est.

I. *Testiculus candidus*, *odoratus*, *minor*. *CORD. L. II. c. 31.*

Orchis spiralis RIVIN. t. 14. alba odorata J. B. II. p. 769. cum iconē aliena.

Orchistrum autumnale, *pratense*, *spirale*, *album*, *odoratum MICHELI nov. gen. p. 30.*

SEGUIER. Suppl. p. 253. t. 8. f. 9.

II. *Orchis odorata*, *testiculus odoratus DODON. Coron. p. 224.*

III. *Orchis spiralis*, *alba*, *odorata*, *longioribus foliis VAILLANT. p. 147.* Est serotinum exemplum.

IV. *Orchistrum effusum*, *pakistre*, *spirale*, *album*, *odoratum MICHELI l. c. p. 30. t. 26. cucullo nimisstellato.*

V. *Epipactis foliis plerisque ex linearis lanceolatis GMELIN. Flor. Sibir. p. 13. t. 3. f. 1. convenit icon & omnia, colore excepto, quem facit purpurascens.*

Ophrys bulbis aggregatus, oblonga, caude subfolioso, floribus secundis, nocturni labio indiviso, crenato LINN. p. 1340.

In Helvetia frequens. Prope Bernam abunde, inter Seedorf & lacum. Prope Roche, ad viam a Vervai ad Ivorne ducentem, in udis, & ultra Agaunum. In valle Weisland, inter Brienz & Meiringen. Basileæ C. B. Circa Michelfelden: ammittlern Gundeldingen. Ad lacum felinum. In Jura monte, versus Pierre pertus legi. Inter alpinas in Monte Intrame Cl. BERDORF.

Radix fit uso, duobus, tribus bulbis cylindricis, regosis, ad duas uncias longis. Scapus firmus, semipedalis, pedalis. Folia radicalia quatuor, quinque, succulta, hinc convexa, inde cava, obtusa, ad semunciam lata; superiora caulina brevia, ligulata. Autumno vero vertente scapus aphyllos adest, & prima folia novæ plantæ, anno proximo flores productæ, latiora, ovata, ad scapi florantis latus nunc adparent. Spica longa, gracilis, florum 20. & ultra. Stipulae cavæ, germinis & dimidiæ floris longitudine. Ordo florum spiralis. Si posita linea scapum per axin divideres, & lineam per primum florem duceres, ad latus ejus lineæ secundus flos prodit, tertius iterum ad prioris latus, quartus deum directe supra primum. Germen (*n*) sessile, inæqualiter ovatum, superne gibbum, tribus depresso lineis signatum. Flos ad angulum rectum extans, longus, petalis conglutinatis, in aliquam speciem Aloes minoris (*o*). Tria petala superiora (*p*) in unum semicylindricum canalem coeunt, oblonga, acuminata: & eorum supremum plerunque simplex, tamen etiam duobus denticulis ineditum reperitur. Petala duo interiora, ad latus versa, acuminata. Labellum in principio leniter depresso (*p**), dilatatur in latiorem bracteam, rotundam, ciliatam (*p†*) & ferratam, oris sœpe elevatis. In exsiccatione dentes fere evanescunt. Petala ietus nivea, extus paulum ochroleuca. Odor gratus, Hyacinthinus.

Columna staminea procumbens (*q*) abit in duos mucrones lanceolatos, ad volvellæ (*r*) modum. Superior fungulus macilentior (*s*), aristatus (*t*), antheras sibi subiectas

(*b*) f. 2.

(*c*) f. 3. 4. *h*

(*d*) d. c.

(*e*) f. 9.

(*m*) h

(*n*) Tab. 38. f. 1. 2. 3. a. d. *h*.

(*o*) Lilio convallium ideo Juncea ascendit doceat cop. phys.

(*p*) f. 1. 2. 3. b. *a.*

(*p**) f. 2.

(*p†*) f. 1. 2. 3. 4. *z*

(*q*) f. 4. 5. 6. 7. *h*

(*r*) Ibid.

(*s*) f. 4. 5. 6. 7. *h*

(*t*) f. 6. *z*

jectas habet, longas, angustas, in mucrone coeuntes, receptas in nidulos faciei inferioris: antheræ (u) odore Orchideo, undique membranis clavæ, per maturitatem secundum longitudinem aperiuntur, & medulla pulverulenta fecedit. Inferius sustentaculum (x) etiam loculos habet duos, pro antheris paratos.

1295. EPIPACTIS foliis petiolatis, ovato lanceolatis, floribus tetrapetalis, hirsutis. *Nicotia regina*.
Gener. Orchid. p. 34 n. 6. tab. 22.
Orchis minor, flore albo, radice geniculata CAMERAR. hort. p. III. n. 35.
Pyrola angustifolia, polyanthos, radice geniculata LOESEL Ed. 1654. p. 62. Ed. 1703. p. 210. t. 68.
Orchiodes TREW Comm. Lit. Noric. ann. 1736. hebd. 52. p. 409. t. 6. f. 2. bona icon.

β Varietas nervis fuscis f. 1.

Pseudorchis radice repente, foliis maculatis MENZEL. plant. rar. tab. 3.
α. β Satyrium bulbis fibrosis, foliis ovatis, radicalibus. floribus secundis LINN. p. 1339.
 In fylvis pineis & abiegnis. Bernæ in pineto montis Gurten, supra fontem Hasenbrunn. In Aquilejenibus in Combaniavæ, Chapuisse, monte Taveyannaz. In valle Gaster Cl. DICK. In monte Uetliberg J. GESNER, & prope lacum fellinum. in fylva Chanet D. CHATELAIN, aux Convers prope Ferriere GAGNEBIN in prato du bas: ad pedes rupium in valle Motier Grandval, ad ru- pes summae sylvæ du droit de Cortebert, in fylvis circa Valangin prope patibulum. C B. in monte Wofferfall: in valle Ursaria Cl. la CHÉNAL.

Radices teretes, ramose, anulatæ, non capillatæ, plene reliquis priorum caulum & adhærentibus quisquiliis. Emittunt flagella repentina, quæ alium iterum caulem eunt productum. Folia circa radicem, & per unum alterumve a radice pollicem aliquot, patula, longe quasi petiolata, ut tamen petiolus naturam folii re- tineat, inde valde dilatata, ovato lanceolata: superiora graciliora sunt, & de- niue in ligulas abeunt. Nervi quinque vel septem in apice folii concurrunt, per latera ramosi & reticulati, nonnunquam pallide fuscæ, unde varietas β nata est. Eorum foliorum duo, tria, & quatuor quali paria sunt, impar unum. Scapus dodrantalis, erectus, stipulis ligulatis adspersus, cetera nudus, totus hirsutus, superne magis. Spica florum 16. ad 24. uncialis, ad alterum latus conversa videtur; et si vere contrariis ductibus flores de scapo excidunt. Stipulæ ovario longiores, latæ, ut totum germen contineant, aristatæ. Germen ovatum, hirsutum (a), suis tribus filiis (b), atque valvis intermediis (c) distinctum, femina scobiformia (d) continet. Flos ad Helleborinen amplexicaulem accedit. Petala (e), quæ quinque esse solent, hic tria, ex ovatis lanceolata, ochroleuca, hirsutula, conglatinata, ut separare nequeas. Labellum ad reliquas, quæ sequen- tur, Epipactides haec tenus accedit, quod in principio cymbam evidentem (f), deorsum valde gibbam referat: ex ea in vomerem lanceolatum abeat, carinatum, sursum cavum (g).

Columna staminea fungum (h) habet, in acutum mucronem eductum (i). Ad hujus utrumque latus, & sub eo, una utrinque rotunda est anthera (k), etiam superne conspicua, ob mucronis gratilitatem. Ex antheræ in sustentaculi nidos (l) re- cipiuntur, quod & ipsum in longum & acutum mucronem producitur (m); sub quo rotundum quasi scutum est (n), brevissimo margine terminatum, & in- ferius depreßa tede, vulvæ simili, notatum. Antheræ et si adhærente videntur, vere non adhærent, & figura petiolatarum antherarum (o), quæ videntur ex sus- tentaculo oriri, casu & vitio nascitur.

Quæ sequuntur quatuor Epipactides caule folioso, sunt *Helleborina* TOURNEFOR-
 TII, sibi adfines, tamen diversæ.

1295.

- (a) f. 6. l.
 (x) f. 4. 5. 6. 7. k.
 (a) Trew 1. c. i. k. l. m. Ic. nostr. 4. Tab. 22. f.
 (b) Trew k.
 (c) l.
 (d) M.
 (e) Fig. nostr. a. b. c. Trew f. 7. A. B. C. D. E.
 F. h. i. i.
 (f) Ic. nostr. 3. 4. e. e. Trew. F.

- (g) Ic. nostr. 3. 4. d. Trew. f. 1. F. rd. k.
 (b) f. nostr. 4. 5. 6. g.
 (i) f. 5. 6. g. i.
 (k) Tab. nostr. f. 6. h. h.
 (l) f. 9. k. k.
 (m) f. 5. 7. m.
 (n) f. 8. l.
 (o) f. 10.

Q. q

1296. EPIPACTIS foliis ensiformibus, caulinis, floribus pendulis, labello obtuso, per oras plicato. *Gen. Orchid.* p. 31. n. 5. tab. 39.

Helleborine αλπικοχυρωτοφόες RICHER non male.

Helleborine angustifolia RAJ. Plant. Cantabr. p. 72.

Helleborine RIVIN. t. 3.

Icon OEDERI L. 267.

A LINNÆO olim cum 1297. 1298. 1299, nunc cum 1298. 1299. confunditur.

Distinguit Vir ILL. E. ROSEN. off. p. 55. n. 46.

In omnibus pratis uidis circa Bernam abunde, circa villas Seelhofen, Bodenacker & n. selti. Ita circa Vervai & oras lacus Lemani; in Aquilejensibus. In montanis circa Weissenburg, Ragaz, in monte Piato. C. B. Michelfield. GAGNEBIN circa Ferrière.

Radix cauli continua, longa, teres, lignosa, sub terra transversim reptans, capillata; odore, ut in congeneribus, orchideo. Caulis firmus, erectus, cubitalis, subhirsutus, purpureus. Folia caulina fere septem, imum obtusius, sursum acutiora & minora: omnia ex evolutis caulis involucris nata, glabra, ensiformia. Spica longa, laxa, florum 15. ad 21. Imæ stipulae flore longiores; supremæ germe breviores, reflexæ, deorsum represso; latæ omnes, & latiores, quam in 1298. 1299. Petioli florum longiores, ad femuncem usque, hinc flores cernui, & fructus penduli. Germen rubiginosum, in juniori planta strictum, in matura ex ovato cylindricum (p), valvis tribus latis (q), tribus crassis filiformibus (r). Hæ discedunt ab illis, ita fenestræ (s) nascuntur, quibus fructus patet, & semina (t) scobiformia elabuntur, quæ receptaculo mediatur valvarum latiorum innumera adhaerent. Flos patulus (u), speciosus. Tria petala exteriora (x) subhirsuta, ex ovatis lanceolata, ex viridi & purpureo mixta, etiam purpurea, obsoleti extus coloris. Duo interiora (y) breviora, obtusiora, alba, cum adsperso rubore. Labellum (z) contra exemplum specierum sequentium, de flore exit, & iis longius, parte sui vomeris simili dependet. In principio in cymbam (a) deprimitur, interceptam marginibus ovatis, erectis, cæterum lineis pictam purpureis & flavis maculis: eadem incisione profunda (b) separatur ab ea parte, quæ vomerem refert. In huius vomeris (c) principio duo flavi (d) tumores. Bractea cordata, mucrone obtuso (e), etiam emarginata, in hac sola specie Helleboines. Tota in ambitu plicata (f), pene ferrata, alba est. Columna staminea (g) ex charactere classico, & in duobus ejus nudis (h) duæ antheræ, septo divisæ, odore orchideo. Sustentaculum tridentatum (i), cum medio nodulo: ejus facies superior, cui antheræ incumbunt, duabus scrobculis excavata, septulo divisis; sub eo vallecula (k) unguine plena, & sub ea duo sejuncti tumores (l), qui in sequentibus speciebus unum continentum marginem efficiunt.

1297. EPIPACTIS foliis amplexicaulibus ovato lanceolatis, labello lanceolato. *Orchid. gen. constit.* p. 28. n. 4. tab. 40.

α Planta junior, flore viridi & albescente.

Helleborine recentiorum genu II. CLUS. Pann. L. II. p. 275.

Helleborine latifolia montana C. B.

β Planta paulo vetustior, flore purpureo & carneo dilutiori.

Helleborines recentiorum genu III. CLUS. Pann. p. 276.

γ Flore & imprimis unguine atrorubente, serotina, prælonga spica.

Helleborine altera flore atrorubente C. B.

Erit etiam *Damasonium*, flore mixto RIVIN. t. 6.

& Flore

(p) T. b. 39. f. 11.

(b) f. 4. inter l. & f.

(q) b. b.

(c) f. 1. z. 3. & f.

(r) a. a.

(d) f. 1. z. 3. f.

(s) d.

(e) f. 5. f.

(t) c.

(f) Ubique.

(u) f. 1. 3.

(g) f. 19. f. 4. & f. 6. 7.

(x) f. 1. 2. 3. a. b. c.

(h) f. 6. 7. o.

(y) f. 1. 2. 3. d. e.

(i) f. 6. 7. n. n.

(z) f. 1. 2. 3. 4. 5. f.

(k) f. 6. 7. p.

(a) f. 4. i. l. & f. 2. 3.

(l) f. 6. 7. m.

N: 1297

Epipactis
latifolia.

Tab. 40.

(*Serap. latifolia*).

N: 1298

Epipactis
pallens.

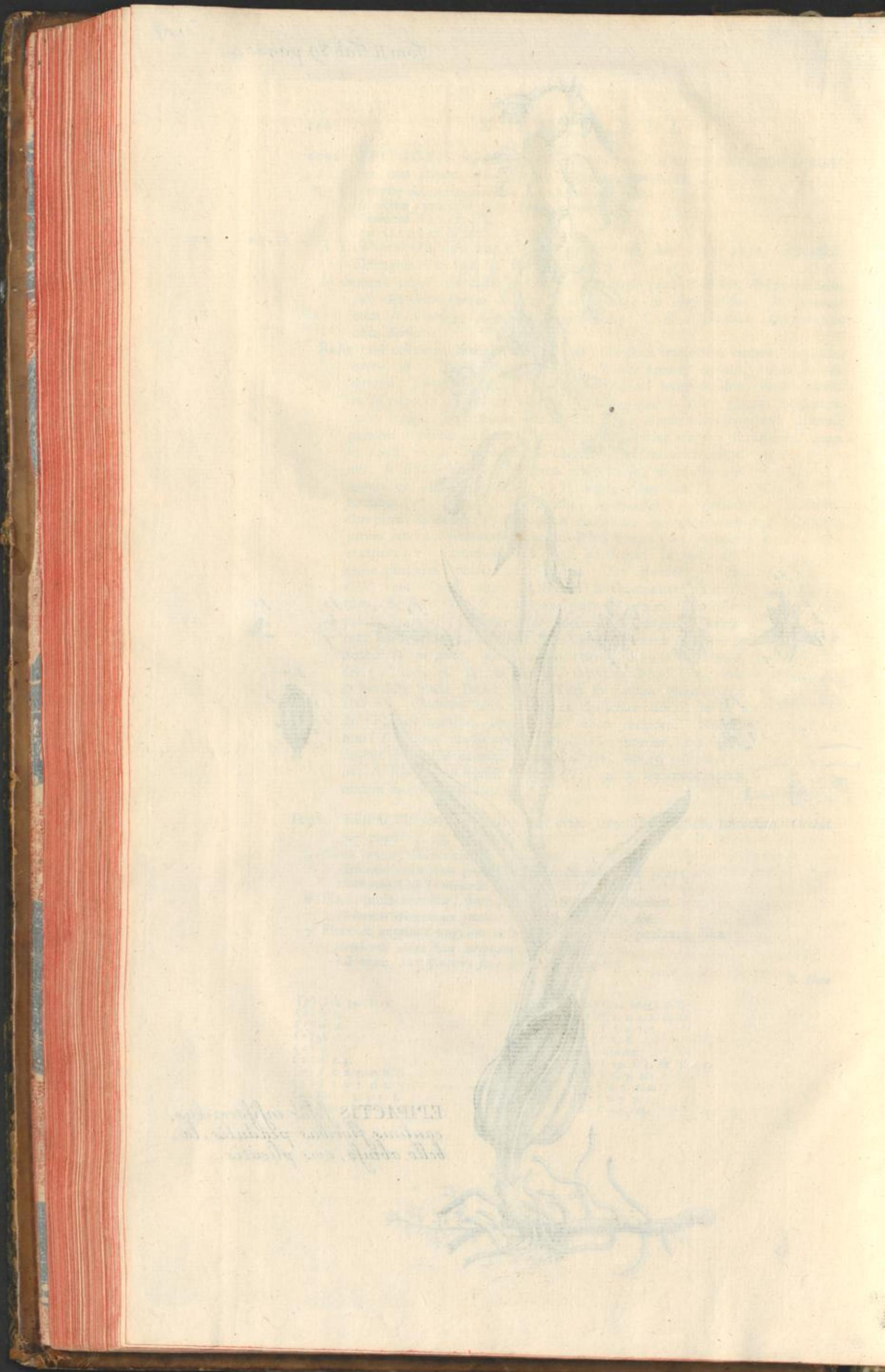
Tab. 41.

Floris albi, ma-
(*Serap. grandiflora*)

1821. 7. 2.
Von der
Universität
zu Bonn
- von -
(Geschenk - 1821)

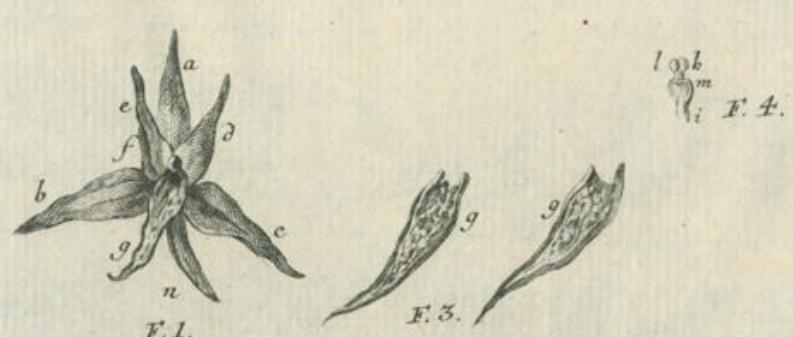
1821. 7. 2.
Von der
Universität
zu Bonn
- von -
M. 1508

19

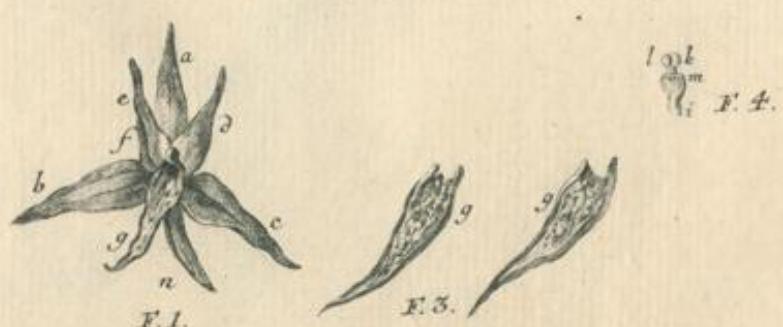
19

EPIPACTIS caule paucifloro, labello lanceolato
Linnae. T. II. F. XXXIV.

F. 2.

EPIPACTIS caule paucifloro, labello lanceolato
T. II. T. XXXVII.

70

EPIPACTIS caule paucifloro,
lineis obtusi labelli levibus.

& Flore viridi violaceo t. 4.

& Barba rubra t. 2.

Serapias bulbis fibrosis, floribus erectis, bractea brevioribus. LINN. p. 1344.

In sylvis ubique frequens.

Radix longa, lignosa, scabra, deorsum fibras emittens, & subinde novum scapus ordiens. Scapus rectus, firmus, cubitalis. Folia caulina firma, septem & octo, in hoc ordine latissima & brevissima, ut latitudo fescuncis, longitudo duarum unciarum sit, mucro obtusus: eorum, quæ medio loco ponuntur, latitudo tanta est, ut caulem amplecti videantur, & ab eo perforari; superiora acutiora sunt. & denique in stipulas degenerant, quæ latæ in imis, & toto flore longiores sunt. Spica semipedalis, multo, quam ad finibus, magis multiflora, ad triginta flores. Petiolus debilis est; hinc flores nutant, etiam pendent, & sepe in alterum latus declinant. Germen ex ovato trigonum (m), piriforme, latifrons, hirsutum, tribus latis valvis & tribus minoribus interseptis constat. Flos (n), quam in 1296 & 1298. 1299. minor. Maturior totus hiat (o), & petala secedunt, quæ in juniori connivent. Tria petala exteriora (p) duriora, quam in n. 1298. 1299. ovato lanceolata, extus subhirsuta, virentia. Duo interiora (q) paulo breviora, teneriora, alba, cum aliquo viore admisto. Galla labello longior, ut idem petala externa lateralia non excedat. Labelli origo cymba (r) est, deorsum depulsa, calcaris quasi initium, obducta virescente glutine, erectis albis marginibus aucta (s). Ha cymba utrinque incisione (t) separatur a descendente vomere fere cordiformi (t*). brevi, fine recurvo, ut basis cordis ex cymba prodeat. In origine hujus bractæ figura cordis exasperata eminet, cæterum nullæ in eo vomere lineæ sunt: mucro acutus, plerunque deorsum flectitur. Color labello albus est, subcarneus: idem tamen, & totus flos, & cymbæ unguentum, per maturitatem purpurascit, tunc vero in vomere lineæ obscure rubentes adparent. Columna (u) staminea brevis. Ejus suprema pars educit ex brevi petiolo fungum (x) cordiformem, qui inferius in duobus nidis (y) recipit duas antheras (z), quæ inferius sejunctæ superne coeunt. Earum viscosus pollen totus elabitur, & alicubi, incerta fide, adhaeret. Sustentaculi loco est margo (a), quali coronæ similis, in quo inter duos arcus medius est globulus; sub eo margine vallecula (b) unguine obducta, in vulvam depressa, quæ versus ovarium dicit. Sub ea via linea eminens (c), in duo tubercula educta.

Pertinaciter in hac specie inquisivi, num anthera petiolum habeat. Reperi certissime continua membrana clausam, quæ rupta massam spermaticam dimittit. Non debet petiolus fungi staminei hoc revocari.

1298. EPIPACTIS cavæ paucifloro, lineis in obtuso labello levibus. Gen. Orchid. confit. p. 25. n. 3. Tab. 41.

a Varietas latifolia, foliis ovato lanceolatis.

Damasonium Callipyllum CORDI L. II. c. 108.

& *Aloma querundum* p. 151.

Helleborine flore albo, vel *Damasonium montanum, latifolium* C. B.

Helleborine alba barba luteola RIVIN. t. 4.

b Foliis ensiformibus.

Damasonium tenuifolium CORDI L. II. c. 107.

Damasonium flore albo RIVIN. t. 5.

LINNEUS in Serapiade III. confundit cum 1298. & 1299. describit Oelansk. ref.

p. 144. tum ROSEN. Obff. p. 54.

Utraque in sylvis non rarissima. Varietas a. Bernæ in monte *Gerten* supra *Wabern*,

in sylva supra die *Halle*, supra *Bodenaker*, *Burgdorf* in angulo sylvæ, supra die

Eymatte

(m) f. 2. 4. 5. h.

(n) f. 3. 4.

(o) f. 1. 2. 12.

(p) f. 1. 2. 2. 4. 11. 12. 13. a. b. c.

(q) f. 1. 2. 3. 4. 11. 12. 13. d. e.

(r) f. 1. 2. 5. 6. 11. k.

(s) f. 11.

(t) f. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 11. 12. 13. f.

(u) f. 6. 7. 8. 9. 14.

(v) f. 6. 7. 11. 13. 14. m.

(w) f. 10. 11. 14. s.

(x) f. 6. 7. 8. 9. 13. n. n.

(y) f. 7. 8. 9. 11. o.

(z) f. 7. 9. q.

(a) f. 7. 8. r.

(b) f. 7. 9.

(c) f. 7. 8. r.

Q q 2

Eymatte. In Aquilejensibus aux Chênes de Bex & alibi. Tiguri in monte Utliberg. Basileæ in cornu montis Crenzach, in sylvis montis Münchenstein, in Schauenburger Walde. In sylva montis Saleva J. B.

Varietatem β . legi in adscensu mont. Wässerfall, in monte Vogelberg. GAGNEBIN à la Ferrière prope Saignelet. In Aquilejensibus circa Echarpigny, supra Léveux, versus les Plans, &c.

Radix teres, obliqua, sub terra repens, capillata, scapo continuata. Culmus pedalis, cubitalis, foliosus: folia in α ovate lanceolata, lata ad fuscuncem, duplo longiora: juniora videntur caulem amplecti: stipulae etiam latiores, foliosæ, longiores pro latitudinis portione, quam in 1297. & 1296. neque reflexæ. In varietate β . folia longa, ensiformia. Spica similis magnis distincta stipulis, toto flore longioribus; flores pauci, sex, septem, pene sessiles.

Petala parum divergunt (d), ut flos clausus videatur. Petala tria exteriora (e) alba, breviora, quam 1299. lanceolata: duo interiora (f) iis breviora, ovata. Labellum breve, petalis lateralibus brevius, aut vix longius (g) de flore non eminet. In principio cymbam (h) efficit, marginibus elevatis comprehensam, pigmento plenam flavo, quæ quasi initium calcaris est; tunc incisura utrinque separatur. Vomer reliquus, ex ovato lanceolatus multo brevior, quam in 1299. in tenero flore tamen acutior: lineatum labellum (i) tribus flavis jugis rotundulis, minus, quam 1299. crispis & pilosis percurritur; cæterum album. Columna staminea (k) longa, curvula, pene convexa, anterius plana. Summa pars ex triangulari petiolo gerit fungosum (l) capitulum, sursum convexum, inferius cavum, duobus nodis exsculptum (m). In eos duæ antheræ (n) recipiuntur, quæ sursum convergunt, sessiles, ovatæ; tenera membrana viscidum continent pollinem, qui se trahit, & unica in massa de fungulo de labitur. Sub antheris in columna staminea margo eminet (o), qui antheras sustentat, & cujus medius globulus antherarum intervallo respondet; sub eo margine vulva unguine plena, semicirculari margine terminata, cis quem via depressa ad ovarium ducit. Fructus matus grandis, uncialis, erectus, trigonus, ima parte gracili, ejusdem fabricæ, quam descripti.

1299. EPIPACTIS caule paucifloro, labello lanceolato, lineato, lineis undulatis.
Gen. Orchid. constit. p. 23. t 2. tab. 42.

Elleborines genus V. CLUS. Pannon. p. 33.

Dianafonium flore roseo RIVIN. t. 6.

Helleborine longifolia, panicis purpureis floribus Enom. p. 274.

Non rara. In sylva Bremgarten, supra die Neuenbrücke, in sylva prope Toffan, & monte Belphe g. In sylva prope pratum die Eymatte, prope Burgdorf; supra Matbod & Moncharand, Bussigny, Crecy, Sublins. In adscensu montis Saleva. Etiam Genevæ à la Bastie R A J. In mont. Muteto, Munchenstein & Crenzach. C. B. A la Vanne, à Pierabot, au bois d'Iter prope Neocomum GAGNEBIN. In monte Uetliberg circa villam der Hökler J. GESNERUS. Inter Pfiffers & Vettis, & circa Wesen.

Multa prioris similia, a qua tamen abunde differt. Radix similis, & habitus varietatis β Epipactidis 1298. foliis imis ovatis, sursum longioribus; acutioribus, lanceolatis, triplo, quam lata sunt, longioribus, septenis, novenis. In summa planta in stipulas degenerant, quæ germine longiores, ovatæ, eriguntur. Spica florum vix supra novem, compacta, stipulis distincta. Germen in perbrevi petiolo erectum, rubiginosum, grande, nunquam cernuum. Flos speciosus (p); galea nunquam patula: petala tenera extus lanuginosa. Tria externa longiora (q), angustiora, lanceolata, suave purpurea. Eorum supremum cum quarto & quinto in

(d) Nobis in caule TOURNEFORT. t. 250. A. Hinc
Helleborine flore albo clauso R A J. Syn. III. p. 384

(e) TOURNEFORT. C. E. F. nobis f. 1. z. a. b. c.

(f) TOURNEFORT. B. D. nobis f. 1. 2. d. e.

(g) TOURNEFORT. G. nobis f. 1.

(h) TOURNEFORT. nobis f. 3. ad k.

(i) TOURNEFORT. nobis f. 3. f.

(k) Nob. f. 3. 4. 5. 6. 7. k.

(l) f. 3. 4. c. 6. 7. i.

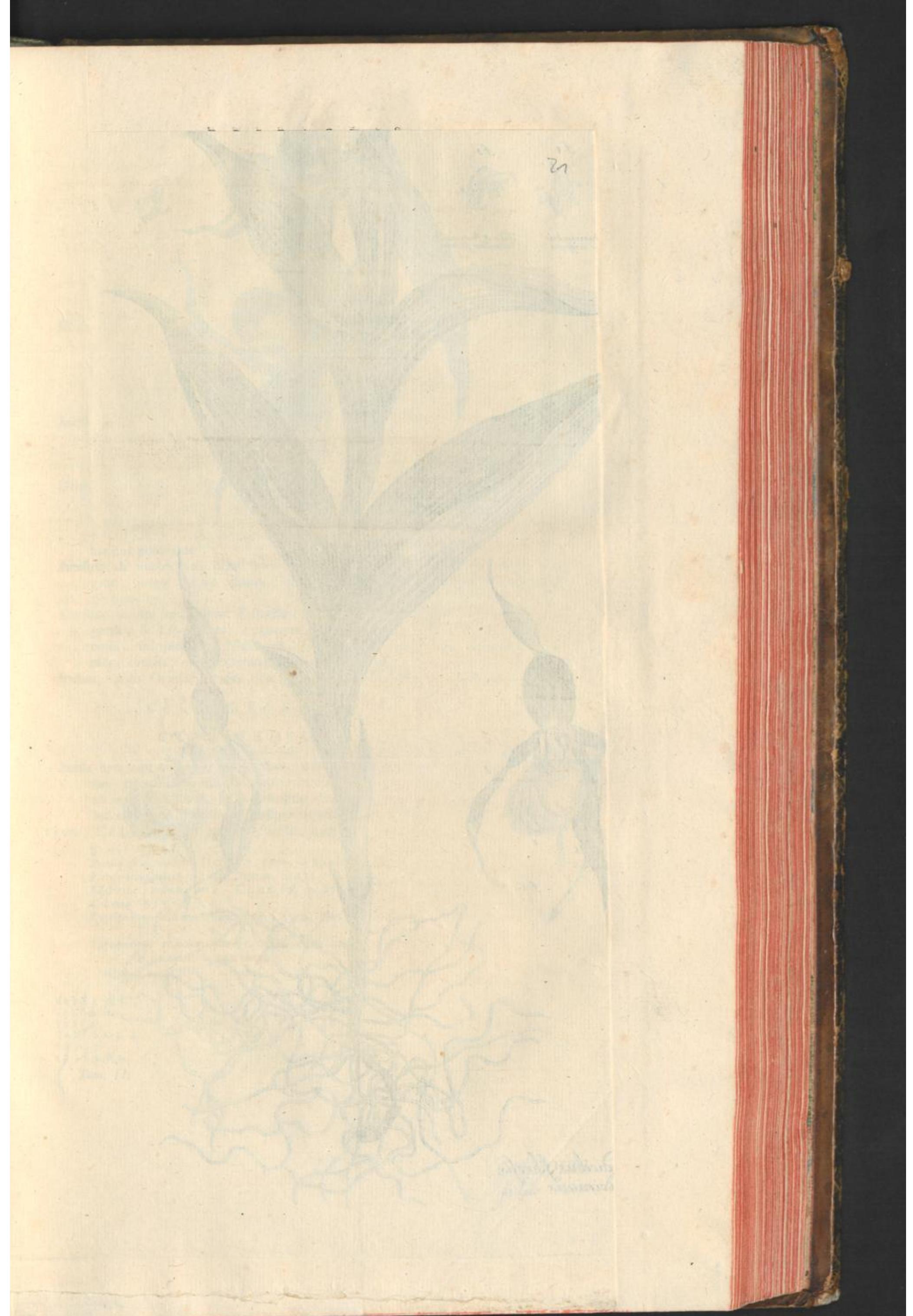
(m) f. 5. 7. 1. l.

(n) f. 6. m. m.

(o) f. 6. 7. p. p.

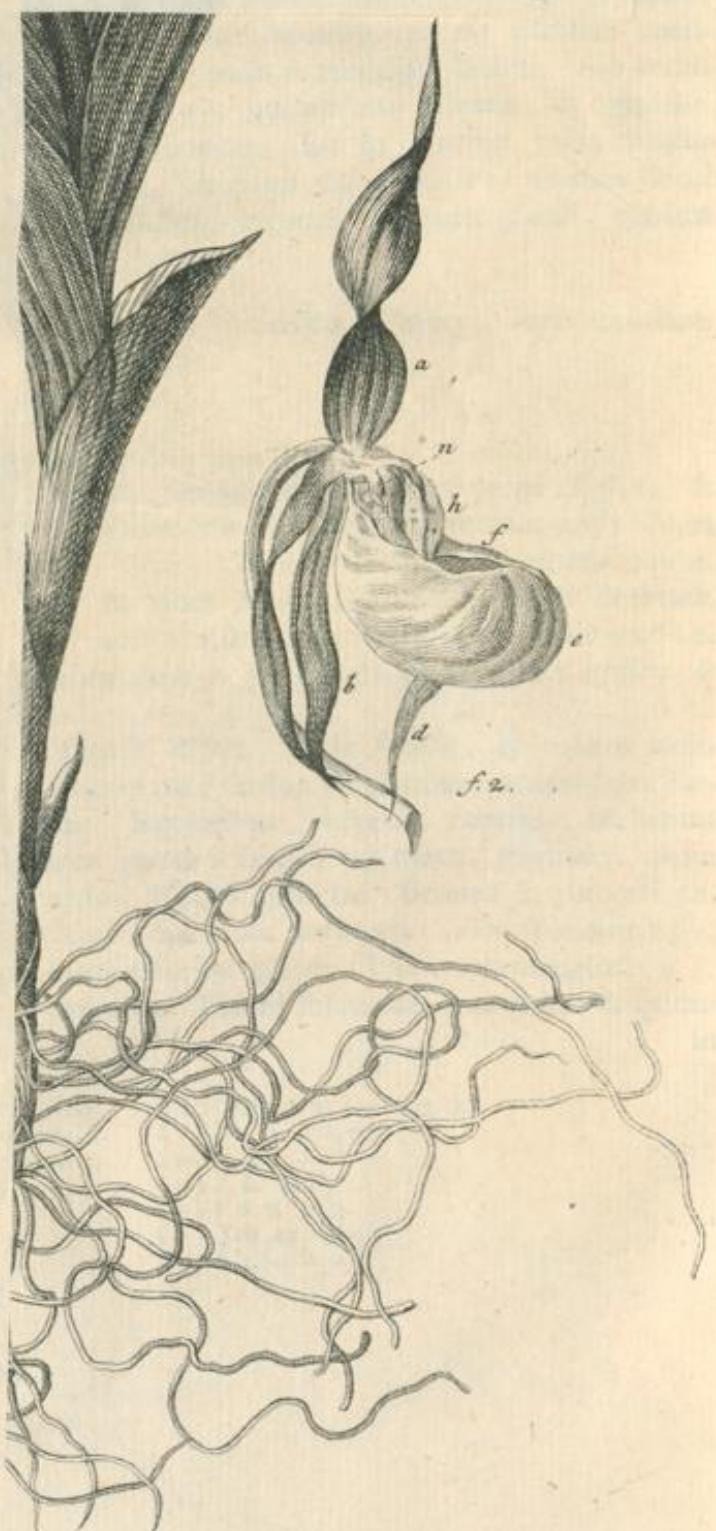
(p) Tab. 41. f. 1.

(q) f. 1. a. b. c.

21

in galeam coit; secundum & tertium ad latera excent. Interiora (r) illa duo [4. & 5.] latiora, breviora, glabra, saturationi sunt purpura. Labelli origo cymbiformis (s), incisione propria (t) a vomere separatur, qui ovato lanceolatus, argutus (u), deorsum flectitur. Cymbæ margines elevati, vomer quinque & septem lineis undulatis (x) & crispis, pallidis percurritur. Origio alba est, finis purpureus. Columna staminea (y) ex gentis charactere; supremus est fungus petiolatus, inferne duobus nidis inscriptus, in quibus antheræ (z), Sustentaculum (a) duobus pariter in loculis antheras sustinet. Vallecula subest (b) cordiformis, unguine plena, deorsum depressior, purpurea, quam eminens margino (c) terminat.

Ut nunc notas discriminis in unum contraham, Epipactis 1299. & 1298. sole posse confundi, cum habitu, paucis floribus, petiolis brevibus, floribus erectis, galea pene clausa, labello brevi & lineato convenient. Differunt tamen, quod purpurea 1299. labellum multo longius & argute mucronatum habeat, lineasque percurrentes undulatas. In alba 1298. lineæ potius eminentes, quam undulatae, petala omnia, & potissimum labellum, breviora & minus acuta.

Amplexicaulis 1297. & palustris 1296. habent spicas longissimas, florum quadruplo numerosiorum, quam 1298. & 1299. petiolos florigeros longos; flores hinc cernuos, & fructus nutantes pendulosque, labelli initium corde signatum, lineis parallelis nullis, stipulis latioribus reflexis.

Denique in amplexicauli stipulae majores; petoli florigeri breviores; vomer firmus, rectus, non plicatus, tuberculis duobus sub vulva distinctis, mucrone sustentaculi unico, petalis durioribus, foliis amplexicaulibus, brevioribus. Eadem a 1298. 1299. differt labello non lineato, duobus inscripto tuberculis, petiolo longiori, floribus minoribus.

Palustris ab amplexicauli distat flore grandiori, lineis & plicis labelli, eodem longiori, magis e flore educto, emarginato, foliis angustioribus, minus amplexicaulibus (d).

Cymbam evidentiorem habent Epipactis rosea & alba, amplexicaulis, palustris, tetrapetala, & Limodorum, Epipogum, haec dux verum calcar; Cymbam conspicuum, sed minorem, Nidus avis, Ophrys bifolia. Cymbam obscuriorem spiralis, cordata; nullam Ophioglossoides.

Iterum, ut in Orchide, gradus vides, qui non sinunt plantas istas divellere.

CALCEOLUS TOURNEFORT. t. 249.

C Y P R I P E D I U M LINN. n. 1014.

Petala huic non quinque, sed quatuor, ovato lanceolata, tota vaga, neque in ullam galeam conjuncta. Columna media, quam LINNAEUS tubam vocat, hic ab antheris distincta. Plura descriptio dicet. Nomen Calceoli melius, quam illud a Cypride sumtum. Labellum ligneum calceum refert, Dea indignum.

1300. CALCEOLUS radicibus fibrosis, foliis ovato lanceolatis. *Orchid. gen. const.*
p. 14. tab. 43.

Damasonium nothum DODON. coron. p. 80. icon uniflora.

Pseudodamasonium CLUS. Pann. p. 271.

Elleborine, recentiorion L. CLUS. hist. p. 272. SEBA Thes. T. I. t. 8. f. 5.

Calceolaria RIVIN. t. I.

Cypripedium foliis ovato lanceolatis LINN. Flor. Lapon. n. 318. GMELIN. Fl. Sibir. T. I. p. 2. t. 1.

Cypripedium radicibus fibrosis, foliis ovato lanceolatis, GAULINUS LINN. Spec. p. 346. MILLER. t. 242. bene.

Pulchra

(r) f. t. d. é.

(s) f. a. h.

(t) f. 2.

(u) f. t. 2. 3. g.

(x) f. 3.

(y) f. 4. & 1.

(z) f. 4. k.

(a) f. 4. l.

(b) f. 4.

(c) f. 4. m.

(d) Separat rotem, & album; & amplexicaulea
Cl. SCOPOLI.

Tom. II:

R. x

Pulchra planta in Helvetia non rara est. Bernæ in declivitate boreali sylvæ Brengarten, inter villas Draken & Hasli, etiam in Tylva der Enge, ad Arolam. Turguri in monte Uetliberg, circa villam der Höhler, J. GESNER. Scaphisite in der Claus, & in monte Kander. Prope Wallenburg, in monte Rabrbast. Prope Villarzel l'Évêque CL. GAGNEBIN; deinde au pied des rochers de Pertuis & in Vertus de Combe Grede. In adscensu montis Saleva J. B. & RAJ in Nasso monte ARETIUS. In Ormond dessus, monte Pilato, &c.

Habitus Helleborines, potissimum 1299. & 1298. Radix, ut ipse scapus, perennans, ad angulum rectum recurvus, repens, qui innumerabiles fibras cylindricas dimittit, & reliquis veterum caulin exasperatur. Caulis pedalis, & cubitalis, foliosus. Folia prima duo parva, sessilia, parum a capite recedentia, deinde quatuor, ad septem, ovato lanceolata, sursum tamen ut solent, acutiora, nervis crassis, hirsutis, in dorso magis, ad duas uncias lata, amplexicaulia. Flores duo, unusve, ex maxima foliosa stipula, speciosa magnitudine & ipsa cymba pollicem longa; petala exteriora ad duas uncias.

Germen prægrande (a), prismaticum, trigonum, dum flos viget incurvum, rubiginosum, lineis solitis tribus minoribus, & tribus majoribus percursum: quarum illæ valvae sunt, haec medium carinam percurrent (b). Petala quatuor, ad rectos angulos patula; duo exteriora ita posita (c), ut alterum superius sit, inferius alterum, longum utrumque, lanceolatum, plerumque ob mollitem undulatum, ex purpura maculosum. Petala interiora duo similia, in nostris exemplis angustiora, pene linearia (d), lanceolata, in origine villosa, purpurea. Labellum amplissimum (e), calcei lignei simile, ovatum, ad cymbæ modum cavum, pariete superne contracto, ut ostium apertum cymbæ aliquanto minus fit. Totum lineis depresso percurritur, inter quas colliculi eminent (f). In nostris flavum est, intus maculis & lineis pilosis pingitur.

Scapus (g) solidus fert petalum peculiare (h), antheras duas (i) & aliquid, quod pro tuba haberi possit (k). Petalum peculiare fungosi capituli Helleborines locum tenet, petiolatum, versus tubam cavum, ovatum (l), orifice plicatis, proboscidi tubæ inminens. Color ei albus, lineis pictus purpureis. Eodem ex petiolo tuba in proboscidem (m), solidam & carnosam, dilatatur, medio dorso sursum eminente, deorsum concava, tribus quatuorve lineis exarata. Ad latera tubæ duo (n) unguis solidi, divergentes, curvuli, triangulares (o): sub eorum singulo anthera (p) sessilis, transversim lata, deorsum bilocularis, septo divisa.

Hæc tota columna staminea ostio cymbæ inminet, & in immatura comprehenditur. Calceoli varietates aut adfines plantæ sunt.

I. Helleborine calceolus dicta Mariana, foliis binis, ex radice ex adverso erumpentibus; flore atropurpureo PLUKNET. Amalch. p. 115. Mantiss. p. 101. t. 418. f. 1. & Ejus Helleborine Calceolus dicta Mariana, caule folioso, flore luteo minori. Mantiss. p. 101. t. 418. f. 2.

Calceolus marianus glaber, petalis angustis CATESBY natur. hist. II. p. 73. & EJUSDEM CATESB. Calceolus flore maximo rubente, foliis ampliis, hirsutis, crenatis, radice dentis canini append. t. 3.

II. Flore duplo majori HERMAN J. R. H. &c. HALE. Eden. p. 305.

Calceolus petalis noctilio brevioribus GMELIN. p. 3. t. 1.

III. Petalis omnibus lanceolatis, auctore GMELINO.

Talis in Sibiria provenit Calceolus purpureus, speciosus AMMAN. plant. ruben. p. 176. t. 21. GMELIN. rar. 2. p. 2. T. I.

- (a) TOURNEFORT. t. 249.
- (b) TOURNEFORT. A. GMELIN. T. I. in omnibus figuris.
- (c) TOURNEFORT. A. C. GMELIN. in a. b. & nobis f. 1. z. A. B.
- (d) GMELIN. a. b. & TOURNEFORT B. D. nobis f. 1. z. C. D.
- (e) TOURNEFORT. E. E. GMELIN. a. b. & nobis f. 1. z. E.
- (f) GMELIN. & nobis l. e.

- (g) GMELIN. f. 1. 2. nobis f. 3. 4. & 1. 2.
- (h) TOURNEFORT. F. G. GMELIN. f. 1. infelix. nobis 1. 2. 3. 4. H.
- (i) GMELIN. ad 1. utrumque. nobis f. 3. 4. I. K.
- (k) TOURNEFORT. G. nobis f. 3. 4. L.
- (l) GMELIN. in variet. 2. ad 1. infelix nobis f. 3. L.
- (m) GMELIN. in f. 1. 2. utroque nobis f. 3. L.
- (n) GMELIN. 1. utrumque. nobis f. 3. 4. N. N.
- (o) GLUSIUS cornibus cancerorum comparat.
- (p) f. 3. 4. i. k.

CORALLORRHIZA

& *Calceolaria minor*, flore vario. AMMAN. p. 177. t. 22.
Calceolaria foliis ovatis, binis, caulinis GME LIN. p. 5. n. 5.

& in America *Calceolaria Marianus Canadensis CORNUT.* plant. Canad. c. 78. p. 205.
 Conjugit certe LINNEUS, & ipse GME LINUS: notas discriminis grati inquirant.

CORALLORRHIZA RUPP. I. p. 231.

GME LIN. Flor. Sibir. p. 26.

OPHRYOS Species LINN.

Valde adfinis Epipactidi, antheris quaternis differt.

* 1301. CORALLORRHIZA RUPP. Orchid. gen. constit. p. 12. GME LIN.
 l. c. Tab 44.

Orobanche Suecorum, radice Coralloide, flore albo RUDBEK. Elysf. II. p. 234. f. 16.
Ophrys bulbis ramosis, flexuosis, caule vaginato, nectarii labio trifido LINN. Spec.
 p. 1339.

Passim in sylvis abiegnis umbrofis. Sur la Montagne Darnain, à la Combe de Peltu,
 à la Jagues, à Sombaille, au haut du bas Monsieur, près de la Chaud de fonds
 Cl. GAGNEBIN. Circa la Brévine CHATELAIN. In Aquilejensibus passim,
 en Combanivaz, Chapuisse, Javernaz.

Radix ex scapo ad angulum rectum declinat, sed undique adpendices edit, quæ ipse
 ramofæ sunt, obtusæ, ut in Coralliis; teneræ omnes, succi plenæ, albæ; Sca-
 pus dodrantalis, pedalis, rectus, aphyllos, præter squamas non virides, parum
 extantes, obtusas. Spica rarior, florum fere circa duodenos. Stipulae ovato lan-
 ceolatae. Petioli aliquot linearum, hinc fructus pendui.

Germen ovato triquetruum, extus convexius, tribus colliculis, & tribus eminentiis
 lineis distinctum, illi valvae sunt, quibus ex classico more semina scobiformia
 adfiguntur. Petala sex, tria in galeæ (a) speciem lucta, nempe supremum (b),
 & duo interiora (c); exteriora tria ovato lanceolata (d), secundum & tertium
 patula descendunt. Exteriora viridia sunt, quartum & quintum latiora, ovata (e),
 acuminata, alba, viridi linea distincta; sextum, seu labellum, ex ovato lanceola-
 tum (f), acuminatum, duabus lineis eminentibus percursum (g), aut figura
 etiam lanceolata inscriptum, alias purum, album, in faucibus tamen purpureis ma-
 culis insigne, in principio duos acutos & breves denticulos exigit (h). Den-
 ticuli labelli alias obscuri sunt (i), neque tamen ideo speciem separaverim (k).

Columna staminea (l) superne convexa, inferne cavula, purpura, maculata. In ejus
 parte suprema duo sunt margines, superior (m) in arcum flexus; inferior, seu
 sustentaculum, mucrone brevi tripartito (n) eminens. Inter eos margines viri-
 des est vallecula (o). Ex superiori margine exit fungulus celerrime (p) sic-
 cescens, inclinatus. Sub eo sunt duæ ovales capsulæ (q), dorsis oppositis, te-
 nerrimæ, spongiosæ. Iis apertis adparent quatuor (r) antheræ, seu globuli ova-
 ti, pellucidi, in quoque loculo bini. Pro iis loculis duæ in labello depresso-
 nes inscribuntur. Maturi elabuntur, & glutinoso scapo passim adhærent, cavos-
 que nidos relinquunt (s).

Cæterum figuræ 6. ad 10. ipse delineavi, sola summa rerum momenta fecutus, quæ
 oculo vitro convexo adjuto se offerebant.

III

(a) Tab. nostr. f. 1. s. 3.

(b) a.

(c) b. c.

(d) a. b. c. f. 4. 4*. 4**.

(e) f. 2* 4*. d. e.

(f) f. f.

(g) h. h.

(h) g. g.

(i) GME LIN. nulli.

(k) CHATELAIN.

(l) f. 6. 8. 9. 10.

(m) q. q.

(n) L. l.

(o) m. m.

(p) k. k.

(q) n. n.

(r) f. 8. 9. Vedit etiam Clas. GAGNEBIN. &
CHATELAIN.